

ਪਰਦੇਸ ਟਾਈਮਜ਼

Pardes Times Bi-weekly

6th Year in Publication

ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ.ਏ. ਮੁਖ ਸੰਪਾਦਕ

VOL. 6 No. 152 August 29, 2012

E-mail : info@pardestimes.com

Ph.: 510-938-7771,

Fax- 510-740-3520

ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

www.pardestimes.com

ਵਿਸ਼ਵਾਨਾਸਿਨ ਦੇ ਹੀਰੋ ਬਰਾਇਨ ਮਰਫ਼ੀ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ ਲੱਖ ਡਾਲਰ
ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਭੇਜਾਂਗੇ। ਡਾ ਬਲਵਿੰਦਰ ਮੱਲੀ ਅਤੇ ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਬੈਸ

A-1 INTERIOR DECORATION INC.

BEST PRICES IN THE BAY AREA

FREE
ESTIMATES

- KITCHEN CABINETS
- GRANITE COUNTERTOPS
- SINKS & FAUCETS
- HARDWOOD & LAMINATE FLOORS
- DOORS AND WINDOWS
- REMODLING & NEW CONSTRUCTION

CELL 510 565-6667 OFFICE 510 732-1555 FAX 510 732-0555

Visit our showroom NOW!!!

1244 W. Winton ave. HAYWARD, CA 94545

KASH FABRICS

THE NAME YOU CAN TRUST

26 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਹੋਰਾਡੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ

The Bridal Gallery...

ਵਧੀਆਂ ਤੋਂ ਵਧੀਆਂ ਤੋਂ ਡਿਜ਼ਾਇਨਸ, ਨਵੇਂ ਡਿਜ਼ਾਇਨਸ, ਵਿਚ ਲਹਿਰੀ, ਵਰਾਇਟੀ ਸਾਜ਼ੀਆਂ, ਪੁੱਕੇ ਕੱਪੜੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ, ਪਸੀਨਾਂ ਸਿਲਕ, ਬੋਰਡ ਸਿਲਕ, ਤਨਬੂਈ ਸਿਲਕ, ਰਾਮ ਸਿਲਕ (Raw Silk) ਦੇ ਕਦਈਆਂ ਵਾਲੇ ਸੂਟ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਪਟਿਆਲਾ ਸਾਥੀ ਸੂਟ ਵਾਂ ਬਣਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

LARGEST SELECTION OF DVD/CD

Gurjit Kaur Dhugga
Kashmir Singh Dhugga

510-538-1138

29576 Mission Blvd Hayward, CA 94544

email : kashfabrics@gmail.com

web : www.kashfabrics.com

= Discounts.

See me today and get the discounts and service you deserve

GURBINDER S MAVI, AGENT
Insurance Lic.# 0F22244

Bus : 650-326-0660, Cell : 408-829-6284

101 University Avenue Palo Alto, CA 94301
Like a Good Neighbor, State Farm is There
statefarm.com

State farm mutual Automobile Insurance Company. State Farm Indemnity Company Bloomington, IL

STATE FARM INSURANCE

DISCOUNTS

SEE ME TODAY AND GET THE DISCOUNTS AND SERVICE YOU DESERVE

GURBINDER S MAVI, AGENT

Insurance Lic.# 0F22244

Bus : 650-326-0660, Cell : 408-829-6284

101 University Avenue Palo Alto, CA 94301

Like a Good Neighbor, State Farm is There

statefarm.com

State farm mutual Automobile Insurance Company. State Farm Indemnity Company Bloomington, IL

STATE FARM INSURANCE

DISCOUNTS

SEE ME TODAY AND GET THE DISCOUNTS AND SERVICE YOU DESERVE

GURBINDER S MAVI, AGENT

Insurance Lic.# 0F22244

Bus : 650-326-0660, Cell : 408-829-6284

101 University Avenue Palo Alto, CA 94301

Like a Good Neighbor, State Farm is There

statefarm.com

State farm mutual Automobile Insurance Company. State Farm Indemnity Company Bloomington, IL

STATE FARM INSURANCE

DISCOUNTS

SEE ME TODAY AND GET THE DISCOUNTS AND SERVICE YOU DESERVE

GURBINDER S MAVI, AGENT

Insurance Lic.# 0F22244

Bus : 650-326-0660, Cell : 408-829-6284

101 University Avenue Palo Alto, CA 94301

Like a Good Neighbor, State Farm is There

statefarm.com

State farm mutual Automobile Insurance Company. State Farm Indemnity Company Bloomington, IL

STATE FARM INSURANCE

DISCOUNTS

SEE ME TODAY AND GET THE DISCOUNTS AND SERVICE YOU DESERVE

GURBINDER S MAVI, AGENT

Insurance Lic.# 0F22244

Bus : 650-326-0660, Cell : 408-829-6284

101 University Avenue Palo Alto, CA 94301

Like a Good Neighbor, State Farm is There

statefarm.com

State farm mutual Automobile Insurance Company. State Farm Indemnity Company Bloomington, IL

STATE FARM INSURANCE

DISCOUNTS

SEE ME TODAY AND GET THE DISCOUNTS AND SERVICE YOU DESERVE

GURBINDER S MAVI, AGENT

Insurance Lic.# 0F22244

Bus : 650-326-0660, Cell : 408-829-6284

101 University Avenue Palo Alto, CA 94301

Like a Good Neighbor, State Farm is There

statefarm.com

State farm mutual Automobile Insurance Company. State Farm Indemnity Company Bloomington, IL

STATE FARM INSURANCE

DISCOUNTS

SEE ME TODAY AND GET THE DISCOUNTS AND SERVICE YOU DESERVE

GURBINDER S MAVI, AGENT

Insurance Lic.# 0F22244

Bus : 650-326-0660, Cell : 408-829-6284

101 University Avenue Palo Alto, CA 94301

Like a Good Neighbor, State Farm is There

statefarm.com

State farm mutual Automobile Insurance Company. State Farm Indemnity Company Bloomington, IL

STATE FARM INSURANCE

DISCOUNTS

SEE ME TODAY AND GET THE DISCOUNTS AND SERVICE YOU DESERVE

GURBINDER S MAVI, AGENT

Insurance Lic.# 0F22244

Bus : 650-326-0660, Cell : 408-829-6284

101 University Avenue Palo Alto, CA 94301

Like a Good Neighbor, State Farm is There

statefarm.com

State farm mutual Automobile Insurance Company. State Farm Indemnity Company Bloomington, IL

STATE FARM INSURANCE

DISCOUNTS

SEE ME TODAY AND GET THE DISCOUNTS AND SERVICE YOU DESERVE

GURBINDER S MAVI, AGENT

Insurance Lic.# 0F22244

Bus : 650-326-0660, Cell : 408-829-6284

101 University Avenue Palo Alto, CA 94301

Like a Good Neighbor, State Farm is There

statefarm.com

State farm mutual Automobile Insurance Company. State Farm Indemnity Company Bloomington, IL

STATE FARM INSURANCE

DISCOUNTS

SEE ME TODAY AND GET THE DISCOUNTS AND SERVICE YOU DESERVE

GURBINDER S MAVI, AGENT

Insurance Lic.# 0F22244

Bus : 650-326-0660, Cell : 408-829-6284

101 University Avenue Palo Alto, CA 94301

Like a Good Neighbor, State Farm is There

statefarm.com

State farm mutual Automobile Insurance Company. State Farm Indemnity Company Bloomington, IL

STATE FARM INSURANCE

DISCOUNTS

SEE ME TODAY AND GET THE DISCOUNTS AND SERVICE YOU DESERVE

GURBINDER S MAVI, AGENT

Insurance Lic.# 0F22244

Bus : 650-326-0660, Cell : 408-829-6284

101 University Avenue Palo Alto, CA 94301

Like a Good Neighbor, State Farm is There

statefarm.com

State farm mutual Automobile Insurance Company. State Farm Indemnity Company Bloomington, IL

STATE FARM INSURANCE

DISCOUNTS

SEE ME TODAY AND GET THE DISCOUNTS AND SERVICE YOU DESERVE

GURBINDER S MAVI, AGENT

Insurance Lic.# 0F22244

Bus : 650-326-0660, Cell : 408-829-6284

101 University Avenue Palo Alto, CA 94301

Like a Good Neighbor, State Farm is There

statefarm.com

State farm mutual Automobile Insurance Company. State Farm Indemnity Company Bloomington, IL

STATE FARM INSURANCE

DISCOUNTS

SEE ME TODAY AND GET THE DISCOUNTS AND SERVICE YOU DESERVE

GURBINDER S MAVI, AGENT

Insurance Lic.# 0F22244

Bus : 650-326-0660, Cell : 408-829-6284

101 University Avenue Palo Alto,

ਵਿਧਸਾਅ ਦੀ ਗਿਆਰਵੀਂ ਸਾਲਾਨਾ ਸਾਹਿਤਕ ਕਾਨਫਰੰਸ

ਸੁਰਜੀਤ ਪਤਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲੇਖ ਇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਮਲ, ਪੰਜਾਬ ਅੰਸਲ ਤੇ ਪ੍ਰਮ ਮੁੰਬਰ

ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ - ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ (ਅਮਰੀਕਾ) ਨੇ ਆਪਣੀ ਗਿਆਰਵੀਂ ਸਾਲਾਨਾ ਸਾਹਿਤਕ ਕਾਨਫਰੰਸ ਫਰੀਮਾਂਟ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਖੇ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰਵਕ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸਾਹਿਤਕ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਝੰਡੀ ਗੱਡਣ ਵਰਗਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਇੱਥ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਲਮਕਾਰਾਂ ਦੀ ਇਕ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਜਗਤ ਦੀਆਂ ਨਾਮਵਰ ਹਸਤੀਆਂ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਗਣਤੀ ਵਿਚ ਇਕ ਮੰਚ ਤੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਣ।

ਸੁਰਜੀਤ ਪਤਰ ਵਰਗੇ ਮਹਾਨ ਕਵੀ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ 'ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਗਿੱਢਤੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤਿਭਾਵਾਨ ਕਵੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਸੁਣਨ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ' - ਸੱਚਮਚ ਵਿਧਸਾਅ ਲਈ ਇਕ ਮਾਣ ਭਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਟਾਰਟ-ਅਪ ਫਾਰਮਜ਼ ਇੰਕ ਫਰੀਮਾਂਟ ਦੇ ਹਾਲ ਵਿਚ ਜੁੜੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠੇ ਨੂੰ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ (25 ਅਗਸਤ) ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਜਗਤ ਦੇ ਨਾਮਵਰ ਹਸਤਾਖਰ ਵਰਿਆਮ ਸੰਘ ਨੇ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕਈ ਪਹਿਲੁਆਂ ਨੂੰ ਛੋਹਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਕਮਾਲ ਦੀ ਬਿਆਨਕਾਰੀ ਨਾਲ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਬਾਂ ਬਣਾ ਲਈ। ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਡਾ.

ਗੁਰੂਮੇਲ ਸਿੱਧ ਅਤੇ ਗੁਰ-ਭਜਨ ਗਿੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ। ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਡਾ. ਸੁਰਜੀਤ ਪਤਰ, ਵਰਿਆਮ ਸੰਘ, ਗੁਰਭਜਨ ਗਿੱਲ, ਡਾ. ਗੁਰੂਮੇਲ ਸਿੱਧ ਤੇਅਜਮੇਰ ਸਿੱਧ ਨੇ ਕੀਤੀ।

ਕਹਾਣੀ ਦਰਬਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨੀ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਸਿੰਦਰ, ਸਸੀ ਸਮੰਦਰਾ, ਡਾ. ਅਜੀਤਪਾਲ

ਸਿੰਘ ਸੰਘ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਸਨ। ਕਹਾਣੀ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੀਰਤ, ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਪੰਨ੍ਹ, ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਪੰਨ੍ਹ ਅਤੇ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ। ਇਸ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨਾ ਨਵਨੀਤ ਕੌਰ ਪੰਨ੍ਹ ਨੇ ਕੀਤੀ। 25 ਅਗਸਤ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸੰਗੀਤਕ ਮਹਿਦਲ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵੱਲੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ, ਸਪਾਂਸਰਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਮਹਿਰਾਨ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ, ਨਿਊ ਆਰਕ ਵਿਖੇ

ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਖੂਡ ਚੁਕਾਈ ਦਾ ਦਿਸ਼

ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸੰਗੀਤਕ ਮਹਿਦਲ ਦੇ ਮੱਖ ਸਿਤਾਰੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਾਹਿਲ ਸਨ, ਜਿਹਾਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਰਾਹੁਲ, ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਮੌਤੂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਚਿਰਾਂ ਤੀਕ ਯਾਦ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

ਸੁਖਦੇਵ ਸਾਹਿਲ ਨੇ ਸਾਇਰੀ ਦੇ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਦੁਗੀ ਭਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾਈ। ਇਸ ਸੰਗੀਤਕ ਮਹਿਦਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿਚ

ਸਬਦਾਂ ਦੇ ਜਾਦੂਗਰ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦੇ ਨਜ਼ਮਾਂ ਤੰਤੰਸ਼ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾਈ ਕਿ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਅਸ-ਅਸ ਕਰ ਉਠੇ।

ਬਿੱਕਰ ਸਿੰਘ ਕੰਮੇਆਣਾ, ਜ਼ਮੇਤੀ ਸਿੰਘ, ਬੀਬੀ ਸੁਰਜੀ ਕੌਰ, ਕਮਲ ਬੰਗਾ, ਅਜੇ ਤਨਵੀਰ, ਕੁਲਵੀਂ ਸੇਖੋ, ਜਸਵੰਤ ਸਾਦ, ਨੰਨ੍ਹਾ ਸਾਹਿਬ, ਜਸਬੀਰ ਗਿੱਲ, ਡਾ. ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮੱਖਣ ਲੁਹਾਰਾਂ ਵਾਲਾ, ਪੰਕਜ ਅੰਸਲ, ਗੁਲਸ਼ਨ ਦਿਆਲਾ, ਖਵਾਜਾ ਅੰਬਾਸ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ।

ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਦੀ ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨਾ ਭੁਪਿੰਦਰ ਦਲੇਰ ਨੇ ਕੀਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸਾਲੀ ਸਿਹਾਰਾਂ ਦੀ ਜਤਤ ਨਾਲ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਰਸਾਈ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੋਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਸੇਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਹੁੰਦਾ ਨੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਰੌਣਕ ਵਧਾਈ।

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਵਿਧਸਾਅ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਬੜੀ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨਿਰਵਿਧਨ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹੀ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਬੀਬੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਬੀਬੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

ਲੁਧਿਆਣਾ 'ਚ ਆ ਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਯੀਜਾਬੀ ਪਰੰਥਿਆਂ ਦੀ ਬੱਲੇ ਬੱਲੇ

ਲੁਧਿਆਣਾ - ਪੰਜਾਬੀ ਖਾਣਾ ਉੱਜ ਤਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੈ। ਪ੍ਰੇਤੂ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਪਰਾਂਠੇ ਦਾ ਅਪਣਾ ਹੀ ਸੁਆਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਆਏ ਕਵਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਾਂਠੇ ਦੇ ਸੁਆਦ ਨੇ ਖੁਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਰਾਂਠੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਅਤੇ ਸੁਆਦ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇੰਡੀਆ ਦੇ

ਪਰਾਂਠੇ ਲਾਜਵਾਬ ਹਨ। ਗਲੋਬਲ ਵਿਲੇਜ ਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਲਈ ਲੁਧਿਆਣਾ ਆਏ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਈਨਿਫਟ ਦੇ ਸੈਂਟਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਰਵਿੰਦ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇਕ ਢਾਬੇ 'ਤੇ ਪਰਾਂਠਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਐਂਡਰਸਨ ਕਾਰਲੋਜ, ਐਗਜ਼ੀਲਪਰ ਬਰਾਜ਼ੀਲ, ਮਸਤੇਂਡਾ ਸੋਭੀ ਅਤੇ ਫੇਰਾਉਂਜ ਹਾਤਿਮ ਐਸਿਪਟ, ਬੈਰੇਸਾ ਬਾਈਬਲ ਜ਼ਰਮਨੀ, ਫੈਲਿਕਸ ਵੈਨ ਨਾਲ ਨਿਊਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਰਾਂਠੇ ਜਿਹੇ ਪਕਵਾਨ ਐਸਿਪਟ ਵਿਚ ਵੀ ਮਲੇ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਸਤੇ ਵਿਚ ਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸੇਬ ਰੱਖ ਕੇ ਮੰਠਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਰਮਨੀ ਦੇ ਬੈਰੇਸਾ ਨੰਦਿਨੀ ਦੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪਰਾਂਠੇ ਨੂੰ ਰੈਖ ਦੀ ਧੈਰ ਦੀ ਖਾਧਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਬੀ ਬੀਜ਼ਈ ਲੀਨ ਵਿਅਤਨਾਮ, ਰੋਬਟੋ ਅਰੁਚਾ ਮੇਕਸੀਕੋ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਥੋਂ ਕੋਈ ਪੜ੍ਹਨ ਆਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਖੋਜ ਕਰਨਾ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਆਲ, ਗੋਭੀ, ਪਿਆਜ ਜਾਂ ਫੌਰ ਮਿਕਸ ਪਰਾਂਠੇ ਖਾਧੇ। ਪਰਾਂਠੇ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਸਿਪਟ ਤੋਂ ਆਏ ਮੋਸਤਡਾ ਸੋਭੀ ਅਤੇ ਹਾਜਿਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਰਾਂਠੇ ਜਿਹੇ ਪਕਵਾਨ ਐਸਿਪਟ ਵਿਚ ਵੀ ਮਲੇ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਸਤੇ ਵਿਚ ਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸੇਬ ਰੱਖ ਕੇ ਮੰਠਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਰਮਨੀ ਦੇ ਬੈਰੇਸਾ ਨੰਦਿਨੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਹੋਰ ਵੀ ਰੈਖ ਦੀ ਧੈਰ ਦੀ ਖਾਧਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਡਿਬਾ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਐਲਾਨ ਵਾਲੀ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨਗੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਕਮਲ ਹੈਰਿਸ

ਵਾਸਿੰਗਟਨ ਡੀ ਸੀ- ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰਿਆਂ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਰਸਮੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਮੁੜ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਾਮਜਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਕਮਲਾ ਹੈਰਿਸ ਦੀ ਮਾਂ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਦ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਫ਼ਰੀਕੀ ਮੂਲ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਨ। ਹੁਣ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਹੈਰਿਸ ਨੂੰ ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਭਵਿੰਦਰ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਦੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਸਮਰਥਕ ਵਜੋਂ ਉਭਰੇ ਹਨ ਪਰ ਆਮ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਭਵਿੰਦਰ ਲਈ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉਭਰ ਰਿਹਾ ਸਿਆਸੀ ਸਿਤਾਰਾ ਵੇਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੀ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ

ਮਿਸ਼ੇਲ ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਮਿਲਵਾਕੀ ਦੇ 6 ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਤੇ ਫੱਟੜਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਦੁੱਖ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਗਟੋਂ

ਮਿਲਵਾਕੀ (ਵਿਸ਼ਕੋਨਸਿਨ, ਅਮਰੀਕਾ) - ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ੍ਰੀ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਮਿਸ਼ੇਲ ਓਬਾਮਾ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਓਕ ਕੀਕ ਗੁਰੂਪੁਰ ਗੋਲੀਕਾਂਡ ਦੇ 6 ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਪੀਤੜ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ 3 ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸੰਭਵ ਮਦਦ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ। ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਓਬਾਮਾ ਦੀ ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਜੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਸੀ। ਮਿਲਵਾਕੀ ਦੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਓਬਾਮਾ ਦੀ ਇਸ ਫੇਰੀ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਰਾਹਤ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲੋਗੀ। ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਮਿਸ਼ੇਲ ਪੀਤੜ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੰਜਾਬੀ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਲਗਭਗ ਕਾਨਾਫੂਸੀ ਵਾਲੇ ਅੰਦਰਾਜ਼ 'ਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁੱਖ ਭਰੇ ਲਹਿਜੇ 'ਚ ਬਹੁਤ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ। ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਮਿਸ਼ੇਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਅਜ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਹਾਂ ਤੇ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹਾਂ।' ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਪੀਤੜ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਉਥੋਂ ਬਹੁਤ ਦੁਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਮਿਸ਼ੇਲ ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਪੀਤੜਾਂ ਨੂੰ ਤਾਸਲੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਅਧਿਆ, ਮੈਂਹੁੰ ਬਹੁਤ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਇਸ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੋ, ਪਰ ਮੈਂ ਦੁਖੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਕਦੋਂ ਦੀ ਬੇਚੈਨ ਸਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਜੋ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹਾਂ, ਉਹ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ।' ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਮਿਸ਼ੇਲ ਇੱਥੇ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ 90 ਕੁ ਮਿੰਟਾਂ ਤੱਕ ਰਹੇ। ਓਕ ਕੀਕ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਬਰਾਇਨ ਮਰਫ਼ੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਮਿਸ਼ੇਲ ਓਬਾਮਾ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ ਉਤੇ ਮਿਲੇ। ਬੀਤੀ 5 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ ਸਾਢੇ 10 ਵਜੇ ਜਦੋਂ ਸਿਰਫ਼ਦਿਆ ਹਮਲਾਵਰ ਵੈਡ ਮਾਈਕਲ ਪੇਜ (41) ਗੁਰੂਪੁਰ ਉਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਸ੍ਰੀ ਮਰਫ਼ੀ ਹੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਹਾਦਰੀ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਗੇ ਵਾਧ ਕੇ ਹੋਰ

ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, 'ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਮਿਸ਼ੇ ਓਬਾਮਾ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰਾ ਨਾਲ
ਸਭ ਨੂੰ ਮਿਲਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਂਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰ ਕੇ ਮੈਂਨੂੰ
ਦੱਸੋ ਕਿ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਲਈ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹਾਂ।

ਸ੍ਰਾਮਤਾ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ
 ਆਉਣ ਤੋਂ 20 ਮਿੰਟ
 ਪਹਿਲਾਂ ਹੁੰਦੀ
 ਜਿਮਨੇਜ਼ੀਅਮ ਦੇ ਬਾਹਰ
 ਪੀਡਤ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ
 ਹੱਲਵੇਅ 'ਚ ਇਕਟੈਂਕ
 ਹੋਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਸਨ
 ਸਾਰੇ ਹੀ ਪੀਡਤ ਵੱਡੀ
 ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਮਿਸ਼ੇਲ ਟੂਨੀ
 ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ
 ਗੁਰੂਪੁਰ ਗੋਲੀਕਾਂਡ ਦੇ
 ਸ਼ਹੀਦ ਅਤੇ ਗੁਰੂਪੁਰ ਦੀ
 ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੱਟੀ ਦੇ
 ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਵਰਗੀ ਸਾਹਿਬ
 ਸਤਵੰਤ ਸਿੱਖ ਕਾਲੇਕਾ
 ਪ ਸਿੱਖ ਕਾਲੇਕਾ ਨੇ
 ਲਾਲ ਕੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਲੱਗਾ
 ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੱਡੀ
 ਧਾਰਾਲ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ
 ਵੀ ਮਿਸ਼ੇਲ ਨੇ ਮੇਰੇ ਡੈਡੀ ਨੂੰ
 ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ
 ਨੂੰ ਸਦਾ ਚੇਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣ
 . ਸਤਵੰਤ ਸਿੱਖ ਕਾਲੇਕਾ ਨੇ
 ਤੇਜ਼ੀ ਘਰ ਦੇ ਜਾਕ ਨਾਲ

ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਾਲੇਕਾ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਮਾਂ, 'ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਮਿਸ਼ੇਲ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਲੱਗਾ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਸਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦਿੱਤੀ। ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਮਿਸ਼ੇਲ ਨੇ ਮੇਰੇ ਡੈਡੀ ਨੂੰ ਇਕ ਨਾਇਕ ਆਖਿਆ... ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਚੰਗੀਆਈ ਨੂੰ ਸਦਾ ਚੇਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।' ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਸ. ਸਤਵੰਦ ਸਿੰਘ ਕਾਲੇਕਾ ਨੇ ਹਮਲਾਵਰ ਮਾਈਕਲ ਪੇਜ ਦਾ ਰਸੋਈ ਘਰ ਦੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੇ ਉਹ ਉਸ ਹਮਲਾਵਰ ਨੂੰ ਨਾਲੋਂਦੇ ਹੋਏ, ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਨ੍ਹੇ ਹੋਰ ਸਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ

ਜਾਨ ਲੈਣੀ ਸੀ। ਗੋਲੀਕਾਂਡ 'ਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੱਟੜ ਹੋਏ ਸ. ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਦੇ ਟਾਂਕੇ ਭਾਵੇਂ ਹਾਲੇ ਬਹੁਤ ਦੁਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਤੁਰਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਪਰ ਉਹ ਵੀ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਸਕੂਲ 'ਚ ਪੁੱਜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਸੀ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਫਰੋਇਡਰਟ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਮਿਲ ਗਈ ਸੀ, ਜਦ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਬਰਾਇਨ ਮਰਫ਼ੀ ਨੂੰ ਬੁਧਵਾਰ ਤੂੰ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਛੁੱਟੀ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਤੀਜੇ ਜਥਮੀ ਪੰਜਾਬ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹਾਲਤ ਹਾਲੇ ਵੀ ਨਾਜ਼ਕ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹ ਲੈਣ ਲਈ ਮਸੀਨੀ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਖਟੜਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਵੀ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜੱਫੀ ਪਾ ਕੇ ਮਿਲੀਆਂ। ਗੁਰਾਅਰ ਗੋਲੀਕਾਂਡ 'ਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਸ. ਸੁਵੇਗ ਸਿੰਘ ਖਟੜਾ ਦੇ ਪੇਂਤੇ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਖਟੜਾ (26) ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਹਿਲਾ ਸਾਨੂੰ ਜੱਫੀ ਪਾ ਕੇ ਪਿਲੇ ਅਤੇ ਇਸ ਮੰਦਤਾਗੀ ਘਟਨਾ ਉਤੇ ਅਫਸੋਸ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ। 'ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਡੈਡ ਤੋਂ ਮੇਰੇ ਦਾਦੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਡੈਡ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ 'ਚ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ।' ਸਿੰਘ ਕੌਸਲ ਆਨ ਰਿਲੀਜਨ ਐਂਡ ਐਜ਼ਕ੍ਰੋਸ਼ਨ ਡਾ. ਰਾਜਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਿਸ਼ਨ ਓਥਰਾਮਾ ਦੀ ਫੇਰੀ ਤੋਂ ਸਿੰਘ ਪਰਿਵਾਰ ਢਾਢੇ ਖੁਸ਼ ਹਨ। "ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਫੇਰੀ ਨਾਲ ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਰਾਹਤ ਮਿਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੰਘ ਕੌਮ ਓਥਰਾਮਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਅੱਖੀ ਘੜੀ ਵੇਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁਖੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਮੁੱਚੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਿੰਘ ਸੰਗਤ ਹੁਣ ਇਹੋ ਆਖ ਰਹੀ ਹੈ, 'ਧੰਨਵਾਦ ਅਮਰੀਕਾ! ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਅਰਦਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤਾਂ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਰਾਇਨ ਮਰਫ਼ੀ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੇਤੇ ਰੱਖਾਂਗੇ।

ਲੈ. ਬਰਾਇਨ ਮਰਾਫ਼ੀ ਨੂੰ ਮਿਲਵਾਕੀ ਦੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਵੱਲੋਂ 10,000 ਡਾਲਰ ਦਾ ਚੈਕ ਭੇਟ

ਮਿਲਵਾਕੀ : ਬੁਧਵਾਰ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਓਕ ਕੀਕ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਲੈਫਟੀਨੈਟ ਬਰਾਇਨ ਮਰਫ਼ੀ ਨੂੰ ਫ੍ਰੋਏਡਰਟ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਛੁੱਟੀ ਮਿਲੀ, ਉਸੇ ਦਿਨ ਗਰੁਦਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਦਾਨ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿਚੋਂ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਦਾ ਚੈਕ ਸ੍ਰੀ ਮਰਫ਼ੀ ਨੂੰ ਭੇਟ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਸ਼ਬਦਿੰਤਕਾਂ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰਾਂ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਬੈਨਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਮਰਣੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸਦਭਾਵਨਾ ਲਈ ਤਹਿਤ ਇਲੋਂ ਸੁਕਰੀਆ ਆਦਾ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਹਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਨਸਲ ਜਾਂ ਧਰਮ ਦਾ ਨਾਨਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਅਸੀਂ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ 'ਹਰੇਕ ਮੁੱਖ' ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਦੇ ਹਾਂ।'

ਯুগ্ম সিটী কেন্দ্র দে লাঈ কেন্দ্র গিঁঠ ঢিৰ মেদান বিচ

ਖੱਬੇ ਤੋਂ ਸੱਜੇ ਸ਼ਾਹਿਦ ਹੁਸੈਨ, ਦਿਆਲ ਰਾਮ ਨਲ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਵਾਸਦੇਵ, ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ, ਕੈਸ ਗਿੱਲ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੰਗ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਰਦੇਸੀ, ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ, ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਅਤੇ ਕਸਮੀਰ ਸਿੰਘ ਕੰਗ।

ਯਥਾ ਸਿਟੀ-ਬੀਡੇ ਦਿਨੀ ਜੋਗਿੰਦਰ
ਸਿੰਘ ਪਰਦੇਸੀ ਦੀ ਕਮਾਡ ਹੇਠ ਇੱਥੋਂ
ਦੇ ਕਤੀ ਲਿਵ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਵਿਖੇ ਕੈਸ
ਗਿੱਲ ਦੀ ਹਮਾਇਡ ਵਿਚ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ
ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ
ਪ੍ਰਾਤਿ ਮਿਤ੍ਰਾਭਿਆਰਿਅਤ ਕੇ ਪੈਸਾ ਸਿੰਘ

ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ
ਕਰਵਾਇਆ। ਕੈਸ ਗਿੱਲ ਦੀ ਮਦਦ
ਕਰਨ ਦਾ ਸਕ ਨੇ ਪ੍ਰਣ ਕੀਤਾ।

ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੋਣ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਨਿਉ ਜਰਸੀ 'ਚ ਗੋਰੇ ਵੱਲੋਂ ਰੀਜਾਬੀ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨਾਲ ਕੁਟਮਾਰ

ਗਲੋਨ ਰੋਕ- ਇੱਥੇ 72 ਵਾਹਿਆਂ ਦੇ
ਇੱਕ ਪੰਜਾਬੀ ਬਜ਼ੁਰਗ ਸ. ਅਵਤਾਰ
ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਗੇਰੇ ਵੱਲੋਂ
ਕੁਟਮਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਬਾਨਕ
ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਉਲਟਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼
ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ
ਜਾਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਰਤਾ ਪੱਛਮ
ਕੇ ਮਿਲੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ
ਘਟਨਾ ਅਮੰਨੀਕੀ ਸਬੇ ਵਿਸਕੋਨਸਿਨ
'ਚ ਮਿਲਵਾਕੀ ਦੇ ਓਕ ਕ੍ਰੀਕ ਇਲਾਕੇ
'ਚ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ
ਅੰਦਰ ਹੋਈ ਗੌਲੀਬਾਰੀ ਦੀ
ਧਿਨਾਉਣੀ ਵਾਰਦਾਤ ਵਾਪਰਨ ਤੋਂ ਵੀ
10 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਉਝੀ
ਜਥੇਬੰਦੀ 'ਯਨਾਈਟਿਡ ਸਿੰਖਸ' ਵੱਲੋਂ

ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ
ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਇੰਨ
ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਗਲੋਨ
ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਾਨੀ
ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ
ਐਫਵਰਡ ਕੋਸਾਂ
ਉਤੇ ਇਹ ਬੇਨਤ
ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ
ਪਾਸੇ ਕਰ ਕੇ ਖੜ੍ਹ
ਉਸ ਟਰੱਕ ਕਰ
ਰਾਹ ਰੁਕਿਆ ਪਿ

ਗੁਆਂ
ਬੇਨੀ ਦਾ ਕੋਈ
ਕੱਚ ਲਿਆ ਅਤੇ
ਬਜ਼ੁਰਗ ਨਾਲ

ਤਾਬਕ ਬੀਡੀ 26
ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ
ਰੱਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ
ਬੰਬਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ
ਆਪਣੇ ਗੁਆਂਢੀ
ਸਥਕੀ ਦੀ ਦੁਕਾਨ
ਕਰਨ ਲਈ ਗਏ
ਰੱਕ ਨੂੰ ਰਤਾ ਇੱਕ
ਕਰ ਲਵੇ ਕਿਉਂਕਿ
ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦਾ
ਸੀ।
ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਲੱਲਟਾ ਹੀ ਮਤਲਬ
ਉਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ
ਹੁਤ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਕੁਟਮਾਰ ਕੀਤੀ। ਸ. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ
ਨੇ ਖੁਦ ਦੱਸਿਆ, 'ਮੈਂ ਉਚੀ-ਉਚੀ
ਚੀਕ ਕੇ ਪੁਕਾਰਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ
ਜਾਣ ਦੇ ਪਰ ਐਡਰਡ ਮੈਨੂੰ ਕੁਟਦਾ
ਹੀ ਚਲਾ ਗਿਆ।

ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ
ਤਾਕਤ ਇਕਠੀ ਕਰ ਕੇ ਉਸ 'ਤੇ
ਮੌਤਵਾਂ ਵਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਆ, ਤਾਂ
ਉਸ ਨੇ ਮੇਰੇ ਚਿਹਰੇ ਉਤੇ ਘੁੰਨੂੰ
ਜ਼ਫ਼ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ, ਮੇਰੇ ਅਗਲੇ
ਦੋ ਦੰਦ ਤੱਤ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਛਿੰਡੇ
ਵਿੱਚ ਵੀ ਘੁੰਨੂੰ ਮਾਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਸ
ਨੇ ਮੇਰੀ ਦਸਤਾਰ ਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ
ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਬਿੱਚ ਲਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ
ਸਹਾਇਕ ਵੱਲ ਚੁੱਕ ਕੇ ਮਾਰੀ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ 1000 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਨਵਾਂ ਬੋਡ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ- ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਵੇਂ ਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਕੇ, ਸੁਥੇ ਦੀ ਜਨਤਾ 'ਤੇ 1000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਹੋਰ ਭਾਰ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਵੈਟ, ਸਟੈਪ ਡਿਊਟੀ, ਰੋਡ ਟੈਕਸ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ ਤਕਰੀਬਨ 900 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਾਧੂ ਮਾਲੀਆ ਸਿਲੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਊਸ ਟੈਕਸ ਦੀ ਥਾਂ ਜਾਇਦਾਦ

ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਹਿਰੀਆਂ ਨੂੰ 300 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਸਾਲਾਨਾ ਹੋਰ ਝੱਲਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਗੰਡੀਰ ਮਾਲੀ ਸੰਕਟ 'ਚ ਘਿਰੀ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਚਲੰਤ ਮਾਲੀ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਗੁਜ਼ਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤਕਰੀਬਨ 2 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਗਾੜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੇ 58 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵੀ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਮੁੜ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਮੁੜ ਤੋਂ ਨੌਕਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਇਹ ਲਿਖ ਕੇ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਲਾਭ ਇੱਕ ਸਾਲ ਨਹੀਂ ਲੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅੱਗੇ ਪਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਵਜ਼ਾਰਤ ਨੇ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਬਾਅਦ 'ਚ ਜਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਵਾਧੇ 'ਤੇ ਟਿਕੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਥਾਨਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰੱਦ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੈਟ ਸੀਅਂ ਮੌਜੂਦਾ ਦਰਾਂ 'ਤੇ 0.5 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦਾ ਵਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੋਰ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਟਲਾਂ ਅਤੇ ਮੈਰਿਜ਼ ਪੈਲੇਸਾਂ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ 4 ਫ਼ੀਸਦੀ ਲਗਜ਼ਰੀ ਟੈਕਸ ਵਧਾ ਕੇ 4 ਫ਼ੀਸਦੀ ਕਰਨ, ਜੁੰਡਿਆਂ 'ਤੇ ਵੈਟ ਤਰਕਸ਼ੰਗ ਬਣਾਉਣਾ ਵੈਟ ਡੀਲਰਾਂ 'ਤੇ 800 ਰੁਪਏ ਪੈਸੈਂਸਿੰਗ ਫ਼ੀਸ ਲਾਗ ਕਰਨਾ

ਅਤੇ ਭੇਠਾ ਮਾਲਕਾਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਉਕਾ-ਪੁੱਕਾ ਟੈਕਸ 'ਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਵਾਹਨਾਂ 'ਤੇ ਲੱਗਦਾ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਟੈਕਸ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਲਾਨਾ 108 ਕਰੋੜ ਰੁਧੇ ਦਾ ਵਾਧੂ ਮਾਲੀਆ ਇਕੱਤਰ ਹੋਣ ਦੀ ਆਸ ਹੈ। ਇਹ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਟੈਕਸ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵਾਹਨਾਂ 'ਤੇ 6 ਫੀਟਸੀਟੀ ਦੇ ਇੱਕਸਾਰ ਰੇਟ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 250 ਰੁਧੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 7500 ਰੁਧੇ ਤੱਕ ਦਾ ਉਕਾ-ਪੁੱਕਾ ਮੋਟਰ ਕਰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ

ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਉਪਰ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਨ ਦੀ ਫੋਅ-ਚੁਆਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨਾਂ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਰਵਿਸ ਵਹੀਕਲਜ਼, ਟਰਿਸਟ ਬੱਸਾਂ ਅਤੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਟੂਰਿਸਟ ਪਰਮਿਟ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨਾਂ ਉਪਰ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਮੌਟਰ ਵਹੀਕਲ ਟੈਕਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਐਂਟਰੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟਾਂ 'ਤੇ ਵਾਹਨ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਿਵਾਲਟਰਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਸਜ਼ਾ ਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਮੌਟਰ ਵਹੀਕਲ ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਐਕਟ 1924 ਵਿੱਚ ਤਰਮੀਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸੁਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕੰਟਰੈਕਟ ਕੈਰੇਜ ਪਰਮਿਟ ਜਾਂ ਟੂਰਿਸਟ ਪਰਮਿਟ ਵਾਲੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਜੋ ਐਂਟਰੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ 'ਤੇ ਮੌਟਰ ਵਹੀਕਲ ਟੈਕਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਉਲੰਘਣਾ ਮੌਕੇ 50,000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਦੁਬਾਰਾ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਵਾਹਨ ਦੇ ਕਸਰਵਾਰ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਡਰਾਇਵਰ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਮੰਨਿਦਿਆਂ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੇ ਜਮੀਨ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਲਈ ਇੱਕ ਫੀਜ਼ਦੀ 'ਸੋਸ਼ਲ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ' ਲਾਓਣ ਨੂੰ ਵੀ ਮਨਜ਼ਰੀ ਦਿੱਤੀ।

ਕਲਾਸੀਫਾਈਡ

ਵਰ ਦੀ ਲੋੜ

ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਕਲੇਰ ਉਮਰ 34 ਸਾਲ, ਅਮਰੀਕਨ ਸਿਟੀਜ਼ਨ,
ਤਲਾਕਸੂਦਾ (ਬੱਚਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ) 5 ਡੁੱਟ 8 ਇੰਚ ਨਰਸ
ਵਾਸਤੇ ਯੋਗ ਵਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।
ਫੋਨ 510-289-7454 (4 ਵਜੇ ਸ਼ਾਮ ਤੋਂ 9 ਵਜੇ ਸ਼ਾਮ)
email- HKBRAR1951@yahoo.com

ਵਰ ਦੀ ਲੋੜ

ਰਾਮਗੜੀਆ ਸਿੱਖ ਲੜਕੀ ਉਮਰ 27 ਸਾਲ ਕੱਦ ਸਾਡੇ 5
ਟੁੱਟ, ਮੈਨੋਜਸੈਟ ਵਿਚ ਮਾਸਟਰਜ਼ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਕੀਤੀ,
ਜਿਸਦਾ ਗੋਤ ਮੌਦਾਨ ਹੈ, ਲਈ ਚੰਗੇ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਲੜਕੇ ਦੀ
ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ 916-517-0586

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰਾ : ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ - ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਜਮੀਨਾਂ ਹੱਦੱਪਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਇੱਥੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰੈਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸ਼ਾਹਤ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰੈਸ ਕਲੱਬ ਵਿਚ ਨਾਰਥ ਅਮਰੀਕਨ ਪੰਜਾਬੀ ਐਸੇਸੀਏਸ਼ਨ (ਨਾਪਾ) ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਹੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੇ ਲਈ ਕਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਚਲਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਲੇਕਿਨ ਅਫਸਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੈਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਲਈ ਰਿਸ਼ਵਤ ਮੰਗ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰੈਜੈਕਟ ਵਿਚ ਹੀ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਨ। ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛੀ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਜਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇਂ ਦੱਸੇ ਸਨ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਤਤਕਾਲੀਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਕੱਤਰ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਹੁਣ ਇਹ ਅਫਸਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਾਪਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਇਕ ਚਿੰਠੀ ਲਿਖੀ ਹੈ ਇਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਸਾਫ਼ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਨੀਲਾ ਦੇ ਗੁਰੂਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਾਕਾਮ

ਮਨੀਲਾ (ਫਿਲੀਪੀਨਜ਼)- ਇੱਥਾਂ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਸਟੋਰ 'ਚ ਖੜ੍ਹੀ ਕਾਰ ਉਤੇ ਗੈਸੇਲੀਨ ਛਿੜਕ ਕੇ ਅੱਗ ਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਰੰਗੇ ਹੱਥੀ ਫਤਲਿਆ। ਮਨੀਲਾ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜੇਜੇ ਜੇਕਬ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ 44 ਸਾਲਾ ਸੌਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਗੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪੈਕੇ (ਮਨੀਲਾ) ਪਿਲਾਵ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪੁਰਾਦੀ ਰੰਜਿਸ਼ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਉਹ ਅੱਗ ਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਹਵਾਲੇ
ਤਾਜ਼ਦਾਤਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਤਾਜ਼ਡਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਲੰਟੀਆਤਾਂ ਨੇ

'ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਨਸਲੀ ਨਫਰਤ' ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਸਦ 'ਚ ਮਤਾ ਪੇਸ਼

ਮਿਲਵਾਕੀ- ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਸਲੀ ਨਫਰਤ ਦੀਆਂ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਇੱਕ ਮਤਾ ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਸਕਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਸੁਬੇ ਵਿਸਕੌਨਸਿਨ 'ਚ ਮਿਲਵਾਕੀ ਦੇ ਓਕ ਕ੍ਰੀਕ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਦਰ ਬੀਤੀ 5 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਹੋਈ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਾਲਤ ਦੇ ਮੱਦੇ ਨਜ਼ਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਤਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਜਖਮੀ ਹੋਏ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਸ੍ਰੀ ਸੰਤੁਖ ਸਿੰਘ (50) ਨੂੰ ਕੱਲ੍ਹ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਮਿਲਵਾਕੀ ਸਾਥਿਤ ਫਰੈਂਟੋਡਰਟ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਤਰਜਮਾਨ ਕੈਥੀ ਸੀਜਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੱਟਡ 65 ਸਾਲਾ ਪੰਜਾਬ ਸਿੰਘ ਦੀ ਹਾਲਤ ਹਾਲੇ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ; ਜਦ ਕਿ ਸਨਕੀ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ਿਰੇ ਹਮਲਾਵਰ ਵੇਡ ਮਾਈਕਲ ਪੇਜ (41) ਦੀਆਂ 9 ਗੋਲੀਆਂ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਉਤੇ ਝੱਲਣ ਵਾਲੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਬਰਾਇਨ ਮਰਫ਼ੀ ਦੀ ਹਾਲ ਸੰਤੋਖਯਨਕ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਿੰਘ ਕੁੱਝ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ (ਕੈਨੇਡਾ) ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਵਸ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਅਧਿਆਪਕ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉਤੇ ਅਜਿਹੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਲੱਗੀ ਹੈ; ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਚਿਹਰੇ ਦੀਆਂ ਕਈ ਹੱਡੀਆਂ ਟੁੱਟ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਨਸ ਫਟ ਗਈ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਸਿਰ ਅਤੇ ਗਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੀਤ੍ਤੀ ਦੀ ਹੱਡੀ ਤੱਕ ਖੂਨ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀ। ਗੋਲੀ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ੍ਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪਿਆ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹ ਲੈਣ ਲਈ ਮਸੀਨੀ ਉਪ-

ਕਰਣਾਂ ਦੀ ਜੁਰੂਰਤ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਲਗਾਤਾਰ ਗੰਭੀਰ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਧਰ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਡਿਸਚਾਰਜ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਮੌਡੀਆ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਜਤਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੱਕੋ ਗੋਲੀ ਲਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਛਾਤੀ, ਫੇਫੜਿਆਂ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ, ਡਿੱਡ ਅਤੇ ਜਿਗਰ ਨੂੰ ਚੀਰ ਗਈ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭਾਇਜ਼ੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਜਿੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੂਨੀਆਂ ਦੇ ਕੋਣੇ ਕੋਣੇ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੁਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਨ। 'ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਮਰਫ਼ੀ ਹੁਣ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨੀਕ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵੀ ਛੇਤੀ ਸਿਹਤਯਾਬੀ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।' ਇੱਥੇ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮਾਈਕਲ ਪੇਜ ਨੇ ਉਸ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ ਸਾਢੇ 10 ਵਜੇ ਅਚਾਨਕ ਗੁਰੂਪੁਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੋਂ ਹੀ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰੂ ਪੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਤਿਸ਼ਤ ਸ. ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲੋਕਾ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਉਲਝਾ ਕੇ ਅਤੇ ਰੋਕ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਹਮਲਾਵਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ, ਜੋ ਘਾਤਕ ਸਿੱਧ ਹੋਈਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿੰਘ (11) ਅਤੇ ਆਮਾਨਤ ਕੌਰ (9) ਨੇ ਰੌਲਾ ਪਾ ਕੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਚੱਕਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕੁਝ ਗੋਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਸੁਣ ਕੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗੁਰੂਪੁਰ ਅੰਦਰ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ; ਜਿਵੇਂ ਰਸੋਈ ਘਰ ਅੰਦੇ ਬੇਸਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਲਕ ਗਏ ਸਨ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਜੇ ਕਿਤੇ ਸ. ਕਾਲੇਕਾ ਹਮਲਾਵਰ ਨੂੰ ਨਾ ਉਲਝਾਉਂਦੇ ਤੇ

ਬੱਚੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸਭ ਨੂੰ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਨਾ ਕਰਦੇ, ਤਾਂ ਉਥੋਂ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿੱਢੀ ਵੱਧ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਭ ਕੁੱਝ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮਾਈਕਲ ਪੇਜ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਲੰਗਣ ਕਾਰਣ ਸ. ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲੇਕਾ ਦੇ ਨਾਲ ਬੀਬੀ ਪਰਸਜੀਤ ਕੌਰ, ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੀਤਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੁਬੰਧ ਸਿੰਘ ਖਟਤਾ ਨਾਂਅ ਦੇ 6 ਸਿੰਖ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। ਇਕ ਕੀਕ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੈਮ ਲੰਦਾ ਦੀ ਗੋਲੀ ਹਮਲਾਵਰ ਦੇ ਫਿੱਡ 'ਚ ਆ ਕੇ ਲੱਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਡਿੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਵਿਚ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਖੁਦਕਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਇੱਕ ਭੇਤ ਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਉਤੇ ਛੱਪੇ 9/11 ਦੁਖਾਂਤ ਦੇ ਟੈਟੂਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਅੰਦਰਾਜ਼ਾ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੇਜ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ 9/11 ਦੇ ਸਾਜ਼ਿਸ ਘਾਤਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਹਿਰ ਬਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਸਿੰਖਾਂ ਨੂੰ ਦਸਤਾਰ ਤੇ ਦਾਤੀ ਕਾਰਣ ਮੁਸਲਿਮ ਸਮਝ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਹਮਲ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ ਉਤੇ ਇਹ ਹਮਲਾ ਨਸਲੀ ਹਿਤਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੋਰਿਤ ਸੀ; ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ 'ਚ 6 ਸਿੰਖ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਸ੍ਰੀ ਐਰਿਕ ਹੋਲਡਰ ਨੇ ਵੀ ਕਬਲ ਕੀਤਾ, ਜਦ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਡ ਬੀ ਆਈ ਅੱਤੇ ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ 'ਪਰੇਊ ਦਹਿਜ਼ਤ-ਗਰਦੀ' ਦੇ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ੍ਰੀ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਭ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਤਮਾ ਅੰਦਰ ਝਾਡੀ ਮਾਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂਅਚਰ ਗੋਲੀਕਾਂਡ ਨੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇਵੇਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਹਾਥੀ ਦੇਦ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਦਰਸ਼ਨੀ ਡਿਊਡੀ ਦਾ ਕੰਮ ਰੁਕਿਆ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਦਰਸ਼ਨੀ ਢਿਉਂਦੀ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਥੈ ਚੁੱਕੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਹਾਥੀ ਦੰਦ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਰੁਕ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਸਦੇ ਅਗਲੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਪੁਰੇ ਹੋਣ ਦੀ ਮੰਭਾਵਨ ਹੈ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 200 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਜ਼ਲਾਈ 2010 ਵਿਚ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ 18 ਤੋਂ 24 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਸਿੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਬਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਕਰੀਵਾਲੇ ਇਹ ਕਾਰ ਸੇਵਾ

ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ 1800 ਈ। ਵਿਚ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਦਰਸ਼ਨੀ ਡਿਊਂਡੀ 'ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਕਾਫ਼ੀ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਨਕਸ਼ੀ ਦਾ ਕੰਮ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਤਾਂ ਸੌਨੇ ਦੀਆਂ ਮੇਖਾਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆਈਆਂ ਸਨ। ਮਾਹਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁਰੰਮਤ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੇਂ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਤੱਕ ਪੁਰਾਣੀ ਚਗਾਠ ਨੂੰ ਆਰਜੀ ਸਹਾਰਾ ਦੇ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਕਾਲ ਤੱਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਥਾਨੀਕਰਨ ਵਿਖੇ ਸਾਡੇ ਸੁਧਾਰੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਿਲਵਰ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰੀ ਤੌਰੀਂ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਕਾਸ਼ੀ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਲਗਭਗ ਅੱਧਾ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਪਰ ਹਾਥੀ ਦੰਦ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਬੋਡੀ ਮੁਸਕਲ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।

ਇੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਦਰਸ਼ਨੀ ਛਿਉਚੀ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਾਢੀ ਵਿਵਾਦ ਛਿਲਿਆ ਰਿਹਾ। ਕੁਝ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਅਸਲ ਵਿਚ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਸੋਮਨਾਥ ਮੰਦਰ ਦੇ ਸਨ ਜੋ ਅਫਗਾਨ ਧਾਰਡੀਆਂ ਨੇ ਲੁਟੇ ਸਨ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਉਠਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਗ ਲਏ।

ਚਲੋਤੀਆਂ ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਲਈ ਗੱਟ ਨਿਰਲੇਖ ਲਹਿਰ ਮਦਦਗਾਰ ਬਣੇ: ਮਨਮੈਹਨ ਸਿੰਘ

ਨਵੀ ਦਿੱਲੀ- ਗੁੱਟ ਨਿਰਲੇਪ ਲਹਿਰ (ਐਨਏਐਮ) ਦੀ
ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਾਣ ਮੰਤਰੀ ਮਨਸੋਰਨ
ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੱਜ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਐਨਏਐਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਆਸੀ
ਤੇ ਆਰਬਿਕ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਲ 'ਚ
ਮਦਦਗਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ
ਸੀਰੀਆ ਦੀ ਬਦਤਰ ਹੋ ਰਹੀ
ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ
ਆਰਬਿਕ ਮੰਦੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ
ਦਿੱਤਾ। ਗੁੱਟ ਨਿਰਲੇਪ ਲਹਿਰ ਦੇ
16ਵੇਂ ਸਿਖਰ ਸਮੇਲਨ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ
ਹੋਣ ਲਈ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰੇ 'ਤੇ
ਤਹਿਰਾਨ ਰਵਾਨਾ ਹੁੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਲਮੀ ਸ਼ਸ਼ਨ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ
ਪੈ ਚੁੱਕੇ ਢਾਂਚੇ ਵਰਤਮਾਨ ਸਿਆਸੀ
ਤੇ ਆਰਬਿਕ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾਲ
ਰਫ਼ਤਾਰ ਮਿਲਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥਾ
ਨਵੀ ਹਨ।

ਕਾਬਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸੀਰੀਆ
'ਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਿਗੜ ਰਹੀ ਸਥਿਤੀ, ਨਿਰਤਰ ਆਲਮੀ
ਮੰਦਾ ਤੇ ਹੋਰ ਨਵੀਆਂ ਉਠ ਰਹੀਆਂ ਮਸ਼ਕਲਾਂ ਤੇ ਖਤਰੇ
ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ
ਠੋਸ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ
ਲੋੜ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਡਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਉਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ
ਸਾਡੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਸੁਧਾਰਾਂ ਲਈ ਤੇ ਆਲਮੀ ਸੱਤਾ ਦੇ
ਢਾਰਿਆਂ ਦੇ ਜਮਹੂਰੀਕਰਨ ਲਈ
ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸਿਆਸੀ ਅਸਰਾ ਬਣੇ, ਜੋ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੇ ਅਸਰਦਾਰੀ
ਢੰਗ ਨਾਲ ਟਾਕਰੇ ਲਈ ਅਹਿਮ ਹਨ।
ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਡਰੀ ਦੀ
ਦਹਾਕੇ 'ਚ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਇਰਾਨ
ਫੇਰੀ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਸ
ਮੁਲਕ ਦੇ ਸਰਵਉਚ ਆਗ
ਆਇਤਉਲਾ ਅਲੀ ਖੋਮੀਨੀ ਤੋਂ
ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਮਹਿਮਾਦ
ਆਹਿਮੀਨੀ ਦੀ ਵਿਲੋੜੀ

ਹੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਮੁਤਾਬਕ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਣੇ ਇੱਕ ਸਟੋਰ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ।
 ਉਹ ਕੰਪਲੈਕਸ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਬੋਤਲ ਵਿੱਚ ਗੈਸੋਲੀਨ ਬਾਹਰਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਸਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਮਰਸਰ ਕਲੈਮਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੋਸੀ ਗੁਰੂਘਰ ਅੰਦਰ ਅਪਣਾ ਇੱਕ ਸਟੋਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰੋਹਿਂਗ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਬੇਨਤੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੋਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਧ ਵੀ ਮਾਰਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਵਰਜ ਰਹੇ ਸਨ। ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਸੀ। ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਘਸੰਨ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਹਮਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ
ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਵਿਖੇ ਦੋ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ
ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ
ਵਿਖੇ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਅੰਗ ਲਾ
ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੇ
ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਵਿਖੇ ਦੋ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ
ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ
ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਬੇਅ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ
ਹਾਰਿੰਦੇ 1370 ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ
ਇਕ ਸਰਵੇਖਣ ਮੁਤਾਬਕ 10 ਫੀਸਦੀ
ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਨਸਲੀ ਹਿੱਸਾ ਦੇ
ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ
65 ਫੀਸਦੀ ਉਪਰ ਹਮਲਾ ਹੋਇਆ
ਜਦਕਿ ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ
ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਸਾਨਾ ਬਣਾਇਆ
ਗਿਆ। ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ
ਵਾਲੇ ਸੈਨੋਟਰਾਂ ਵਿਚ ਫਰੈਕ
ਲੋਟਨਬਰਗ, ਰਾਬਰਟ ਮੈਨਨਡੇਜ਼,
ਸਕਾਟ ਪੀ. ਬਰਾਉਨ, ਪੈਟਰਿਕ
ਲੀਹੀ, ਮਾਰਕ ਕਿਰਕ ਅਤੇ ਚਾਰਲਸ
ਈ. ਸਮਰ ਸਾਮਲ ਹਨ।

ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ
ਮਲਾ ਕਰਨ ਤੇ
ਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵੇਡ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮ
ਛਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ
ਵਿਰੁੱਧ ਹੁੰਦੇ
ਸੁਆਦਾ ਹੋਣ ਦੇ
ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੀ
ਨਿਆਂ ਵਿਡਾਗ
ਨਾ ਬਣਾਏ ਜਾਣ
ਪਛਾਣ ਲਈ
ਅਪਣਾਈ ਹੋਈ
ਵਰ ਸੋਧ ਕੀਤੀ

ਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ
ਡਿਆਨੇ
ਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ
ਟਨਾ ਨੂੰ ਘਰੇਲੂ
ਗ ਦੱਸਿਆ ਸੀ।
ਪਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ
ਵਿਚ ਨਸ਼ਲੀ

ਜਾਂਕ ਬਾਣੀਆਂ ਹੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ
ਗਿਆ। ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ
ਵਾਲੇ ਸੈਨੇਟਰਾਂ ਵਿਚ ਫਰੈਂਕ
ਲੈਟਨਬਰਗ, ਰਾਬਰਟ ਮੈਨਨਡੇਜ਼,
ਸਕਾਟ ਪੀ. ਬਰਾਊਨ, ਪੈਟਰਿਕ
ਲੀਹੀ, ਮਾਰਕ ਕਿਰਕ ਅਤੇ ਚਾਰਲਸ
ਈ. ਸਮਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ 'ਸਨ ਆਫ ਸਰਦਾਰ' ਫਿਲਮ ਦਾ ਸਖਤ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 28 ਅਗਸਤ-ਉਥੇ ਫਿਲਮ ਕਲਾਕਾਰ ਅਜੇਦੇਵਗਨ ਦੀ ਸਿੱਖ ਕਿਰਦਾਰ ਵਿਚ ਨਵੀ ਆ ਰਹੀ ਫਿਲਮ "ਸਨ ਆਫ ਸਰਦਾਰ" ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭੱਦੀ ਸਬਦਾਵਲੀ ਕਾਰਨ ਇਹ ਫਿਲਮ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਆ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਖਤ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤੁਖਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੱਧ ਨੇ ਸ੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਢੁੱਕਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੱਧ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਬਦਾਵਲੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਦੱਸ-ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪਿੱਖ ਸੰਭਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸੁਰ-ਸੰਗਰੀਤ ਸੰਸਾਰ

ਜਾਹ ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਯੱਕੀਆਂ ਖਾਹ- ਰਿਪੁਦਮਨ ਸ਼ੈਲੀ

ਸੰਗੀਤ ਰੂਹ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮਨ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਸਪੀਕਰਾਂ ਤੇ ਵੱਜਣ ਵਾਲੇ ਵਪਾਰਕ ਗਾਏ ਹੀ ਨਹੀਂ ਗਏ ਸਗੋਂ ਰੂਹ ਨੂੰ ਬੁਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਹਿਤਕ ਗੀਤ ਵੀ ਗਏ। ਸੂਫੀ ਰੰਗ ਵਿਚ ਰੰਗੇ ਗੀਤ ਵੀ ਗਏ। ਉਹ ਮੰਡੀ ਦੇ ਕਲਾਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣੇ ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਕਿਰਤਾਂ ਗਾਈਆਂ ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਅਮਰ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਇਹਨਾਂ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਾਫ ਸਥਰੀ ਗਾਇਕੀ ਲਈ ਦੁਰ ਅੰਦੇਸ਼ੀ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਿਆ। ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਪੈਂਡਾਂ ਪਾਈਆਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਰਤਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਅਮਰ ਹੋਣਾ ਹੀ ਸੀ, ਨਾਲ ਆਪ ਵੀ ਅਮਰ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਲੜੀ ਵਿਚ ਸੁਰਿਦਰ ਕੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੌਰ ਦੋਹਾਂ ਭੈਣਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਬੜੇ ਹੀ ਮਾਣ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲੜੀ ਵਿਚ ਇਕ ਨਾਂ ਹੋਰ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਰਿਪੁਦਮਨ ਸ਼ੈਲੀ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਕਿਕਾਰਡ ਗੀਤ ਬੇਸ਼ੱਕ ਬਹੁਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਜਿੰਨੇ ਕੁ ਹਨ ਉਹ ਉੱਚ ਪਾਏ ਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਗਾਇਕੀ ਸਿਰਫ ਸੌਂਕ ਲਈ ਕੀਤੀ, ਕਿਤੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ। ਵੈਸੇ ਉਹ ਅਧਿਆਪਕ ਸਨ।

ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਜਨਮ 2 ਫਰਵਰੀ 1932 ਨੂੰ ਜੰਡਿਆਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਪੰਡਤ ਯਸਥਾਲ ਸੀ ਜੋ ਕਿਂਤੇ ਵਜੋਂ ਵਕੀਲ ਸਨ। ਸ਼ੈਲੀ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਦੀ ਸੌਂਕੀਨ ਸੀ। ਜੋ ਗੀਤ ਰੇਡੀਓ ਤੋਂ ਵਜਦੇ ਸੁਣੀ ਤਾਂ ਝੱਟ ਯਾਦ ਕਰ ਲੈਂਦੀ। ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਬਕਾਇਦਾ ਤਰਜ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੀ ਹੋਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਵੇਂ ਗਾ ਦਿੰਦੀ। ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ੈਲੀ ਦੀ ਕਲਾ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋਰਾਂ ਪਾਸੋਂ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਵਿੱਖਿਆ ਸਿਖਾਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੇਤਰਹੀਣ ਸਨ ਪਰ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦੇ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ੈਲੀ ਸਰਦੀ ਦੀ ਸਿਰਤਾਜ ਬਣ ਗਈ। ਸਾਲ 1956 ਵਿਚ ਸ਼ੈਲੀ ਨੇ ਐਮ. ਏ. ਸੀ. ਈ. ਮਾਡਰਨ ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਦਰਿਆਗੰਜ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਸਦਾ ਕੌਰ ਖਾਲਸਾ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਲੱਗ ਗਏ। ਇਥੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਹੈਂਦੀ ਦੱਤ ਸ਼ੈਲੀ ਨਾਲ ਹੋਗਿਆ ਤੇ ਪੱਕੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਬਣ ਗਏ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪ ਇਕ ਸਥਾਪਤ ਗਾਇਕ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਤੇ ਸੁਰਿਦਰ ਕੌਰ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀਨ।

ਸ਼ੈਲੀ ਦੇ ਗਾਏ ਗੀਤ ਰੇਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜਲੰਧਰ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਸੁਰਿਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੌਰ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਵੱਜਦੇ। ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਿ

ਵਰਗ ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਗੀਤਾਂ ਦੇ ਮੁਖਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ—

1. ਫੇਲਾ ਸੋੜ ਲਿਆਓ ਜੀ
2. ਮੇਰਾ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਕਿਧਰੇ ਤੁਮਕਾ
3. ਗੋਰਾ ਗੋਰਾ ਮੱਥਾ ਤੇ ਕਾਲੀ ਕਾਲੀ ਲਿੱਟ ਵੇ
4. ਪਹਿਲੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਸੈਨੂ ਮਾਹੀ ਲੈਣ ਆਇਆ
5. ਇਕ ਵਾਰੀ ਪੋੜੀ ਚੜ੍ਹ ਮਾਹੀਆ,
6. ਕੁਝਤੀ ਮੇਰੀ ਛੀਟਿਦੀ ਦੁਪੱਟਾ ਮੇਰਾ ਲਹਿਰੀਆ

ਕਈ ਇਨਸਾਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕੋ ਕਿਰਤ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦਾ ਲੇਖਕ ਜਾਂ ਗਾਇਕ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਗਾਇਕ ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਾਲ ਇੱਕੋ ਕਿਰਤ 'ਪਾਲੀ ਪਾਣੀ ਖੁਹ ਤੋਂ ਭਰੋ' ਨਾਲ ਹੀ ਅੱਜ ਤੱਕ ਸਿਰਮੌਰ ਗਾਇਕ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਮੱਖਣ ਬਚਾਤ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਦੇ ਗਾਏ ਗੀਤ- ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬ ਹੋਵੇ, ਘਰ ਦੀ ਸਰਾਬ ਹੋਵੇ' ਨਾਲ ਉੱਚ ਕੋਟੀ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ 'ਚ ਜਾ ਖਡੋਇਆ। ਮੱਖਣ ਲੁਹਾਰਾਂ ਵਾਲਾ, ਜੋੜੀ ਬੀ ਦੇ ਗਾਏ ਗੀਤ -ਨਾਂਗ ਸਾਂਭ ਲੈ ਜ਼ਲਦਾਂ ਦੇ, ਨਾਲ ਸਰਵੇਤਮ ਲੇਖਕ ਬਣ ਗਿਆ। ਦੀਪਕ ਜੈਤੋਈ, ਨਰਿਦਰ ਬੀਬਾ ਦੇ ਗਾਏ ਗੀਤ- ਆਹ ਲੈ ਮਾਣੇ ਸਾਂਭ ਕੁੰਜੀਆਂ ਧੀਆਂ ਕਰ ਚੱਲੀਆਂ ਸਰਦਾਰੀ' ਨਾਲ ਗਜ਼ਲਗੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸੁਲਿਆ ਹੋਇਆ ਗੀਤਕਾਰ ਵੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸ਼ੈਲੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇੱਕੋ ਗੀਤ ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾ ਲਈ—

ਕੁਝਤੀ ਮੇਰੀ ਛੀਟ ਦੀ
ਦੁਪੱਟਾ ਮੇਰਾ ਲਹਿਰੀਆ
ਲੈਣ ਕਿਉਂ ਤੁੰ ਆਇਉ,
ਵੇਦਿਲਾਂ ਦਿਆ ਵੈਖੀਆ
ਜਾਹ, ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਪੱਕੀਆਂ ਖਾ

ਜਾਹ ਢੋਲ ਵੇ, ਜਾਂਦਾ ਈ

ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਪੱਲਾ ਵੇ

ਸ਼ੈਲੀ ਨੇ ਇਹ ਗੀਤ ਬੜੀਆਂ ਹੀ ਸੋਖ ਅਦਾਵਾ ਨਾਲ ਗਾਇਆ। ਪਿਆਰ ਭਰੇ ਨਿਹੋਰੇ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਰਿਸਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਭਾਵੁਕ ਹੋ ਕੇ ਗਾਇਆ। ਦਿੱਤਰ ਤੇ ਨਣਦ ਦੇ ਰਿਸਤੇ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਭਰੀ ਸਿਕਾਇਤ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਨੋਕ-ਝੋਕ ਆਮ ਪਰਿਵਾਰਕ ਰਿਸਤਿਆਂ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਪਤਿ

ਮਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਪਤਨੀ ਰੋਟੀ ਨਾ ਪਕਾਉਣ ਦੀ ਫੋਕੀ ਧਮਕੀ ਜਿਹੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਹੋਰ ਕਈ ਗਾਇਕਾਵਾਂ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਨਵੀਆਂ ਆ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗਾਇਕੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਅਜੀਤ ਕੌਰ, ਨਰਿਦਰ ਕੌਰ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੌਰ, ਸੁਰਿਦਰ ਕੌਰ ਤੇ ਪੁਸਪਾ ਹੰਸ ਦੇ ਨਾਮ ਬਹੁਤ ਚਰਚਿਤ ਹੋ ਰਹਾ। ਸ਼ੈਲੀ ਅਧਿਆਪਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਪੰਜ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮਾਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਪਾਸੇ ਪੂਰਾ ਸਮਾਂ ਨਾ ਦੇ ਸਕੀ ਤੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਬਹੁਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨਾ ਕਰ ਸਕੀ। ਬੋਡ੍ਰਾ ਗਾਇਆ ਪਰ ਵਧੀਆ ਗਾਇਆ।

ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਿਰਫ ਐਚ. ਐਮ. ਵੀ. ਕੰਪਨੀ ਹੀ ਗੀਤ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦੀ ਸੀ ਤੇ ਇਹ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਸੀ। ਇਕ ਦਿਨ ਸ਼ੈਲੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਗਈ। ਸ੍ਰੀ ਗੋਤਮ ਉਸ ਵੇਲੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸਨ। ਗੋਤਮ ਪੈਸੇ ਦਾ ਪੁੱਤ ਸੀ ਪਰ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਇਹੋ ਪਾਲੂ ਚਾਹੀਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਸ਼ੈਲੀ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕਲਾਕਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਬੜੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਕਿਹਾ 'ਤੁਸੀਂ ਨਵੇਂ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦੇ ਰਹੋ ਹੋ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਭੁਲ੍ਹੇ ਬੈਠੋ। ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਹੁਣ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰੋ, ਮੈਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਤੁਰੀ ਆ ਰਹੀ ਹਾਂ।' ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਆਪਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕੋਈ ਗੈਰ ਨਹੀਂ। ਕਰੋ ਸੇਰੇ ਗੀਤ ਰਿਕਾਰਡ।'

ਗੋਤਮ ਬੜੀ ਬਦਤਮੀਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਇਆ। ਮੈਡਮ ਅਸਾਂ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਏ ਕਿ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿਚ ਕੀ ਚਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਕਿਸ ਵਿਚ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਪੁਰਾਣੇ ਦਾ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦ ਤੁਹਾਡੀ ਲੋੜ ਹੋਈ ਅਸੀਂ ਆਪ ਨੂੰ ਸੱਦ ਲਵਾਂਗੇ।' ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਸ਼ੈਲੀ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚੋਟ ਪਹੁੰਚੀ ਤੇ ਫਿਰ ਕਰਦੇ ਵੀ ਉਹ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਨਾ ਗਈ।

ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਗੋਤਮ ਨੂੰ ਇਸਦਾ ਫਲ ਵੀ ਭੁਗਤਣਾ ਪਿਆ ਤੇ ਨਵੇਂ ਇੰਚਾਰਜ ਨੇ ਬਹੁਤ ਚਿੱਠੀਆਂ ਸ਼ੈਲੀ ਨੂੰ ਪਾਈਆਂ ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਵੈਮਾਣ 'ਚ ਰਹੀ ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਠੁੰਡ ਵਿਖਾ ਦਿੱਤਾ। ਇੱਥੇ ਸ਼ੈਲੀ ਨੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦਾ ਕੰਪਨੀ 'ਚ ਮੁੱਲ ਪਵਾਇਆ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਕਲਾਕਾਰ ਉਸਦਾ ਮਾਣ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।

ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਕੁਲਦੀਪ ਮਾਣਕ ਨੇ

ਜਹੀਰ ਅਹਿਮਦ ਨੂੰ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਸਬਕ ਸਿਖਾਇਆ ਸੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਰਾਜੀਨਾਮਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਅਸਕੇ ਸੇਰੇ ਬੱਚੇ ਦੇ, ਸਾਰੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖ ਦਿਖਾਈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਇਕ ਵਾਰ ਇਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਪੰਗ ਗੀਤਕਾਰ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪਿਆ ਸੀ। ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਤੇ ਗੀਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਗੀਤ ਰਾਇਲਟੀ ਮਾਨ ਨੇ ਦੇਵਾਈ ਸੀ। ਜੋ ਦੇਵ ਬਚੀਕੇ ਵਾਲੇ ਤੇ ਸਦੀਕ ਨੂੰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਆ ਰਹੀ ਹੈ।

ਕੰਪਨੀਆਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਧੱਕਾ ਕਰਦੀਆਂ ਆਈਆਂ ਹਨ ਤੇ ਅਣਖ ਵਾਲੇ ਕਲਾਕਾਰ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਆਏ ਹਨ। ਜੇ ਕੰਪਨੀ ਚਮਕੀਲੇ ਦੀ ਅਖੀਰਲੀ ਟੇਪ ਰਿਲੀਜ਼ ਨਾ ਕਰਦੀ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਜਿਉਂਦਾ ਹੁੰਦਾ। ਚਮਕੀਲੇ ਦੇ ਮਿੰਡਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਮੁਨਾਫਾ ਦੇਖਿਆ ਤੇ ਟੇਪ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਬੈਰ ਨਾ ਚਮ

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਅੱਜਕਲੁ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਕੋਇਲਾ ਘੁਟਾਲੇ 'ਤੇ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਘੇਰਨ ਲਈ ਪੂਰਾ ਵਾਹ ਲਗ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਤੋਂ ਵੀ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਇਕ ਲਾਬੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਹੈ। ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਹਾਲਾਂਕਿ ਖੁਦ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਘੁਟਾਲੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਉਤੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਸਵਾਲੀਆ ਨਿਸਾਨ ਲਗ ਕੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਕਸ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਨਿਸਚਿਤ ਹੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹਨ। ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਪਿਛਲੇ ਕਾਫ਼ੀ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਜੋ ਮੁਹੱਿਮ ਤੌਰੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਇਕ ਵੱਡੇ ਵਰਗ ਦੀ ਸ਼ਹਿ ਵੀ ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਇਕ ਵਰਗ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਗੱਠਜੋੜ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀਆਂ ਮਜ਼ਬੂਰੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਆਜ਼ਾਦ ਸੋਚ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਪਾਉਂਦੇ। ਉਹਨਾਂ ਉਤੇ ਅੰਦਰੋਗਤੀ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਦਲਾਂ ਦਾ ਦਬਾਅ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਬਾਵਾਂ ਤੇ ਘਪਲੇ-ਘੁਟਾਲੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਰੋਕਬਾਮ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਹੀ ਕਰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਠੀਕਰਾ ਭੰਨਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ।

ਅੱਜਕਲੁ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ 16ਵੇਂ ਗੁੱਟ ਨਿਰਲੇਪ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਲਈ ਚਾਰ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਇਗਨ ਦੌਰੇ ਉਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰੇ ਦਰਮਿਆਨ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁੱਟ ਨਿਰਲੇਪ ਅੰਦਰੋਲਾਨ ਅੰਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਦੱਖਣੀ ਏਸੀਆ ਦੇ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਕਾਰਗਰ ਮੰਚ ਹੈ, ਜਿਥੋਂ ਇਹ ਮੁਲਕ ਆਪਸੀ ਵਿਵਾਦ ਸੁਲਭਾ ਕੇ ਇੱਕਸਟ ਹੋ ਕੇ ਵਿਸਵ ਦੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁੱਟ ਨਿਰਲੇਪ ਅੰਦਰੋਲਨ ਉਤੇ ਜੋ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਇਸ ਕਰਕੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਸੰਗਠਨ ਪੁਰਾਣੇ ਪੈ ਚੁੱਕੇ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਨੂੰ ਤਵੱਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ, ਪਰ ਖੇਤਰੀ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਜਿਨੀ ਭੂਮਿਕਾ ਇਸ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਅੱਜਕਲੁ ਬਰਸਾਤਾਂ ਦਾ ਮੌਸਮ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਬਰਸਾਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਹੜ੍ਹ ਵੀ ਆਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਜੋ ਕਿ ਭੂਮੀ ਹੇਠਲੇ ਅਤੇ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਭੂਮੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਘਟਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਲਈ ਖੇਤੀ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਜਿਆਦਾ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੇ ਜਿਸੇਵਾਰ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਰਵਾਇਤੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਬੇਕਦਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬਰਸਾਤਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਛੱਪੜਾਂ, ਤਲਾਬਾਂ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਇਕੱਠਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਖੂੰਹਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਬਿਜਲਈ ਖੰਡਰ ਆਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਸੀਨ ਹੇਠੋਂ ਪਾਣੀ ਕੱਢਣਾ ਸੌਖਧ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ 10 ਲੱਖ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਟਿਊਬਵੈਲ ਕੁਝ ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਹੋ ਗਏ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਰਵਾਇਤੀ ਖੇਤੀ ਢਾਂਚਾ ਵੀ ਵਿਗੜ ਗਿਆ, ਸਿਹਤ ਵੀ ਵਿਗੜ ਗਈ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵੀ ਵਿਗੜ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਰਵਾਇਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬਰਸਾਤਾਂ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

-ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਐਮ ਏ

Balbir Singh M.A. Editor in Chief & Publisher

Tel : 510-938-7771, Fax 510-740-3520
36415 RUSCHIN DR. NEWARK, CA 94560

Balwinder Singh Sandhu Staff Reporter,
Stockton, CA 209-922-4660

Ranjit Kandola Marketing Manager
Yuba City Cell : 530-315-1020

Website www.pardesetimes.com
Designed by Aman Bansil 510-589-2245

Om Parkash Kamal Assist Editor
Sanjose CA. Cell : 408-708-9590

Buta Ram joshi Staff Reporter, Fresno 559-803-0055

The Pardes Times And People Associated With It Are Not Responsible For Any Claims Made By The Advertisers And Don't Endorse Any Product Or Services Advertised In The Pardes Times. Please Consult Your Attorney Before Buying/Hiring Contracting Through The Ads Published In The News Paper. The Pardes Times Is In Business Of Selling Spaces And Claims Made By Advertisers Are Not Tested/Confirmed By An Independent Source.

ਤੁਠਾ ਪਕੜ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਤਜਰਬਾ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਇਸ ਵਾਰ ਘੱਟ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲੋਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੋਕਾ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜਿਹੜੀ ਬੋਨਸ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਜੋਤ ਲਈ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਸਭਾਵਿਕ ਹੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ 'ਖਾਲੀ ਪੀਪੇ' ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਕੀ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਫਿਲਹਾਲ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪੰਜਾਬ ਇਸ ਵਕਤ ਗੰਭੀਰ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ 45 ਸੌ ਕਰੋੜ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 85 ਹਜ਼ਾਰ ਕੋਰੋੜ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਹੇਠਾਂ ਦੇਖਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਡਾ ਕਰਜ਼ਾ ਉਤਾਰਨਾ ਤਾਂ ਦੂਰ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਪਸ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇੱਧਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿਗੜਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਿਹਤ ਦਾ ਆਸ ਆਦਮੀ ਉਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਤਾ ਅਸਰ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਮਾਜਿਕ ਕਲਿਆਣ ਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਸਿਰਫ ਕਾਰਗਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿਆਂ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁਲਾਜਮਾਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਤੁਰ ਪਏ ਹਨ। ਉਦਯੋਗਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਪੰਡ ਹੀ ਭਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਆਪਣਾ ਘਰ ਨਹੀਂ ਸੰਵਾਦਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਦੂਜਾ ਵੀ ਮਦਦ ਲਈ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਬਹੁਤਦਾ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਆਰਥਿਕ ਕਾਲਤ ਨਹੀਂ ਸੁਧਾਰਦੀ, ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ, ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਕਰਜ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਪੰਡ ਹੀ ਭਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਗੁਆਂਚੀ ਰਾਜ ਹਰਿਆਣਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਰਥਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਇੱਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਹੀ ਇਨਕਮ ਦੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ, ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਮੰਗਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ। ਸਮਾਜਿਕ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਮੁਲਾਜਮ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਰੋਕੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸੰਖਰਸ ਦੇ ਰਾਹ ਤੁਰ ਪਏ ਹਨ। ਉਦਯੋਗਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਪੰਡ ਹੀ ਭਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਗੁਆਂਚੀ ਰਾਜ ਹਰਿਆਣਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਰਥਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਇੱਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਹੀ ਇਨਕਮ ਦੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ, ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਮੰਗਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ। ਸਮਾਜਿਕ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਪੁਰਾਣੀ ਹੋਣਾ ਪੰਡ ਹੀ ਭਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਗੁਆਂਚੀ ਰਾਜ ਹਰਿਆਣਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਰਥਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਇੱਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਹੀ ਇਨਕਮ ਦੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ, ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਮੰਗਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ। ਸਮਾਜਿਕ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਪੁਰਾਣੀ ਹੋਣਾ ਪੰਡ ਹੀ ਭਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਗੁਆਂਚੀ ਰਾਜ ਹਰਿਆਣਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਰਥਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਇੱਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਹੀ ਇਨਕਮ ਦੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ, ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਮੰਗਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ। ਸਮਾਜਿਕ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਪੁਰਾਣੀ ਹੋਣਾ ਪੰਡ ਹੀ ਭਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਗੁਆਂਚੀ ਰਾਜ ਹਰਿਆਣਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਰਥਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਇੱਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਆਪਣੀ

ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਦਾ ਬੇੜਾ ਗਰਵ ਕੀਤਾ ਐਨਾਰਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਲਜਾਂ 'ਚ ਹੀ ਕਰੇਗਾ ਜਾਗਰੂਕ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ - ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਵਿਚ 1972 ਤੋਂ 76 ਦੇ ਦੌਰ ਤੱਕ ਅਪਣਾ ਨਾਂ ਚਮਕਾਉਣ ਵਾਲੇ ਓਲੰਪਿਅਨ ਅਜੀਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬਦਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਦਾ ਬੇੜਾ ਗਰਵ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਈ ਚਮਕਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਵਰਡਲ ਹਾਕੀ ਸੀਰੀਜ਼ ਖੇਡੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਓਲੰਪਿਕ ਤੋਂ ਰੰਜਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਦੁਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਪ੍ਰਤੀਤੇ, ਦੀਪ ਠਕੁਰ, ਰਾਜਪਾਲ, ਪ੍ਰਤੀਚੀਪ, ਅਰਜੁਨ ਹਾਲੱਪਾ, ਪ੍ਰਬੰਧ ਟਿਰਕੀ ਜਿਹੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਓਲੰਪਿਕ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਖਿਡਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਇਹ ਹਾਲ ਹੋਣਾ ਹੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਐਨਾ ਹੀ ਕਸਰ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵਰਲਡ ਹਾਕੀ ਸੀਰੀਜ਼ ਵਿਚ ਖੇਡੇ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਹਾਕੀ ਨੇ ਚੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਬਦਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਿਆ ਅਤੇ ਵਰਲਡ ਹਾਕੀ ਸੀਰੀਜ਼ ਖੇਡਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਇੱਥੇ ਕੋਚ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਲਾਏ ਗਏ, ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਕੋਚ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਕੀ ਹਾਕੀ ਇਸ ਤੋਂ ਬੱਲੇ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਹੁਣ ਆਖਰੀ ਨੰਬਰ ਤੋਂ ਤਾਂ ਬੱਲੇ ਛੁੱਗਣ ਤੋਂ ਰਹੀ। ਦੱਜੇ ਪਾਸੇ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਦੇ ਕੈਪਟਨ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਗਗਨਾਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਾਕੀ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਦੋ ਗੁੱਟਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡ ਚੁੱਕੇ ਹਨ

ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਉਪਰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਕੀ ਦੇ ਨਾਮੀ ਖਿਡਾਰੀ ਨਹੱਤਰ ਸਿੰਘ ਸੇਰੋਰਿੱਲ ਸੱਤਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵਰਲਡ ਹਾਕੀ ਸੀਰੀਜ਼ ਇਕ ਵਧੀਆ ਕਦਮ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਸਾਜਿਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਫੈਲ੍ਹੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੂਜਾ ਗੁੱਟ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਹਾਕੀ

ਕ੍ਰਿਕਟ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਂ ਕਮਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਵਰਲਡ ਹਾਕੀ ਸੀਰੀਜ਼ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯਤਾ ਵਧੀ, ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਸਾ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਖੁਦ ਬਖਦ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਨਿਸਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਓਲੰਪਿਕ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਦਾ ਤਹਿਲਕਾ ਹੁੰਦਾ। ਹਾਕੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅੰਹੰਕਾਰ ਦੀ ਜੰਗ ਨੇ ਡੇਗ ਦਿੱਤਾ ਨਹੱਤਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹਾਕੀ ਸਿੱਖ ਚੁੱਕੇ ਕਈ ਖਿਡਾਰੀ ਕਾਢੀ ਨਾਂ ਕਮਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਲਡ ਹਾਕੀ ਸੀਰੀਜ਼ ਵਿਚ ਬੈਸਟ ਪਲੇਅਰ ਦਾ ਵਿਤਾਬ ਸਿੱਟਣ ਵਾਲੇ ਹਾਕੀ ਦੇ ਨਾਮੀ ਖਿਡਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀਤੇ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਰੰਜਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟੀਮ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇਹ ਇਕ ਕੰਢੀ ਸੰਚਾਰੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਵਰਲਡ ਹਾਕੀ ਸੀਰੀਜ਼ ਖੇਡੀ ਸੀ, ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਗਾਜ਼ ਛੁੱਗਣੀ ਤੈਅ ਸੀ। ਅਜ ਹਾਕੀ ਦਾ ਇਹ ਪੱਧਰ ਦੇਖ ਕੇ ਪ੍ਰੋਸ਼ਾਨ ਹਾਂ। ਪ੍ਰਤੀਤੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨੀ ਚੋਣਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕੋਚ 'ਤੇ ਹੋ। ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਦਾ ਕੋਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੀ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਣੀ ਹੈ।

ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ? ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਦੇ ਵਧੀਆ ਖਿਡਾਰੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਚੋਣਕਰਤਾ ਦਿਲੀਪਾ ਟਿਰਕੀ ਨੇ ਓਲੰਪਿਕ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਟੀਮ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ, ਉਹ ਵੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹਨ। ਹਾਕੀ ਦੇ ਚੋਣਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਖੁਦ ਹੀ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਫੇਣ ਹੋਏ ਹਨ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ - ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਫਾਰਡ ਵਿਆਹਾਂ ਦੇ ਵਧਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਯੰਜਾਬ ਐਨਾਰਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੋਹਰਾਂ ਦੇ ਵਧਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਯੰਜਾਬ ਐਨਾਰਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੋਹਰਾਂ ਦੇ ਚੋਅਰਮੈਨ ਜਸਟਿਸ (ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ) ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਕਹਿਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਐਨਾਰਾਈ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੋਹਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੇਜ਼ੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਹਨ।

1. ਐਨਾਰਾਈ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਲਈ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਨਾ ਕਰੋ। 2. ਮੰਗਣੀ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਵਿਚ ਸਮੇਂ ਦਾ ਅੰਤਰ ਰੱਖੋ। 3. ਗੁਪਤੁੱਪ ਵਿਆਹ ਨਾ ਕਰੋ, ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੋ। 4. ਵਿਆਹ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਹਰ ਹਾਲ ਵਿਚ ਕਰਵਾਓ।

ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰਾ

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿਵਾਈ। ਉਸ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਇਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਵਾਈ। ਉਹ 1998 ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਇਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ।

5 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਪਿਲਵਾਕੀ ਗੁਰ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਸ ਅਤੇ ਡਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਚੇਤੰਨ ਹੋਣਾ ਪੱਧੇਗਾ। ਉਸ ਦਿਨ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਲਗਪਗ 400 ਸਰਧਾਂ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ 62 ਸਾਲਾ ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲੇਕਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਮਲਾਵਰ ਨੂੰ ਜੱਫ਼ਾ ਮਾਰ ਕੇ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਭੱਜ ਤੁਰਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਸਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲੇਕਾ ਉਸ ਹਮਲਾਵਰ ਨੂੰ ਨਾ ਫੜਦਾ ਤਾਂ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਰ ਜਿਆਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਭੱਜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਮਲਾਵਰ ਦੇ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਪੁਲੀਸ ਅਫਸਰ ਬਰੇਨ ਮਹੱਤਵੀਂ ਨੇ ਬਹਾਰੀ ਦੀ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਦੁੱਖ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਾਮਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਮਰਨ ਅਤੇ ਤਹਿਤ ਸਿੱਖ ਕਾਲੇਕਾ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ

ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸੋਗ ਵਿੱਚ 10 ਅਗਸਤ ਤਕ ਸਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਅਦਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਸਫ਼ਾਰਤਖਾਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪਣੇ ਤੱਤੇ ਅਧੋਂ ਚੁੱਲੇ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤੇ। ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਤਹਿਤ ਤਕ ਜਾਣ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਲਟਕਦੀ ਰਹੀ ਤਾਂ ਉਹ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਨਿਗਰ ਭੁਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਸਬੰਧੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਕੋਈ ਸਥਾਈ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਚਾਰ ਮੁਹੰਮ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਘੱਟੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕੇਗਾ। ਕੈਂਸਰ ਵਰਗੀ ਖਤਰਨਾਕ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ 1999 ਤੋਂ 2005 ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਲਗਾਤਾਰ ਫਰਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਾਈਕਲ ਦੋਤੀ ਜਿਤਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਸੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਮਗਾ ਖੋ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਾਸ ਆਰਮਸਟ੍ਰੋਂਗ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੁਣ ਇਸ ਝਮੇਲੇ ਤੋਂ ਅੱਕ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਐਂਟੀ ਡੇਂਪਿੰਗ ਐਜੰਸੀ ਦਾ ਦਾਵਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਮਸਟ੍ਰੋਂਗ 1996

ਆਸਟਿਨ - ਸੱਤ ਵਾਰ 'ਟੂਰ ਡੀ ਫਰਜ਼ਾਂ' ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਮਹਾਨ ਸਾਈਕਲਿਸਟ ਲਾਸ ਆਰਮਸਟ੍ਰੋਂਗ ਨੇ ਤਾਕਤ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਸੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਮਗਾ ਖੋ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੱਸਣੇਗੇ ਹੈ ਕਿ 1988 ਦੀਆਂ ਸਿਓਲ ਓਲੰਪਿਕਸ ਦੇ 100 ਫਰਾਟਾ ਦੌੜ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਸੋਨੇ ਦਾ ਤਮਗਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਬੈਨ ਜੋਨਸਨ ਨੂੰ ਵੀ ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਸੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਮਗਾ ਖੋ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕਾਬਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਲਾਸ ਆਰ

ਕਿਸਤ ਨੰਬਰ- 13

ਮਾਵਾਂ ਦੇ ਪਰਹਾਵੇਂ
ਵਾਲਾ ਪੰਜਾਬ

ਸੀਤ ਬਾਬਾ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਯੋਜਨਾ

ਪਿਛਲੇ ਲੇਖ ਰਾਹੀਂ ਜੋ ਮੈਂ ਲਿਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਉਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੰਗਾ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਹਰ ਵੇਲੇ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਸੰਤ ਮਹਾਤਮਾ ਆਉਂਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਗੁਰੂ ਪੀਰਾਂ ਦੀ ਇਸ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ, ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਕਬਨਾਂ ਸਦਕਾ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹੀ

ਇਸੇ ਨਗਰ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭਾਈ ਬਾਲਾ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਜਾਣ ਮਹਾਰੋਂ ਗੁਰੂ ਅੰਗਰ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਖੁਦ ਸਸਕਾਰ ਕੀਤਾ ਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਸੀ ਤਪਿਆਣ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਰਕਰਮਾ ਵਿਚ ਹੀ ਭਾਈ ਬਾਈ ਜੀ ਯਾਦਗਾਰ ਬਣਾਈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਤਪ ਅਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਰ ਦੇਵ ਜੀ

ਸਾਹਿਬ) ਤੋਂ ਜਲ ਗਾਗਰ ਭਰ ਲਿਆਉਂਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਇਕ ਵਾਰ ਇਕ ਖੱਡੀ ਬੁਣਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਖੱਡੀ ਨਾਲ ਠੇਡਾ ਲੱਗ ਕੇ ਡਿੱਗ ਪਏ ਸਨ! ਉਹ ਕਰੀਰ ਦਾ ਕਿੱਲਾ ਹਾਲੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਖੇ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਇਸੇ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਗੁਰੂ ਅੰਗਰ ਦੇਵ ਜੀ ਮਾਰਚ 29, 1552 ਨੂੰ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਏ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ

ਲਗਵਾਇਆ ਸੀ। (ਤੇ ਇਸੇ ਨਗਰ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਗਲੇ ਲੇਖ ਵਿਚ ਦਿਆਂਗੇ)

Balbir Singh M.A.
Tel : 510-938-7771

ਅਲੱਗ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਇੱਥੇ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਦੇ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਵੀੜੀ ਹਨ ਤੇ ਰਹੇ ਵੀੜੀ ਹਨ।

ਇਸ ਲੇਖ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿਚ ਮੈਂ ਖੱਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਜਾ ਕੇ ਜੋ ਉਸ ਨਗਰ ਦੀ ਖਾਸੀਅਤਾਂ ਜਾਂ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਵੇਖ ਕੇ ਆ ਸਕਿਆ, ਉਸ ਬਾਰੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਸਾਂਝਾਂ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਉਮੀਦ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰ ਸਕੋਗੇ।

ਫਰਵਰੀ 2012 ਤੱਕ ਮੈਂ ਵੀ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਤੋਂ ਬੇਖਬਰ ਸੀ। ਕੋਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਹੈ, ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ।

ਇਸ ਨਗਰ ਨੂੰ ਵਸਾਉਣ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਰ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸਹਿਰ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਅਵਤਾਰ ਪੁਰਬ 18 ਅਪੈਲ 1504 ਈ: ਨੂੰ ਸਰਾਏ ਨਾਗਾ (ਮੱਤੇ ਦੀ ਸਰਾਂ) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੁਕਤਸਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਪਿਤਾ ਜੀ ਦਾ ਨਾਂ ਬਾਬਾ ਫੇਰੂ ਮੱਲ ਜੀ ਤੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਦਿਇਆ ਕੌਰ ਜੀ ਸਨ।

ਗੁਰੂ ਅੰਗਰ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸੁਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਮਾਤਾ ਖੀਵੀ ਜੀ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਦਾਤੂ ਜੀ, ਬਾਬਾ ਦਾਸੂ ਜੀ, ਬੀਬੀ ਅਮਰੋ ਜੀ, ਬੀਬੀ ਅਨੋਖੀ ਜੀ ਸਨ।

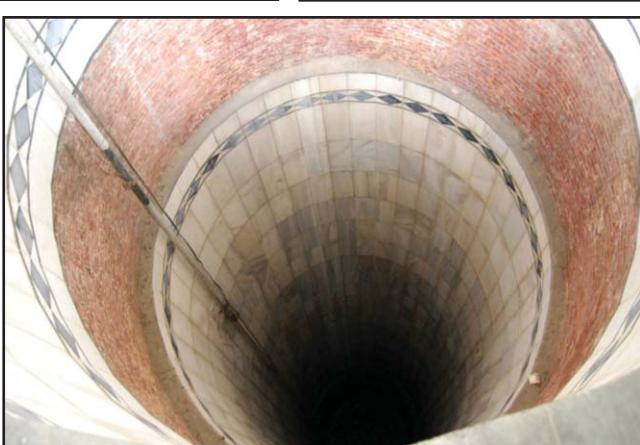
ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੂੰ ਗੁਰਗੱਦੀ 18 ਸਤੰਬਰ 1537 ਈ: ਨੂੰ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਵਿਖੇ ਮਿਲੀ।

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ 63 ਸਲੋਕ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਖੱਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ 16 ਅਪੈਲ 1552 ਨੂੰ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਏ।

ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਖਾਸ ਨਾਮ ਹਨ- ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਤਪਿਆਣਾ ਸਾਹਿਬ। ਇਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਨੂੰ ਵਸਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਥੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਚਰਨ ਪਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਤੇ ਬਾਲਾ ਨਾਲ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਕੀਰਤਨ ਵੀ ਕੀਤਾ।

ਇਸੇ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਭਾਈ ਬਾਲਾ ਜੀ ਰਾਹੀਂ ਭਾਈ ਪੇਤਾ, ਮੋਖਾ ਪਾਸੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਜਨਮ ਸਾਖੀ ਲਿਖਵਾਈ।

ਯਾਦਗਾਰ ਭਾਈ ਬਾਲਾ ਜੀ

ਇਸ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਭਾਈ ਲਹਿਣਾ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ-

"ਪੁਰਖਾ! ਤੁਸੀਂ ਇੱਥੇ ਬੈਠੋ" ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੰਨ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਰ ਦੇਵ ਜੀ ਇੱਥੇ ਹੀ ਬੈਠ ਕੇ ਸਿਮਰਨ ਕੀਤਾ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮਾਈ ਭਰਾਈ

ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਹੁਣ) ਤੋਂ ਗੁਰਤਾ ਗੱਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਗੁਰੂ ਜੀ 6 ਮਹੀਨੇ 6 ਦਿਨ ਇਸ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਬਣੀ ਕੋਠੀ ਵਿਚ ਗੁਪਤ ਰਹੇ। ਇਹ ਸਥਾਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਾਈ ਭਰਾਈ ਦਾ ਘਰ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਆ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦਰਸ਼ਨ ਦੇਣ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੱਲ ਅਖਾਤਾ ਸਾਹਿਬ

ਇਹ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਦੀਵਾਨ ਅਸਥਾਨ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀਵਾਨ ਸਜਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗਰਮਤਿ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਤੇ ਕੁਸਤੀਆਂ ਕਰਾਉਣਾ ਵੀ ਇੱਥੇ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਸਿੱਧਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਵੀ ਕੀਤਾ।

ਹਮਾਂ ਨੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹਤ ਦੇ ਹੰਕਾਰ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰ ਗੁਰੂ ਅੰਗਰ ਦੇਵ ਜੀ ਉਪਰ ਤਲਵਾਰ ਵੀ ਚੁੱਕ ਲਈ ਸੀ ਪਰ ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚਲਾ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ ਤੇ ਉਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਇਕ ਆਮ ਆਦਮੀ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਪੀਰ ਨਜ਼ਰ ਆਏ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ (ਅੰਗੀਠਾ ਸਾਹਿਬ) ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਦਰਿਆ ਬਿਆਸ (ਗੋਇਂਦਵਾਲ

ਦਾ ਅੰਗੀਠਾ ਖੁਦ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਲਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੋਇਂਦਵਾਲ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਜਲ ਗਾਗਰ ਲਿਆ ਕੇ ਖੁਦ ਇਸਨਾਨ ਕਰਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਅੰਗੀਠਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। 12 ਸਾਲ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵੀ ਇੱਥੇ ਹੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਕੀਤੀ ਤੇ ਗੁਰਤਾ ਗੱਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਰ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਗੋਇਂਦਵਾਲ ਤੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜਾਂਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਥੇ ਹੀ ਵਿਸਰਾਮ ਕਰਕੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਵੀ ਆਪਣੀ ਸੁਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਵੀਰੇ ਜੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਇਬਾਲ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਇੱਥੇ ਆਏ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਹਰਿ ਰਾਇ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਬਾਲ ਉਮਰ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਕਿਸ਼ਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵੀ ਖੱਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਹਿੱਤ 2200 ਸਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਇੱਥੇ ਆਏ ਤੇ ਰਾਤ ਟਿਕਾਣਾ ਕਰਕੇ ਅੱਗੇ ਗਏ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਵੀ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਅਸਥਾਨਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਖੱਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਆਏ ਸਨ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੜਾ ਸਾਹਿਬ (ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ)

ਇਸੇ ਅਸਥਾਨ ਤੇ ਬਾਬਾ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਮਿਲਦੀ ਵਿਹਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਖੁਹ ਬੀਬੀ ਅਮਰੋ ਜੀ-ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ (ਅੰਗੀਠਾ ਸਾਹਿਬ) ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਬੀਬੀ ਅਮਰੋ ਜੀ ਦੀ ਦਾ ਖੁਹ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਸੰਗਤਾਂ ਵਾਸਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਰ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸੁਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਅਮਰੋ ਜੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਆਪ ਇਹ ਖੁਹ

**Law Offices of
Ashwani Bhakhri
ALL YOUR LEGAL MATTERS**

LET US HELP YOU WITH

* Appellate Law * Bankruptcy * Business Law
* Child Custody * Complex Litigation * Consumer
Law * Contracts * Criminal Law * Contracts
* Criminal Law * Divorce * Elder Law * Family
Law * Immigration * Medical Malpractice
* Personal Injury * Real Estate Law * Trusts and
Estates * Wills and Probate * More...

Ashwani Bhakhri

Corey, Luzaich, Pliska, de Ghetaudi & Nastari LLP
700 El Camino Real, PO Box 669
Ph: 650-871-5666
Fax: 650-871-4144
Email: clpdn@coreylaw.com
www.coreylaw.com

Contact
us, for a
professional
consultation!

'ਅਮਰੀਕਾ' ਚ ਰੀਨ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਖਤ ਕਾਨੂੰਕ ਹੋਵੇ ਕਿ ਨਾ', ਸਿੱਖ ਦੇਚਿੰਡੀ 'ਚ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀ ਸੀ (ਅਮਰੀਕਾ) - ਜਦ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਸੂਬੇ ਵਿਸ਼ਕੋਨਸਿਨ 'ਚ ਮਿਲਵਾਕੀ ਦੇ ਇਕ ਕ੍ਰੀਕ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਗਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਲੇਰਾਡੋ ਸੂਬੇ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿਨੇਮਾ 'ਚ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰੀਆਂ ਹਨ, ਤਦ ਤੋਂ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਇਹ ਬਹਿਸ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦੂਕਾਂ ਰੱਖਣ ਉਤੇ ਕੁਝ ਸਖਤ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਬਹੁਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸਖਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਮੁਫ਼ਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਅਜਿਹਾ ਸਟੈਂਡ ਆਸ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਜੀਬ ਜਾਪ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਲੇ ਬੀਤੀ 5 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਵੇਡ ਮਾਈਕਲ ਪੇਜ ਨਾਨਾ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿਰਫ਼ੀ ਹੋਮਲਾਵਰ ਨੇ ਮਿਲਵਾਕੀ ਦੇ ਗੁਰੂਘਰ ਅੰਦਰ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾ ਕੇ 6 ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋ ਸ਼ਰਧਾਵਾਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਹਾਇਨ ਮਰਫ਼ੀ ਫੱਟੜ ਹੋ ਗਏ ਸਨ; ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਸ੍ਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਿੱਖ ਦੀ ਹਾਲਤ ਹਾਲੇ ਵੀ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਉਂ ਆਸ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗੰਨ ਰੱਖਣ ਉਤੇ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਕੋਈ ਸਖਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਸਾਇਦ ਅਜਿਹਾ ਹਾਦਸਾ ਕਦੇ ਵਾਪਰਦਾ ਹੀ ਨਾ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਜਦੋਂ ਮਾਈਕਲ ਪੇਜ ਅਨੁਭਿਆਂ ਵਾਂਗ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕਰਦਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅੰਦਰ ਘੁਸਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਦ ਗੁਰੂਘਰ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਸਤਵੰਤ ਸਿੱਖ ਕਾਲੇਕਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਸੋਈ ਘਰ ਦੇ ਛੋਟੇ

ਜਿਹੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਚਾਕੂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਬੰਦੂਕਪਾਰੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜੇ ਕਿਉਂ ਸ. ਕਾਲੇਕਾ ਕੋਲ ਵੀ ਗੰਨ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਮਾਈਕਲ ਪੇਜ ਨੇ ਉਥੇ ਹੀ ਫੇਰ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸ਼ਰਧਾਵਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨ ਬਚ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕੁਝ ਸਿੱਖ ਵੀ ਇਸੇ ਲੀਹ ਉਤੇ ਰਹਿ ਕੇ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਲੋਰਿਡਾ ਸਥਿਤ ਲੱਗ ਕਲਰਕ ਸ੍ਰੀ ਸਿਮ ਜੇ. ਸਿੱਖ ਨੇ ਦੱਸਿਆ 9/11 ਦੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 800 ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹਿੰਸਾ ਵਰਤਣ ਦੀਆਂ ਵਾਪਰ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਦਰਅਸ਼ ਨਿਉਯਾਰਕ ਨਗਰ ਕੌਸਲ ਦੇ ਮੇਅਰ ਮਾਈਕਲ ਬਲੂਮਬਰਗ ਨੈ ਬਿਤੇ ਦਿਨੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਹੋਏ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰਖਿਆਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਗੰਨ ਰੱਖਣ ਉਤੇ ਸਖਤ ਕੰਟਰੋਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਖਤ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

'ਅਜਿਹੇ ਹਮਲੇ ਤਦ ਹੀ ਰੋਕੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਕਤਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਹਰ ਰੋਜ਼ 34 ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਦਾ ਗੰਜ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਕਤਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਪਰਾਧੀ, ਦਹਿਸਤਗਰਦ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਉਤੇ ਬੀਮਾਰ ਸਾਰੇ ਹੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਬੰਦੂਕਾਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਕਟ ਹੈ।' ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਿੱਖ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਉਤੇ ਕੁਝ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਵੀ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ

ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਦਸ਼ਮ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੱਖ ਜੀ ਨੇ ਇੱਕ ਸੰਚੇ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਤੋਂ ਹੋਰਨਾਂ ਮਜ਼ਬੂਰਾਂ ਦੀ ਹਿਫਾਜ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਵੈ-ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਗੰਜ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਲਾਸ ਵੇਗਾਸ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੱਖ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹੁਣ ਗੰਨ ਅਪਣੇ ਨਾਲ ਰੱਖਣੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। 'ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਬਹੁਤੇ ਸਿੱਖ ਅਪਣੇ ਕੋਲ ਨਿੱਕੀ ਸੰਕੇਤਕ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਹੀ ਰਖਦੇ ਹਨ ਪਰ ਭਾਰਤ 'ਚ ਅਨੇਕਾਂ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਕੋਲ 10 ਤੇ 11 ਇੰਚ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਵੀ ਰਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਭੀਤ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਰਾਧੀ ਆਪ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਵੀ ਬਚਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਵਿਸ਼ਕੋਨਸਿਨ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਮੱਖਣ ਕੱਟਣ ਵਾਲਾ ਚਾਕੂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਲੜੇ ਪਰ ਮਾਰੇ ਗਏ।' ਕੁਨੈਕਟੀਕਟ ਦੇ ਸਹਿਰ ਹਾਰਟਫੋਰਡ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਮਨਿੰਦਰ ਅਰੋਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੰਨ ਰੱਖਣਾ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ। 'ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਗੰਨ ਰੱਖਣ ਬਾਰੇ ਕਰਦੇ ਸੋਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਗੰਨ ਰੱਖਣ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਪਰ ਗੰਨ ਦੇ ਆਕਾਰ ਜਾਂ ਮਾਤਰਾ ਉਤੇ ਤਾਂ ਕੰਟਰੋਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਹੈ। ਮੇਰੇ ਚੰਚੇ ਭਰਾਵਾਂ ਕੋਲ 3-4 ਗੰਨਜ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਇੱਕ-ਦੋ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਿਲਵਾਕੀ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲਣ ਦੇ ਚੰਥੇ ਮਿੰਟ ਪੁਲਿਸ ਉਥੇ ਸੀ।' ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਦੇ ਸਹਿਰ ਰੈਂਟਨ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੱਖ ਮਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੰਨ ਰੱਖਣ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਕੁਝ ਵਧੇਰੇ ਸਖਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਗੰਨ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। 'ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕ੍ਰਿਪਾਨ ਰੱਖਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਤਦ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

ਪੁਲਿਸ ਉਦੋਂ ਘੋਂਡਿਆਂ ਉਤੇ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਕੋਈ ਟੈਲੀਫ਼ੋਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਰਿਪੋਰਟ ਲਿਖਵਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪ ਤੋਂ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਹੁਣ ਵੇਖੋ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਕਿੱਥੇ ਪੁੱਜ ਗਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹੱਦ ਚਾਰ ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਘਟਨਾ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।' ਸ੍ਰੀ ਸਿਮ ਸਿੱਖ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਉਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਇਸੇ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਗੰਨ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਈ ਲਗਦਾ ਕਿ ਗੰਨ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਖਤ ਕਾਨੂੰਨ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਵੈ-ਰੱਖਿਆ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਕਬੂਤਰਬਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਲਈ 8 ਰਾਜ ਹੋਏ ਇਕਜੁੱਟ

ਧੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ, ਦਿੱਲੀ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਜੰਮ੍ਹ ਕਸ਼ਮੀਰ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ ਹੋਏ ਸ਼ਾਮਲ, 1 ਸਾਲ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਕੈਲੋਂ 800 ਕਰੋੜ ਦੀ ਠੱਗੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਬੂਤਰਬਾਜ਼ਾਂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ - ਵਿਦੇਸ਼ ਭੇਜਣ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਠੱਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਤਰ ਭਾਰਤ ਦੇ 8 ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਦਲ ਵਿਚ ਇਸ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਲੱਖਾ ਰੂਪਏ ਲੈ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਖੁਫ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਾਈਮ ਵਿੱਗ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸੇਸ਼ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਬੂਤਰਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਨੈਟਵਰਕ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੇ ਲਈ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕਬੂਤਰਬਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਉਤਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਅਪਣਾ ਜਾਲ ਫੈਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਕੰਪਨੀਆਂ ਬਦਲੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਵੀ ਬਦਲੇ, ਲੇਕਿਨ ਧੰਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਹੀ ਲੋਕ ਰਹੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪਣੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋਤਦੇ ਜੋਤਦੇ ਪੂਰੇ ਉਤਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਅਪਣਾ ਨੈਟਵਰਕ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਧੰਦੇ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਇਕ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਖੁਫ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਾਈਮ ਵਿੱਗ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਬੂਤਰਬਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਿਕਾਜ਼ ਕਾਸ਼ਣ ਦੇ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੋਂ ਕਬੂਤਰਬਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਫੱਡਨ ਦੇ ਲਈ ਫਿਲੀਐਸਪੀ ਅਨਿਲ ਜੋਸੀ ਦੀ ਅਗਰਵਾਈ ਵਿਚ ਸਪੈਸ਼ਲ ਟੀਮ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਟੀਮ ਦੀ ਸਖਤੀ ਦੇ ਚਲਦੇ ਕਬੂਤਰਬਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਧੰਦ

M.K Nijjar DDS
Ruchi Nijjar DDS

NO SHOTS, NO DRILL, NO PAIN!

- Esthetic Crowns, Bridges & Dentures
- Teeth Whitening-Oral Surgery
- Root Canal Treatments
- Treatment & Prevention of Gum Disease

FAMILY DENTISTRY **COSMETIC DENTISTRY**

New Patients & Children Welcome

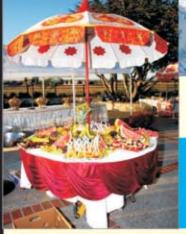
510-794-7058
www.drnijjar.com

(Across from Washington Hospital & Bart) 1895 Mowry Ave. Ste 104 Fremont

Raja King of Sweets Now Presents

New Introducing Chaat Corner

Come and Enjoy Mouth Watering Chaat All Day

हुए मुऱर दे मरीजां वास्ते ही हर उरुं दी मिठाई लै सकदे हो

- BHEL PAPDI CHAAT
- GOL GAPPÉ (PANI PURI)
- FALUDA KULFI
- KHASTA KACHORI

RAJA SWEETS & INDIAN CUISINE
31583 Alvarado Blvd. Union City, CA 94587
Phone : (510) 489-9100

MOGA TRUCK SERVICE CENTER
OWNED AND OPERATED BY MOGA WHOLESALE

Best Quality Best Service
Michelin, Bridge Stone, Firestone, Goodyear, Yokohama, Toyo, Hankook, BF Goodyear, Ohtsu, Sumitomo

Ph. (559) 486-6000
Ph. (559) 486-8686

All Tires are Available at Wholesale Best Price

TRUCK TIRES
WHOLESALE TIRE DEPOT-OPEN TO PUBLIC
Open 6 days a week
Monday-Friday 8.00 Am-10.00 Pm
Saturday 9.00 Am- 5.00 Pm.

Following Services are available on this location:

- Truck Alignment - Truck Tire Balance & Installation
- Oil, Lube & Filter
- Breaks- Drums & Seals for all Truck & Trailers Installed
- Truck wash will be available soon

Come & Visit us at
3846 South Front Ave. FRESNO, CA 93725
Intersection (Golden State & Central Ave)

* We can help you in emergency time

FARMERS

આટે, ઘર, બિજનસ, લાઈફ ઇસ્ટ્રોરેસ ચંગે ભાા ઉંતે કરાઉણ લઈ સેવા દા મેંકા દિઓ, સહી રાએ નાલ સહી ઇસ્ટ્રોરેસ કરવેને લઇ તે નિષ્પચિંત હો જાઓ

- Auto
- Home
- Life
- Umbrella
- Business Work Comp.

Duabba Insurance Agency
2450, PERALTA BLVD. SUITE 120, FREMONT, CA-94536

Ph. : (510) 797-7989
Fax : (510) 794-7398
Visit us@farmers.com

પાਲિਸી (અંતે પ્રાસ્પેક્ટ્સ, જે લાગુ હોવે) સિરફ અંગરેજી વિચ મિલદા હૈ જિસ દી દફતર વિલો મનજૂરી હૈ।

Gurcharan Singh Mann
Insurance Agent
Liecence # 0C 70672

Preet Fabrics & Appliance

આસી હોલ્સેલ અંતે રીટેલ વિચ નાં ડિઝાઇનાં દે સુટ, જિઉલરી, ફેમન દા હોર સામાન, વિઅહ લાંબિયાં અંતે મુંડિયાં લઈ વિઅહ વસ્તે સ્લેરવાનો અંતે હુણે નાં ચલે ડિઝાઇનાં દે ક્રેપ્ચે વી રંખે હાં।

સાડે કેલ કલગી, સિહરા, ચુંબા, હાર, જાગો, બુમાલે તે હોર વિઅહ દા સામાન વી મિલદા હૈ।

YOUR ONE-STOP CENTER FOR BOTH FABRICS & APPLIANCES
5156 mowry AVE. Fremont, CA 94538
TEL : 510-797-7111 FAX : 510-739-6350
(For More Info. Call Onkar)

APPLIANCES **WE CARRY ALL MAJOR BRANDS!!**

SONY, SANY, JVC, PANASONIC, LUGGAGE CROSS, PARKER PENS, OSTER BLENDERS

- Tvs, VCRs, DVD
- Tape Recorders
- Camcorders
- DVD Players
- Cordless Phones
- Watches (Seiko, Citizen & Swistar)
- Shavers & Trimmers
- Cellular Phones
- Medical Equipment
- Calling Cards

Moon Indian Cuisine
510-780-9233

રેસ્ટોરેંટ તેં ખાણા ઐવ કરવા કે વી લૈ જા સકદે હો,

કેટરિંગ વેલે તેં દુધુર દા ઇંટાઝામ હૈ, કેટરિંગ વાસ્તે કાલ કરે જી

- 100 બંદિਆં તોં લૈ કે વેઢી તોં વેઢી પારટી તુંક
- ગુરૂ ઘરાં વિચ કેટરિંગ લઈ 10 પ્રતીસ્ત તુંક છોટ
- બહુત હી ઊર્જાબધ કુંક

Fish Pakora
મંછી પકેંડે બણાઉણ દે માહિર
લંડુ, જલેબી, બરદી, ગુલાਬ
જામુન તે વિઅહ સાદી મેંકે
સભ ઉરું દી મઠિઅાણી ડિાર
કરદે હન।
ઘંટ કીમત 'તે લૈ સકદે હો।'

Paul
510-978-7170

Gill
510-709-5285

Over 30 Years Experience in Restaurant & Catering Business
ઇંડીઅન-ફિઝી, પાકિસ્તાની કુસીન

મન એસ્ટ્રીમિન કુસીન (હેદરડ)
600 West Harder Rd. Hayward, CA 94544
Phone (510)780-9233 Fax (510) 780-9812
www.moonindiancuisine.net

ਸ੍ਰੀ ਅਤੁਲ ਕਪੂਰ ਜੀ ਨੇ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਾਈ

ਸਟਾਕਟਨ - ਸ੍ਰੀ ਅਤੁਲ ਕਪੂਰ 'ਗਲੋਬਲ ਅਲਾਈਂਸ'

ਬੈਨਡਿੱਡ ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਨਸਲਟੈਂਟ ਸਟਾਕਟਨ ਵਾਲਿਆਂ

ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਅਮਰੀਕਨ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ
ਘੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ

ਸਟਾਕਟਨ ਵਿਖੇ ਮਿਲਵਾਕੀ,

ਓਕ ਕਰੀਕ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਇਕ

ਨਸਲੀ ਗੋਰੇ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈਆਂ

ਗੋਲੀਆਂ ਕਾਰਨ 6 ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ

ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ

ਆਤਮਕ ਸਾਂਤੀ ਲਈ ਆਖੰਡ

ਪਾਠ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਵਾਈ ਗਈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਤੁਲ ਕਪੂਰ

ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਬੋਲਦਿਆਂ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ

ਰਹਿੰਦੇ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਮੌਕਾ

ਹੈ ਕਿ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀ

ਕੰਮ ਵਾਸਤੇ ਕੰਮ ਕਰੀਏ ਤੇ

ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣੀ ਪਹਿਚਾਣ

ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ

ਜਾਵੇ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ

ਸਿਲ ਕੇ ਇਕ ਐਸਾ ਸਬਾਨ

ਸਾਡੀ ਕੰਮ ਦੇ
ਕਿਤੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮਾਂ
ਨਾਲ ਅਮ-
ਰੀਕਨਾਂ ਤੱਕ
ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ
ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ
ਮਿਲ ਸਕੇਗੀ।
ਸ੍ਰੀ ਅਤੁਲ
ਕਪੂਰ ਹਰਾਂ ਨੇ
ਅਕਾਲੀ ਦਲ
ਐਨ. ਆਰ.
ਆਈ. ਵਿੰਗ ਦੇ
ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ
ਸਭ ਆਏ ਹੋਏ
ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦਾ
ਧੰਨਵਾਦ ਵੀ
ਕੀਤਾ।

Cosmetic & family Dentistry

Charanjit Singh Uppal, D.D.S.

510-786-1780

Discount For Senior
Citizens And Cash Patients

Strictly Maintained
Sterilization Standards
Most Insurance
Plans Accepted

Free Teeth Whitening
with paid Exam
M-Ray & Cleaning
Your Insurance Usually
Covers this Services
Not Valid with any
others Offer

Call for Details

Straighten Teeth
Without Wires

[Www.uppaldental.com](http://www.uppaldental.com)

1191 W Tennyson Rd.,
Suite 4, Hayward, CA
510-786-1780

1750 CLEAR LAKE AVE
MILPITAS, CA 95035
408-942-4400

INVISALIGN

Upto \$ 2300 Off

TRAVEL FOR LESS INC.

INDIA | PAKISTAN | EUROPE

ਅਗਰ ਤੁਸੀਂ ਇੰਡੀਆ ਜਾਣ ਲਈ ਸਸਤੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ
ਲੈਣ ਦੇ ਚਾਹੀਵਾਨ ਹੋ ਤਾਂ ਟਿਕਟ ਖੀਦਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ਜਰੂਰ ਕਾਲ ਕਰੋ।

CST NO : 2031914-40

Fremont Office

Travel For Less Inc
39200-State Street,
Fremont CA-94538
510.791.3300

San Jose Office

Travel For Less Inc
2850 Quimby Rd, Suite 150
Sanjose Ca 95148
408.791.2600

BUY TRAVEL TICKETS
AT WHOLESALE PRICE

Open 7 days
a week

Still searching seats for
December travel to
INDIA
Call us for special fares

3RD TIME
IN A ROW
2011
BEST OF
FREMONT
AWARD

Serving the Bay Area Since 1996

Fax: 510.791.3361 | Email: info@letsflyhome.com

www.letsflyhome.com

510.791.3300 (Fremont)
408.791.2600 (San Jose)
916.419.4323 (Sacramento)
559.892.0009 (Fresno)
661.829.4467 (Bakersfield)

ਪਾਕਿ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਜਮਾਤਾਂ ਦੇ ਕਮਰੇ ਅਲੱਗ

ਅਟਾਰੀ- ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਪਹੁੰਚੀ ਸਮਝੌਤਾ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਤੋਂ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ 3 ਹਿੱਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਦਾ ਦੇ ਲਈ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਕੇ ਭਾਰਤ ਪਹੁੰਚੇ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਹਿਰ ਜੈਕਬਾਬਾਦ ਅਤੇ ਬਲੂਚਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਆਏ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸਰਵਨ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਗੈਂਟਕੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਜਨਰਲ ਸਟੋਰ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਸਦਾ ਦੇ ਲਈ ਅਲਵਿਦਾ
ਕਹਿ ਕੇ ਭਾਰਤ ਆਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ

ਵਿਚ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਨਸਰ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ
ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਘਰ ਦੇ
ਮੁਖੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਢੁਕ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੂੰਹ ਮੰਗੀ
ਫਿਰੋਤੀ ਲੈ ਕੇ ਛੁੱਡੇ ਹਨ।

ਊਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਕਈ ਵੀ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਥੋਥਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡਿਆ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ-ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਅਪਣੇ ਦਿਨ ਤਿਉਹਾਰ ਨਹੀਂ ਮਨਾ ਸਕਦੇ। ਸਿੱਖਾਂ ਦਿਨ ਸਾਲਾਂ ਦਿਨ ਸਾਲਾਂ ਮੌਕੇ

ਪਾਕਸਤਾਨ ਵਿਚ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਦੇ ਅਤ

ਮੁਸਲਮਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਕਮਰੇ ਵੀ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਹਨ
ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵੱਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਧਿਆਨ
ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਪਹੁੰਚੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚ
ਸਾਮਲ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮਹਿਲਾ ਕ੍ਰੈਲਾਸ ਰਾਣੀ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਭਾਰਤ
ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਲਈ
ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਉਥੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ
ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ
ਇਲਕਿਆ ਰਹਿੰਦੇ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਲਈ
ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ

ਕਰਕੇ ਸਹ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਜਗ੍ਹਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਿੱਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਦੇਵੇ ਤਾਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਨੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਰਹਿੰਦੇ ਅਪਣੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਭਾਰਤ ਆਏ ਪਵਨ ਕੁਕੁਲਜਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਿੱਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਅੱਡਿਆਚਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਰਹਿੰਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਵੀ ਭਾਰਤ ਆਉਣ ਦੇ ਲਈ ਚਾਹਵਾਨ ਹਨ।

ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਡਾਲਰਾਂ ਦੀ ਚਮਕ ਅੱਗੇ ਰੀਜ਼ਾਬ ਪੁਲਿਸ ਹੈ ਜਾਂਦੀ ਐ ਬੇਵੱਸ

ਪਰਵਾਸੀ ਲਾੜੇ ਦੀ ਸਤਾਈ ਪੰਜਾਬਣ ਮੁਟਿਆਰ ਇਨਸਾਫ਼ ਲੈਣ ਲਈ ਖਾ ਰਹੀ ਐ ਧੱਕੇ

ਮਾਹਿਲਪੁਰ- ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਜਿਨੇ ਮਰਜ਼ੀ ਦਾਅਵੇਂ ਕਰੀ ਜਾਵੇ ਪਰ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਲਾਤਿਆਂ ਵਲੋਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਐਨਾਗਾਰਾਈ ਬਾਣਿਆਂ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਬਤੀ ਸਰਗਰਮੀ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਹੀ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਡਾਲਰਾਂ ਦੀ ਚਮਕ ਅੱਗੇ ਬੇਵੱਸ ਜਿਹੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਥਿਆ ਸੁਣਾਉਂਦਿਆਂ ਬਾਣਾ ਮੇਹਟੀਆਣਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸਿੰਬਲੀ ਦੀ ਪਰਮਜ਼ੀਤ ਕੌਰ ਪੁੱਤਰੀ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦੇਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਦਾ ਨਾਂ ਸ਼ਿਕਾਈਤ ਵਿਚ ਲਿਖਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਆਈਜ਼ੀ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਦਿਓਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਪਤੀ ਤੇ ਸਹੁਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਰਾਹਤ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਪਰਮਜ਼ੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਸਾਲ 2009 ਵਿਚ ਚੱਬੇਵਾਲ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਪਿੰਡ ਪੱਟੀ ਦੇ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ

ਹੇਠਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਅਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਸਮਾਜਕ ਰਸਮਾਂ ਸਮੇਤ ਅਦਾਲਤੀ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਵਲੋਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਧੋਖਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਕਰੀਬ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿਦੇਸ਼ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਵੇਲੇ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਅਪਣਾ ਪਿੰਡ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਪੈਂਦਾ ਸੇਰਗੜ੍ਹ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਕਰੀਬ ਡੇਢ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਉਹ ਅਪਣੇ ਪਰਵਾਰ ਸਮੇਤ ਇਥੇ ਹੀ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਅਸਲ ਪਿੰਡ ਪੱਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਥੇ ਲੈ ਗਿਆ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਉਹ ਵਾਪਸ ਕੈਨੇਡਾ ਚਲਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਪੇਕੇ ਘਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਪਣਾ ਪਾਸਪੋਰਟ ਤਿਆਰ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਦੀ ਇਨਕੁਆਰੀ ਅਤੇ ਆਉਣੀ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਹੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰਨਾ ਵੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹੁਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਰਹਿੰਮੇ ਕਰਮ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਦੱਖਿ ਹੋ ਕੇ ਉਹ ਅਪਣੇ ਪੇਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕੋਲ ਚਲੀ ਗਈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ

ਸੱਸ ਤੇ ਸਹੁਰੇ ਨੂੰ ਪਤੀ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਬੁਲਾ ਲਿਆ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੱਚਿਆ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੇ ਐਸਏਸਪੀ ਹਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੂੰ ਮਾਰਚ 2012 ਨੂੰ ਸਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਉਪਰਟ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦਾ ਰਵਾਈਆ ਕੁਝ ਨਰਮ ਪਿਆ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਇਕ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਤਲਕ ਲੈਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਕਰੀਬ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਅਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੁਰੀ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਪਰ ਕੇਸ ਦਰਜ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਲਾਚਾਰ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਪੈਂਦੇ ਦਬਾਅ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਪੁਲਿਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਆਈਜੀ ਜੋਨਲ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਦਿਓ ਵਲੋਂ ਉਸ ਦੀ ਸਿਕਾਇਤ ਦੀ ਸੁਣਓਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਹੁਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਤਸੱਲੀ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਡਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਆਸ ਬੱਝੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਹਰਿਆਣਾ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮਸਲਾ ਮੁੜ ਭਖਿਆ

ਕਰਨਾਲ- ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰੀ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦਸ਼ਾ ਪਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨ ਤਹਿਤ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਿੱਖ ਆਗਾਮਾਂ ਨੇ ਸਤੰਬਰ ਵਿਚ ਐਡਹਾਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਐਡਹਾਕ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰ. ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਨਲਵੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਲਾਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਨੁਮਾਈਦੇ ਚੁਣੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਇਹ ਬਲਾਕ ਪੱਧਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨਗੇ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਪਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਡਹਾਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਐਚ.ਐਸ.ਚੰਠਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਯਾਦ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਵੱਖਰੀ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਕਮੇਟੀ ਗਠਿਤ ਕਰਨ ਲਈ 31 ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ ਮਤਾ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਰੋਸ ਮੁਜਾਹਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁੱਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੱਖਰੀ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਬਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਐਚ.ਐਸ.ਚੰਠਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ 22 ਅਗਸਤ 2005

ਕੁਰਕਸੇਤਰ ਤੋਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ
ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੈਂਬਰ
ਸੁ.ਨਲਵੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਚੌਣਾਂ
ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੌਂਚਿਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ
ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ
ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ
ਮੰਗੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਰਿਪੋਰਟ
ਪ੍ਰਕਾਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ।

SARI PALACE

YUBA CITY

ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਫੋਟੋਆਂ/ਕੈ-
ਸਿਟਾਂ ਆਦਿ ਤਾਜ ਮਹਿਲ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਨਿੱਤਨੇਮ
ਦੇ ਗੁਟਕੇ ਧਾਰਮਿਕ ਚਾਬੀਆਂ ਲਈ ਚੇਨ ਧਾਰਮਿਕ
ਕਲਾਕ (ਘੜੀਆਂ) ਖਿੱਡੋਣੇ, ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ
ਸੁਰਾਣੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀਆਂ ਕ੍ਰਿਸਟ
ਚੇਨਸ ਹੋਲ ਸੇਲ ਰੇਟ ਤੇ ਲੈਣ ਲਈ

ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਗੁਰਦੇਵ ਕੌਰ ਜੀ

530-671-3105

472-N PALORA AVE YUBA CITY, CALIFORNIA

Fax- 530-673-3597

JAFFERY AUTO REPAIR

To repair of
Pick-Up Truck, Cars
(Japanese-American)

**Open
Monday-Saturday
8 AM to 6 PM**

- * Oil Change
  - * Clutch
  - * Tire Service
  - * Brakes
  - * Tune-ups
  - * Transmissions
  - * Timing Belts

ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਜਾਪਾਨੀ ਜਾਂ ਅਮਰੀਕਨ ਗੱਡੀਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਾਓਣ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ।

ਰਾਮਪਾਲ ਸਿੰਘ

**921 West "A" St. Hayward, CA 94541
Ph: 510-264-1600, Cell: 510-861-1797**

ਸਿੱਖ ਜੀਵਨ ਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀ

ਸਿੱਖ ਜੀਵਨ ਜਾਂਚ ਇਕ ਅਨੋਖੀ ਤੇ ਅਣਮੁੜੀ ਜੀਵਨ
ਦਾਤ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ
ਬਖਸ਼ੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਣ ਕੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਹੁੰਦਾ
ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਾਰਥਕ
ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਅਤੇ ਕਰਮ ਕਾਂਡਾਂ ਵਿਚ ਫਸਿਆ ਆਪਣਾ
ਜੀਵਨ ਅਭਾਈ ਹੀ ਗਵਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ
ਦੀ ਬਾਣੀ ਤੇ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਸਾਰ ਨੇ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ
ਹੀ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਜੀਵਨ ਦੇ ਮਨੋਰਥ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਾ,
ਇਹ ਨਿਰੂ ਪਾਠ ਪ੍ਰਯਾ ਦਾ ਧਰਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਜੀਵਨ
ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਖੇਤਰਾਂ-ਧਾਰਮਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ
ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਠੀਕ ਸੇਧ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਗੁਰੂ
ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਧਰਮਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਸੌਂ
ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਵੀ ਸਹਿਨ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਗੁਰੂ
ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗਲਤ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਅਤੇ
ਗਲਤ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਬਤੀ ਦਿਲੇਗੀ ਅਤੇ ਨਿਡਰਤਾ ਨਾਲ ਖੰਡਨ
ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੱਚ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦੱਸਿਆ।

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਕ ਨਵੀਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸਗੋਂ ਇਸ ਰੱਬੀ ਤੇ ਇਲਾਹੀ ਜੀਵਨ ਜਾਂਚ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਪ੍ਰਸਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪ ਜੀਵਨ ਭਰ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵਿਚਰ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਧਰਮ ਅਸਥਾਨਾਂ ਤੇ ਪੁਹੁੰਚ ਕੇ ਸੱਤ ਦੇ ਮਗਰ ਲਾਇਆ। ਇਥੇ ਹੀ ਬਸ ਨਨੀਂ ਸਗੋਂ ਦੇ ਸੌ ਤੀਹ ਸਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਸਰੀਰਕ ਰੂਪ ਬਦਲ ਕੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਲੱਭ ਲਾਇਆ। ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਹੀ ਪੁਰਾਨ ਵਾਦੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਦੁਸ਼ਮਣ ਤਾਕਤਾਂ 'ਸੱਚ' ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਸਨ। ਰਾਜ-ਸੱਤਾ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਵਾਦ ਜਦੋਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜਨਤਾ ਤੇ ਕਹਿਰ ਗੁਜਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕਹਿਰ ਨੂੰ ਠੁਲ੍ਹਣ ਲਈ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਤੌਂਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਕਰਬਾਨੀ ਦੇਣੀ ਪਈ। ਇਹਨਾਂ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖ ਪੰਥ ਦੀ ਮਾਨਵੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਲ ਬਖਸ਼ਿਆਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਜਣਾ ਹੋਣੀ ਅਤੇ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਅਧੀਨ ਸਮਰੱਥ ਸ਼ਕਤੀ ਪਦਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਸੰਨ 1469 ਤੋਂ 1608 ਤੱਕ ਦਾ ਸਫਰ
ਮਨੁੱਖੀ ਨਾਮ ਨੂੰ ਸੇਧ ਦੇਣ ਸਵਾਰਣ ਤੇ ਸਿਮਰਨ ਮਗਰੋਂ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੱਜਣ ਸਿਖ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਦਾ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਚਿਤਾਇਆ ਸੀ, ਜਾਂ
ਬਣਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ "ਜੋਤਿ ਸਰੂਪ" ਹੋ ਗਿਆ। ਗੁਰੂ
ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਉਸ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਵੇਖ ਪਰਖ,
ਗਦ ਗਦ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮੁਖਾਰੰਬਿਦ ਤੋਂ ਬਚਨ
ਕੀਤੇ ਸਨ ਕਿ "ਖਾਲਸਾ ਮੇਰੋ ਰੂਪ ਹੈ ਖਾਸ। ਖਾਲਸੇ ਮੈ
ਹੁੰ ਕਰੂ ਨਿਵਾਸ" ॥ ਇਥੇ ਹੀ ਬਸ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਗੁਰੂ
ਹੁਕਮਾਂ ਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਤ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਤਾਂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ
ਜਾ ਵਾਲੀ ਟਰ੍ਹਪਾਇਆ।

ਵਿਚ ਸਹਿਜ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਸਥਾਨੀਅਤ ਐਸੀ
ਉਚੀ ਤੇ ਸੁੰਚੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵਿਚ ਸੌਂਚ, ਪ੍ਰੇਮ,
ਨਿਮਰਤਾ, ਖਿਮਾ, ਸੰਤੋਖ, ਧੀਰਜ, ਭਰੋਸਾ ਆਦਿ ਦੈਵੀ
ਪ੍ਰਬਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਗਏ ਹੋਣ। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ
ਜੀ ਦੇ ਬਚਨ ਹਨ:-

ਸਾਬਰ ਸਿਦਕਿ ਸਹੀਦੁ ਭਰਮ ਭਉ ਖਵੇਣਾ ॥

ਇਸ ਤੋਂ ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਉਭਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਦੋ
ਸਰਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਖਲੋਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਇਹ ਕਿ
ਸ਼ਹੀਦ ਦਾ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸੰਪੂਰਨ ਸੱਚਾ ਤੇ ਉਚਾ ਹੋਵੇ।
ਦੂਜੀ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਧਰਮ (ਵਿਸਾਲ ਅਰਥਾਂ ਨਾਲ) ਦੇ
ਲਿੰਗੇ ਵੱਡੇ ਕਾਤਸ ਲਈ ਜਾਣ ਦੇ ਖੇਤ ਜਾਓ। ਅਕੋਂਕੇ ਸਪੇ

ਦਾ ਰੂਪ ਹੈ ਫਰਸ਼ਾਇਆ।
ਇਹੋ ਹੀ ਮੁਕਤੀ ਹੈ, ਅਭੇਦ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਪਾ ਲੈਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਤੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪੁਰਥੀ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਜੀਵ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਵਿਚ ਵਿਚਰਦੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਹੀ ਹੈ। ਆਪਣਾ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰ ਕਰਦੇ, ਗ੍ਰਿਸਤ ਭੋਗਦੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੀ ਜਿਦਗੀ ਦਾ ਮਕਸਦ ਹੈ, ਇਸ ਅਵਸਥਾ ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿਚ ਸਿਖ, ਸੰਗਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸੇਵਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਲਤ ਲੱਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਹੀਦੀ- ਮੌਤ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇਕ ਪੜਾ ਹੈ। ਸ਼ਹੀਦ ਮੌਤ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਵੀ ਜੀਵਡ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਜਦੋਂ ਗੁਜਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ “ਇਸ ਦਾ ਅੰਤ ਆ ਗਿਆ”। ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਮਰਨਾ ਤੋਂ ਆਖਰ ਸਭ ਨੇ ਹੀ ਹੈ। ਗੁਰਵਾਣੀ ਫੁਰਮਾਣ:-
 ਮਰਣ ਮੁਣਸਾਂ ਸੁਰਿਆ ਹਕ ਹੈ ਜੋ ਹੋਏ ਮਰਨਿ
 ਪਰਵਾਣੇ॥ ਪੰਨਾ 579

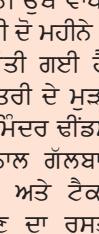
ਮਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੂਰਮਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋ ਕੇ ਮਰਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਇੰਨਾਂ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਉਸ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣੀ ਨਹੀਂ ਲਗਦੀ, ਉਹ ਭੈ ਛਿਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਸ ਨੂੰ "ਅਚਾ ਪਿਆਰਾ ਲਗਤ ਹੈ" ਤਦ ਹੀ ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਫਰਮੇਂਦੇ ਹਨ:-
ਕਬੀਰ ਮੁਹਿ ਮਰਨੇ ਕਾ ਚਾਉ ਹੈ ਮਰਉ ਤ ਹਰਿ ਕੈ ਦੁਆਰ ॥ ਪੰਨਾ 1367
ਇਹ 'ਹਰੀ ਦਾ ਦੁਆਰ' ਕਿਸੇ ਮੰਦਰ, ਮਸਜਿਦ ਜਾਂ ਗੁਰ-ਦੁਆਰੇ ਦਾ ਦਰ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਹਰੀ ਤਾਂ ਹਰ ਕਿਸੇ ਵਿਚ, ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਆਪਣਾ ਨੂਰ ਵਿਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ:-
ਹਰਿ ਮੇਂ ਤਨਿ ਹੈ ਤਨਿ ਮੇਂ ਹਰਿ ਹੈ ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰ ਸੋਇ ਰੇ ॥
ਜਨਤਾ ਤੇ ਹੋ ਰਹੇ ਜੁਲਮ ਅਤੇ ਅਨਿਆਏ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ, ਅਖ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਮਾਣ ਨਾਲ ਜਿਉਣ ਦਾ ਰਾਹ ਹੀ' ਹਰੀ ਕੇ ਦੁਆਰ' ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ ਤਨਖਾਹ!

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ - ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ। 30 ਸੱਭਿਆਰ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ 4500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਲੋਨ ਲੈ ਸਕਦੀ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਡੇਢ ਮਹੀਨਾ ਪਹਿਲਾਂ (15 ਅਗਸਤ) ਤੱਕ ਹੀ ਐਨਾ ਲੋਨ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜ ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਬਲਾਈ ਗਈ ਕੈਬਿਨੀਟ ਮੀਟਿੰਗ ਬਹੁੰਕ ਸਹਿਮਤੀ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਕਰਨੀ ਪਈ ਸੀ। ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਮੀਟਿੰਗ 28 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੱਖ ਮੱਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਜਾਪਾਨ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਜੋਂਦੇ ਜਹਿਰਾ

ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਨੇ ਵਿਟਾਗੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬਿਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਆਮਦਨੀ ਅਤੇ ਖਰਚ ਵਿਚ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਕਰੀਬ 800 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਗੈਪ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੈਪ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਹੁਣ ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਬਿਲ ਖਜਾਨੇ ਵਿਚ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਥੇ ਵਾਪਰ ਸਬਿਤੀ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਮੁਢਨ 'ਤੇ ਪਰਮਿੰਦਰ ਢੀਂਡਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਮਨਾਉਣਗੇ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ
ਮੁਹਾਲੀ ਵਿਖੇ
ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇੰਪਰ-
ਵਮੈਟ ਟਰੱਸਟ ਜਮੈਨ
ਘੁਟਾਲੇ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਫਾਸ ਪੰਜਾਬ ਦੇ
ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ
ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੰਗਲਵਾਰ ਸਵੇਰੇ
ਪੇਸ਼ੀ ਦੇ ਲਈ ਮੁਹਾਲੀ ਪਹੁੰਚੇ। ਕੋਰਟ
ਵਿਚ ਪੇਸ਼ੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੈਪਟਨ ਨੇ
ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਦਲ
ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਹੀ ਰਾਜ
ਦਾ ਦੀਵਾਲਾ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਘੁਟਾਲੇ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਫ਼ਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ
ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ
ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੰਗਲਵਾਰ ਸਵੇਰੇ
ਪੇਸ਼ੀ ਦੇ ਲਈ ਮੁਹਾਲੀ ਪਹੁੰਚੇ। ਕੋਰਟ
ਵਿਚ ਪੇਸ਼ੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੈਪਟਨ ਨੇ
ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਦਲ
ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਛੈਂ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਹੀ ਰਾਜ
ਦਾ ਦੀਵਾਲਾ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਪਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਦੇ ਨਾਂ
'ਤੇ ਲੁੱਣਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਨਤਾ ਨੂੰ
ਅਕਾਲੀਆਂ ਦਾ ਅਸਲੀ ਚਿਹਰਾ
ਦਿਖਣ ਲੱਗਿਆ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਉਪ ਮੁੱਖ
ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬਿੰਦੀ ਬਾਦਲ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ
ਮੁੜਨ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾ ਕੇ ਮਾਲੀਆ
ਵਾਗਿੰਨ ਦੀ ਪੱਧਿੰਪ ਸਰ ਹੋਵੇਗੀ।

ਰੇਡੀଓ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ

24 ਘੰਟੇ 7 ਦਿਨ ਹਰ ਘਰ-ਘਰ ਵਿਚ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ ਰੇਡੀਓ

ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਯੋਜਾਬਦੀ
ਵਿਚ ਹੁਣ ਰੋਜ਼ਾਨਾ
ਤਹਾਂਡੇ ਮੋਬਾਈਲ
ਤੋਂ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਜਾ
ਸਕਦਾ ਹੈ।

510-972-0442

ਜੋ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਛੋਨ 'ਤੇ ਰੇਡੀਓ
ਨਹੀਂ ਸੁਣ ਸਕਦੇ, ਉਹ ਹੁਣ ਇਸ
ਨੰਬਰ ਤੇ ਰੇਡੀਓ ਸਾਣ ਸਕਦੇ ਹਨ

832-551-5038

ਗੈਰ ਜਾਲਕਪਤੀ ਲਈ ਸੰਖਤ ਕਰਦੇ

ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਮਾਕ ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ

510-900-3600

Radio CK.PO Box 296, Fremont, CA 94537

ਯੰਜਾਬ ਵਿਚ 13 ਸਰਕਾਰੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤੇ 5 ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੈਂਸਰ

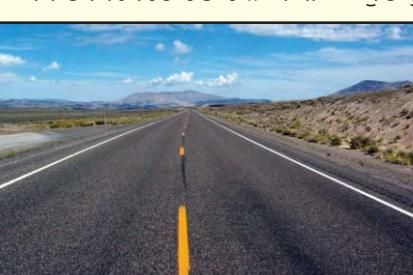
ਹਸਪਤਾਲ ਪਰ ਬੀਕਾਨੇਰ ਕੈਂਸਰ ਰੇਲ 'ਚ ਯੰਜਾਬੀ ਕੈਂਸਰ ਰੋਗੀਆਂ ਦੀ ਭੀੜ ਜਿਉਂ ਦੀ ਤਿਉਂ ਵਾਲੇ ਕੈਂਸਰ ਰੋਗੀਆਂ ਨਾਲ ਹੀ ਭਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸੇ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਕੈਂਸਰ ਰੇਲ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਕੈਂਸਰ ਰੇਲ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਾਲਵਾ ਖੇਤਰ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਚ ਭੀੜ ਬਾਹਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ। ਆਮ ਗਰੀਬ ਮਹਾਤਤ ਕਿੱਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖਾਨਾ-ਪਰਤੀਆਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਛੱਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਛੱਟਾ ਜਿਹਾ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਇੱਥੇ ਇਨ੍ਹੇ ਚੱਕਰ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੁੱਛੋ ਨਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਹੁਤ ਕੈਂਸਰ ਰੋਗੀ ਬਹੁਤ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਚੱਕਰਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਘਰ-ਬਾਰ ਤੱਕ ਵੇਚ ਬੈਠੇ ਹਨ ਪਰ ਸਥਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਜਿਹੜੇ ਲਾਭ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਉਹ ਹੁਣ ਤੱਕ ਤਰੀਕਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣੇ ਹਨ: ਪਹਿਲੇ ਖਰਚੇ ਜਾਂ ਬਿਲਾਂ ਜਾਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਪਰਚੀਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਭਰੋਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹੇਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਫਿਰ ਹੇਠਕ ਬਿਲ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਲੈਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਆਮ ਗਰੀਬ ਵਿਅਕਤੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਬੀਕਾਨੇਰ ਦੇ ਆਚਾਰੀਆ ਤੁਲਸੀ ਖੇਤਰੀ ਕੈਂਸਰ ਇਲਾਜ ਤੇ ਖੋਜ ਸੰਸਥਾਨ 'ਚ ਜਾਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਲਾਜ ਬਹੁਤ ਸਸਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਕੀਣੀ ਮਰੀਜ਼ ਠੀਕ ਵੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਉਤੇ ਜੇ ਹੁਣ ਜਾ ਕੇ ਵੇਖੋ ਤਾਂ ਬੀਕਾਨੇਰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰੇਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁਕਤਸਰ, ਫਰੀਦਕੋਟ, ਮੋਗਾ, ਬਰਨਾਲਾ, ਸੰਗਰੂਰ, ਮਾਨਸਾ ਅਤੇ ਫਿਰੋਜਪੁਰ ਭਾਵ ਸਮੁੱਚੇ ਮਾਲਵਾ ਖਿੱਤੇ ਤੋਂ ਆਉਣ

ਗਰੀਬ ਕੀ ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਅਮੀਰ ਵੀ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਵਾਰ ਸੋਚਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਉਰਜਾ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਾ ਦੇ 13 ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਤੇ ਖੋਜ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਚ ਭੀੜ ਬਹੁਤ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸਥਿਤ ਪੀ. ਜੀ. ਆਈ., ਭਾਗ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਖੋਜ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਹੋਰ ਕਈ ਵੱਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਨਾਂ ਨੇ ਮਾਲਵਾ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਚੈਕ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਪਾਣੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਨਸਲਾਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਉਤੇ ਤੁਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕੁਝ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਗਾੜ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਂਸਰ ਰੋਗ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਇਨਕਲਾਬ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਬੀ-ਟੀ ਕਪਾਹ ਪੰਜਾਬ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ, ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਸਾਇਦ ਵੱਖੋਂ ਵੱਖਰੇ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇੱਨੀ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਕਿ ਮਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਛਾਡੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਦੁੱਧ ਚੋਂ ਵੀ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਮਿਲਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ। ਮਾਸ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਤੱਤ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਮਾਸ 'ਚੋਂ ਗੁਹਿਣ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜ਼ਹਿਰੀਆਂ ਭੇਡਾਂ, ਬੱਕਰੀਆਂ ਤੇ ਮੁਰਗੀਆਂ ਉਹ ਸਦਾ ਬਿਨਾਂ ਧੇਤਾ ਹੋਇਆ ਚਾਰਾ ਖਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਉਤੇ ਅਕਸਰ ਢੀ ਢੀ ਟੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਛਿੜਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਨ ਉਹ ਜਾਨਵਰ ਵੀ ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰ ਅਨੇਕਾਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਬਾਈਲੈਂਡ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਵਾਲੀ ਸੜਕ 2016 ਤੱਕ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਬਾਈਲੈਂਡ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਜੋੜਨ ਵਾਲੀ 3200

ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਮੀ ਸੜਕ 2016

ਮਿਆਮਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਾਣ ਮੰਤਰੀ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਉਪਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਵਾਧਵਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਸੜਕ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਾਰੇ ਸਾਰੀ ਰਸਮੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਛੇਤੀ ਸੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਏਸ਼ੀਅਨ ਫਿਲੈਲਪਮੈਂਟ ਕੈਕ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਉਸਾਰੇ ਜਾਂ ਰਹੇ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਉਤਰ ਪੁਰਬੀ ਸੁਥਿਆਂ ਦਾ ਦੱਖਣ ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ੀਆ ਨਾਲ ਸਿੱਧ ਸੰਪਰਕ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।

ਵਿਰਾਸਤ-ਏ-ਖਾਲਸਾ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ 15 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ: ਡਾ. ਸਰਾ

ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ- ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੇ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਉਸਾਰੇ ਗਏ ਵਿਰਾਸਤ-ਏ-ਖਾਲਸਾ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਹੁਣ ਤੱਕ 15 ਲੱਖ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਅੱਜ

ਇੱਥੋਂ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਫਾਉਨਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਡਾ. ਕਰਮਜਿਤ ਸਿੰਘ ਸਰਾ ਨੇ ਵਿਰਾਸਤ-ਏ-ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 7200 ਦੇ ਕਰੀਬ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਵਿਰਾਸਤ-ਏ-ਖਾਲਸਾ ਨੂੰ 15 ਲੱਖ 55 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੈਲਾਨੀ ਵੇਖ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਵਿਰਾਸਤ-ਏ-ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਦੁਜੇ ਭਾਗ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰੋਫੈਲਿੱਕਟ 'ਤੇ ਡਾ. ਸਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਹਨ ਕਿ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦਾ ਦੂਜਾ ਭਾਗ ਵੀ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਕੇ ਸੰਗਤ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਮੁੱਚੇ ਕੰਸੈਪਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਵਿਰਾਸਤ-ਏ-ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਮੁਸਕਿਲਾਂ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰੋਫੈਲਿੱਕਟ 'ਤੇ ਡਾ. ਕਰਮਜਿਤ ਸਿੰਘ ਸਰਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਅਮਲੇ ਨਾਲ ਬੈਠਕ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬੇਸ਼ਕ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਕੰਮ ਲਗਭਗ ਤਾਸੀਲਬਖ਼ਸ਼ ਹੈ ਪਰ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਮੁਸਕਿਲਾਂ ਹੱਲ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਛੇਤੀ ਰਣਨੀਤੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਰਾਫ਼ਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮੈਨੋਜਰ ਪਬਲਿਕ ਰਿਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਤੇਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

R.PAL SINGH TAX PROFESSIONAL ENROLLED AGENT BOOKKEEPING ACCOUNTS PAYROLLS

*TAX: All types of Tax Returns: Individual, Business, Sales Tax

- Incorporations
- Insurance-Life Only
- Notary Public

R.PAL SINGH

Enrolled Agent # 00097224-EA, CRTP #A44237
Realtor #01481514, Life Insurance Agent # 0G76896
39159 Paseo Padre Pkwy # 103, Fremont CA 94538

510-750-3464

singhrpal@sbcglobal.net, singhtax.com
"Authorized e-file Provider"

"Enrolled To Practice Before the IRS"

EA

ਪਰਦੇਸ ਟਾਈਮਜ਼ ਅਖਬਾਰ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ

1. ਤੁਹਾਨੂੰ ਲੇਖ ਕਿਵੇਂ ਲੱਗਦੇ ਹਨ?

_____

2. ਖਬਰਾਂ ਦਾ ਕੀ ਮਿਆਰ ਹੈ?

_____

3. ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਨਵਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਨ ਪਸੰਦ ਕਰੋਗੇ?

_____

ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਠੀ ਰਾਹੀਂ ਦੱਸੋ ਜਾਂ ਈ-ਮੇਲ ਕਰੋ ਜਾਂ ਫੈਕਸ ਕਰਕੇ ਵੀ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਡਾ ਨਾਮ ਤੇ ਪਤਾ ਜਾਂ ਫੋਨ ਤੋਂ ਸਹਿਰ ਲਿਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਅਸੀਂ ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਸੰਪਾਦਕ ਦੀ ਡਾਕ ਵਿਚ ਛਾਪਾਂ ਅਤੇ ਇਹ ਸਰਵੇ ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਚੰਗੇ ਅਖਬਾਰ ਕੱਢਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ। ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹੋ, ਜ਼ਰੂਰ ਖਤ ਰਾਹੀਂ ਜਵਾਬ ਦਿਓ।

ਸਾਡਾ ਪਤਾ

ਦਿਲ ਪੜਕਦਾ ਏ

ਬਲਵਿੰਦਰ ਸੀਪੁ ਜੱਜਾ ਖੁਰਦ
209-922-4660

ਸਥਾਈ- ਦਿਲ ਧੜਕਦਾ ਏ ਜਦ ਵੀ ਲੈਂਦਾ ਤੇਰਾ ਨਾ
ਮੇਰਿਆਂ ਖਿਆਲਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਨੂੰ ਹੀ ਮੇਰੀ ਜਾਨ
ਤੈਨੂੰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਟੋਹਣ ਮੇਰੀਆਂ ਨਿਗਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛ
ਕਿਨਾ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਮੇਰੇ ਸਾਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛ..

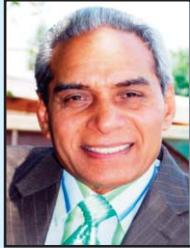
ਅੰਤਰਾ- ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ
ਤੇਰਾ ਹੁੰਦਾ ਏ ਜ਼ਿਕਰ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ
ਤੈਨੂੰ ਵੇਖ ਝਲਕੇ ਜੋ ਮੇਰੇ ਚਾਹਵਾਂ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛ
ਕਿਨਾ....

ਅੰਤਰਾ- ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਦੇ ਹਾਂ ਇਹਨਾਂ ਹਵਾਵਾਂ ਦੇ ਕੋਲੋਂ
ਨੂੰ ਆਉਣਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਪੁੱਛਿਏ ਰਾਹਵਾਂ ਦੇ ਕੋਲੋਂ
ਜਿਥੇ ਕਰੀਏ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਤੇਰਾ ਉਹਨਾਂ ਬਾਵਾਂ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛ
ਕਿਨਾ...

ਅੰਤਰਾ- ਤੇਰਾ ਲਿਖ ਬੈਠੇ ਨਾਂ ਦਿਲ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਉਤੇ
ਤੇਰੇ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਏ ਗੀਤ ਹਰ ਰਾਹਾਂ ਦੇ ਉਤੇ
'ਜੱਜਿਆ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ' ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਪੁੱਛ
ਕਿਨਾ....

ਕੁਝ ਸ਼ਿਆਰ

ਕਮਲ ਬੰਗਾ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੇ
916-897-8570

ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਦੁਰੀਆਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ।
ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਮਜ਼ਬੂਰੀਆਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ।

ਮੁੱਹਬਤ ਦਾ ਝਨਾ ਸੁੱਕਾ ਤੇ ਸੁੰਦਰ ਸੁੱਕ ਜਾਣਾ।
ਕਿਉਂਕਿ ਇਨਸਾਨ ਨੇ, ਨਾ ਨਫਰਤ ਤੋਂ ਬਾਜ ਆਣਾ।

ਵਾਰੀ ਸੀ ਮੇਰੀ ਪਰ ਵੈਰੀ ਬਾਜੀ ਮਾਰ ਗਏ।
ਵੇਖਦੇ ਵੇਖਦੇ ਸੱਜਣੋਂ! ਮੇਰੇ ਮੁੱਕੜਰ ਹਾਰ ਗਏ।

ਕਦੇ ਕਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਤੱਕਤੀ 'ਚ ਪਿਆਰ ਤੋਲੀਦਾ।
ਜਦ ਲੱਖ ਦੀ ਭੀਤ 'ਚੋਂ, ਸੋਹਣਾ ਯਾਰ ਟੋਲੀਦਾ।

ਮੈਂ ਸੱਧਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਹਰਫ-ਹਰਫ ਜੋਤੀ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਕਦਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਕਿਸਤ-ਕਿਸਤ ਮੌਤੀ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ।

ਸ਼ਾਇਰੀ ਮਹਿਬੂਬ ਹੈ, ਪਰ ਲਿਖਣੇ ਵਾਲੇ ਜਾਣਦੇ।
ਸ਼ਾਇਰੀ ਦਿਲ ਦਾ ਸਕੂਨ ਹੈ, ਕਿਸਮਤ ਵਾਲੇ ਮਾਣਦੇ।

ਜਦ ਵੀ ਕਿਵਿਤਾ ਛੁਪਦੀ ਤਾਂ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਂਦੀ ਏ।
ਨਾਲੇ ਆਸੇ ਪਾਸੇ ਦਿਲਾਂ ਤੇ ਝਾੜਰ ਛਣਕਾਉਂਦੀ ਏ।

ਹਵਾ ਦੇ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਕੇ ਕਮਲ ਠਰਦੇ ਰਹਾਂਗੇ।
ਆਜ਼ਾਦ ਬੱਦਲਾਂ ਵਾਂਗ ਕਮਲ ਵਰ੍ਹਦੇ ਰਹਾਂਗੇ।

ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਯੂਥ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਦਲ 'ਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ

ਬਾਠਿੰਡਾ- ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਅੱਜ ਯੂਥ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਕਾਰਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬਾਦਲ 'ਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ। ਰੋਸ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਬਾਠਿੰਡਾ-ਬਾਦਲ ਮੁੱਖ ਸਤਕ 'ਤੇ ਧਰਨਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਦਿੱਤਾ। ਯੂਥ ਕਾਂਗਰਸ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੌਧਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਰਕਰ ਅੱਜ ਬਾਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਪਿੰਡ ਬਾਦਲ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਏ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਹਦੂਦ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਐਸ.ਐਸ.ਪੈਸੀ ਮਕਤਸਰ ਇੰਦਰ ਮੋਹਨ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮਕਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਬਾਠਿੰਡਾ ਮਕਤਸਰ ਦੀ ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਨਾਕਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਬਾਠਿੰਡਾ ਦੀ ਪੁਲੀਸ ਵੀ ਪਿੰਡ ਕਾਲਝਰਾਨੀ ਵਿੱਚ ਵਿੱਚ ਪੁੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਯੂਥ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਪਿੰਡ ਬਾਦਲ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲਾਲਟਾਨ ਤੇ ਹੱਥ ਪੱਖੀ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਕਾਲਝਰਾਨੀ ਵਿੱਚ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਯੂਥ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ ਮਲੋਟ ਰਾਹੀਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲਾਲਟਾਨ ਤੇ ਪੱਖੀ ਭੇਜੀ।

ਸ੍ਰੀ ਚੌਧਰੀ ਨੇ ਪਿੰਡ ਕਾਲਝਰਾਨੀ ਵਿੱਚ ਸੰਕੇਤਕ ਧਰਨਾ ਦੇਣ ਮਹਰੋਂ ਵਰਕਰਾਂ ਕੋਲ ਬਿਜਲੀ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਸੰਕਟ ਸਮੇਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਕਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਉਠਾਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ

"ਗੁੜ ਮਿੱਠਾ ਹੁੰਦਾ"

ਦੇਵ, ਘੋਲੀਆ ਖੁਰਦ, ਮੋਗਾ
559-232-7764

ਹੋਈਆਂ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੇ ਤੈਨੂੰ ਖੇਲ੍ਹ ਕੇ ਗੱਲ ਸ਼ਾਹਵਾਂ

ਰੱਬ ਦੀ ਸਹੁੰ ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਕਰਕੇ ਮਿਲੀਆਂ ਮੁਫਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ
ਵੱਡਿਆਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਾ ਦਿਲ ਤੇ ਲਾਈਏ ਵੇ
ਗੁੜ ਮਿੱਠਾ ਹੁੰਦਾ ਚੋਰੀ ਦਾ ਆਪਾਂ ਭੋਰ ਭੋਰ ਕੇ ਖਾਈਏ ਵੇ..

ਚੜ੍ਹਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਨਵੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਯਾਰਾਂ ਨਾਲ ਬਹਾਰਾਂ
ਤੂੰ ਨਾ ਬਦਲੀ ਸੋਹਣਿਆ ਸੱਜਣਾ ਬਦਲ ਜਾਣ ਸਰਕਾਰਾਂ
ਆ ਸੱਜਣਾ ਫਿਰ ਆ ਗਈ ਲੋਹੜੀ ਸਭ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨਾਈਏ ਵੇ
ਗੁੜ ਮਿੱਠਾ ਹੁੰਦਾ ਚੋਰੀ ਦਾ ਆਪਾਂ...

ਤੇਰੇ ਖਿਆਲ ਪੁਰਾਣੇ ਤੇ ਨਾ ਰਹਿੰਦੀ ਹੋਸ਼ ਟਿਕਾਣੇ
ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਚੱਲੀਏ ਤੇ ਫਿਰ ਕਹਿੰਦੇ ਲੋਕ ਸਿਆਣੇ
ਕੁਝ ਨਾ ਰੱਖੀਏ ਦਿਲ ਦੇ ਵਿਚ ਨਾ ਦਿਲ ਦੇ ਭੇਤ ਛੁਪਾਈਏ ਵੇ
ਗੁੜ ਮਿੱਠਾ ਹੁੰਦਾ ਚੋਰੀ ਦਾ ਆਪਾਂ...

ਤੇਰੇ ਖਿਆਲ ਪੁਰਾਣੇ ਤੇ ਨਾ ਰਹਿੰਦੀ ਹੋਸ਼ ਟਿਕਾਣੇ
ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਚੱਲੀਏ ਤੇ ਫਿਰ ਕਹਿੰਦੇ ਲੋਕ ਸਿਆਣੇ
ਕੁਝ ਨਾ ਰੱਖੀਏ ਦਿਲ ਦੇ ਵਿਚ ਨਾ ਦਿਲ ਦੇ ਭੇਤ ਛੁਪਾਈਏ ਵੇ
ਗੁੜ ਮਿੱਠਾ ਹੁੰਦਾ ਚੋਰੀ ਦਾ ਆਪਾਂ...

ਸਾਮ ਸਵੇਰੇ ਵੇਖ ਵੇਖ ਕੇ ਮੇਰਾ ਚਿੱਤ ਨੀ ਭਰਦਾ
"ਦੇਵ ਘੋਲੀਏ" ਵਾਲਿਆ ਰਹਿਣਾ ਰੋਜ਼ ਸਕੀਮਾਂ ਘੜਦਾ
ਲੈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਘਰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਗੱਲ ਤਾਂ ਸਿਰੇ ਚਤੁਈਏ ਵੇ
ਗੁੜ ਮਿੱਠਾ ਹੁੰਦਾ ਚੋਰੀ ਦਾ ਆਪਾਂ ਭੋਰ ਭੋਰ ਕੇ ਖਾਈਏ ਵੇ।

ਮੁਣਿਓਂ ਨੇਤਾ ਜੀ!

ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ 'ਦੁਪਾਲਪੁਰ'
001-408-915-1268

ਜਿਤਦਾ ਰਹਿ ਜਾਂ ਹਰਦਾ ਰਹਿ,
ਹਰੀ ਅੰਗੁਰੀ ਚਰਦਾ ਰਹਿ।

ਬੇਸ਼ੱਕ ਜਨਤਾ ਭੁੱਖੀ ਮਰ 'ਜੇ, ਢਿੱਡ ਆਪਦਾ ਭਰਦਾ ਰਹਿ।
ਸਹੁੰ ਖਾ ਕੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਯਾਰਾ, ਤੂੰ ਮਨ ਆਈਆਂ ਕਰਦਾ ਰਹਿ।
ਸੱਚ ਨੂੰ ਦੇਖੀ ਛੂਹ ਨਾ ਬੇਠੀ, ਨਦੀ ਝੂਠ ਦੀ ਤਰਦਾ ਰਹਿ।
ਛੀਠਾਂ ਦਾ ਵੀ ਮਹਾ ਢੀਠ ਬਣ, ਤੱਤੀਆਂ-ਠੰਡੀਆਂ ਜਰਦਾ ਰਹਿ।
ਇੱਟ ਕਿਤੇ ਨਾ ਲੱਗ ਭਾਵੇਂ, ਨਿੰਹ-ਪੱਥਰ ਨਿੱਤ ਧਰਦਾ ਰਹਿ।
ਕਾਲੇ ਧਨ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣ ਦੇ ਲਈ, ਬੈਂਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਰਦਾ ਰਹਿ।
ਲੋਕਾਂ ਸਮਝਣ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਆਗੂ, ਐਪਰ ਬਣਕੇ 'ਘਰ ਦਾ' ਰਹਿ।
ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਕਿਵੇਂ ਵਾਇਣੀ, ਨਿੱਤ ਸਕੀਮਾਂ ਘੜਦਾ ਰਹਿ।
ਰਟੇ ਰਟਾਏ ਭਾਸ਼ਣ ਪਿਆਰੇ, ਦਿਨ-ਸੁਦ 'ਤੇ ਤੂੰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਰਹਿ !

ਮੁਸਲਿਮ ਗਜ਼ਲ

ਅਮਰ 'ਸੂਫ਼ੀ'
91-98555-43660

ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਵਾਪਰਦਾ ਕੀ, ਕੋਈ ਖਬਰ ਨਾ ਮਿਲਦੀ ਏਥੇ,
ਘਟਨਾ ਜਾਂ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਤਾਂਹੀ ਤਾਂ ਕੁਈ ਨਾ ਅਸਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਨਾ ਉਹ ਪਿੰਡ ਨਾ ਮੌਜਾ ਰਹੀਆਂ, ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ, ਨਾ ਪਹਿਰਾਵਾ,
ਲਭਦੇ ਜਦ ਵੀ 'ਗੁਆਚੇ' ਪਿੰਡ ਨੂੰ, ਢੂੰਘਾ ਹਉਕਾ ਭਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਉਸ ਵੇਲੇ ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ 'ਚ ਸੱਚੀ ਮੁੱਚੀ ਹੀ ਰੱਬ ਵਸਦਾ ਸੀ,
ਕਰ ਗਿਆ ਲੱਖ ਜਮਾਨਾ ਉਨਤੀ, ਵੇਲਾ ਉਹ ਬਿਹਤਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਸਾਦਾ ਤੇ ਸੌਖਾ ਸੀ,
ਬਹੁਤੀ ਮਾਰੋ ਮਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਹਰ ਕੋਈ ਸਾਬਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਜਤਨ ਬਥੇਰਾ ਕੀਤਾ ਸਾਰਾ ਪਿੰਡ, ਚਿਤਰ ਦਿਆਂ ਇਕ ਗਜ਼ਲ ਵਿਚ,
ਖੇਤਰ ਵ

અલવિદા! એ.કે.હીગાલ

ਐਂਤ ਇਹ ਸੰਨਾਟਾ ਹੋ ਗੀ ਗਿਆ। ਹੰਗਲ ਸਾਹਿਬ ਵਿਦਾ ਹੋ ਗਏ। 'ਇਤਨਾ ਸੰਨਾਟਾ ਕਿਉਂ ਹੈ ਭਾਈ' ਵਰਗੇ ਡਾਇਲਾਗ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਜੀਵਨ 'ਚ ਪਛਾਣ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਏ.ਕੇ. ਹੰਗਲ ਸਾਡੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਢੁੱਪੇ ਸੰਨਾਟੇ ਦੀ ਤੌਅ ਹੋਰ ਗਿਹਰੀ ਕਰ ਗਏ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੈਟੀਲੇਟਰ ਤੋਂ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਸ਼ਾਹਰਗ ਰੁੱਕਣੀ ਸੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੀਵਾਨੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਰਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣਦੇ ਹਨ, ਲਈ ਇਹ ਪਲ ਬਤੇ ਦੁਵਿਧਾਪੁਰਨ ਸਨ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੁਖਸਤੀ ਨਾਲ ਰੱਬ ਤੋਂ ਵਿਦਾ ਦੀ ਦੁਆ ਵੀ ਮੰਗ ਰਹੇ ਸਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜੀਵਨ ਆਸ ਵੀ। ਅਭਿਨੇਤਾ ਏ.ਕੇ. ਹੰਗਲ ਜਿਉਂਦੀ ਜਾਗਦੀ ਕਰਾਮਾਤੀ ਤਾਕਤ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਸਨ। ਜੋ ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਾਨੀਅਤ ਦਾ ਕਾਇਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਮੇਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਰਿਆਂ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਸਬੰਧ ਸਨ। ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਸਦੀ ਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਿਹਤਰੀਨ ਅਭਿਨੇਤਾ ਏ.ਕੇ. ਹੰਗਲ ਦਾ 98 ਵਰਿਆਂ ਦੀ ਲੰਮੀ ਜਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਵਿਦਾ ਹੋਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਿਲਮੀ ਜਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਦੀ ਥੱਟੀ-ਮਿਠੀ ਰੀਲ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣਿਓਂ ਲੰਘ ਗਈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਜਗ੍ਹਾ
ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸ੍ਰੀ ਰੰਗ ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੇਂ
ਨਾਇਕ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਨਾਲ ਉਭਾਰਿਆ ਸੀ ਤੇ ਇੱਹ ਚਿਹਰਾ
ਸੀ- ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦਾ ਚਿਹਰਾ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਬੱਖ ਧਿਲਮੀ ਕਲਾਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਏ.ਕੋ. ਰੰਗਲ ਨੇ ਆਪਣਾ
ਸਫਰ ਕਰਾਈ ਦੀ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਦਰਜੀ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ
ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਇਪਟਾ' ਨਾਲ ਵਿਚਿਆਂ ਤਕ
ਸਾਬ ਨਿਭਾਇਆ। 'ਇਪਟਾ' ਭਾਰਤੀ ਰੰਗਮੰਚ ਦੀ
ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਿਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਜਿਹੀ ਲਹਿਰ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸ੍ਰੀ
ਰੰਗਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੌਢੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ
ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਪੈਸੇ ਲਈ ਅਰਪਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ
ਵਪਾਰਕ ਫਿਲਮਾਂ ਵੀ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ 225 ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ
ਉਰਦੂ ਫਿਲਮਾਂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵੀ ਉਹ ਅਕਸਰ ਕਿੰਦੇ ਸਨ,

”ਇਕ ਫਿਲਮ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ 'ਤੇ ਵੀ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਦੋਂ ਬਣ੍ਹੂ?" ਤੇ ਇਹ ਸੁਧਨਾ ਅਧੂਰਾ ਹੀ ਰਿਹਾ। 'ਤੀਸਰੀ ਕਸਮ' ਵਰਗੀ ਚਰਚਿਤ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਹੰਗਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ਸਥਾਨੀ ਫਿਲਮੀ ਕਰੀਅਰ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਜਿਹੀ ਫਿਲਮ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਸ੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਮੰਕ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਾਂ ਅਣਗਿਣਤ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿੱਚ ਏ.ਕੇ. ਹੰਗਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਦਾਕਾਰੀ ਤੇ ਚੇਤਨਾਤਾ ਭਰਪੂਰ ਐਕਟਿੰਗ ਨਾਲ ਆਮ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਸੌਂਧ ਦਿੱਤੀ। ਫਿਲਮ 'ਸੋਲੇ' ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੈਪੁਰ ਵਿਖੇ ਇਕ ਨਾਟਕ ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ 'ਚ ਆਏ ਹੰਗਲ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਫਿਲਮੀ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦੀ 'ਅਦਾਕਾਰੀ' ਚ ਫਰਕ ਕੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹੰਗਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ 'ਰੰਗਮੰਚ' ਕੰਧੇ ਪੇ ਹਾਥ ਰੱਖਨਾ ਹੈ ਅੰਤ ਫਿਲਮੋਂ ਦੂਰ ਸੇ ਹਾਥ ਹਿਲਨਾ। 'ਲਗਾਨ', 'ਨਮਕ ਹਰਮ' ਵਰਗੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਐਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਾਰਤੀ ਸਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਭੁਲਾਉਣਾ ਬੇਹੁੰਦ ਮੁਸਕਲ ਹੈ। ਫਿਲਮੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਰਦਾਰ ਤਾਂ ਹਰ ਅਭਿਨੇਤਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜੀਉਂਦੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਨ। ਏ.ਕੇ. ਹੰਗਲ ਨੇ ਜਿਸ ਨਿਸ਼ਠਾ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜੀਅ ਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਿਆ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਬੰਬਈ ਦੇ ਇੱਕ ਫਿਲਮ ਫੈਸਟੀਵਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਮਿਲੀ' ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਤੁੱਲ ਕਿਰਦਾਰ ਵਿੱਚ ਅਮਿਤਾਬ ਬੰਬਈ ਤੇ ਜਯਾ ਭਾਡੀ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੇਹੁੰਦ ਭੋਲਪੁੰਨਾਲ ਕਿਹਾ ਸੀ, "ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ ਕਦੋਂ ਫਿਲਮ ਦੀ ਸੁਟਿੰਗ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਂ ਤਾਂ 'ਮਿਲੀ' ਬਿਟੀਆ ਨੂੰ ਬਣਾ ਪਰੋਸਣ 'ਚ ਹੀ ਉਲੜ ਗਿਆ ਸਾਂ।" ਅਸਲ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਯਤਕਦਾ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦਾ ਸੰਜੀਦਾ ਦਿਲ ਮਨ ਦੀ ਤਹਿਆਂ ਤਕ ਉਤਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਆਇਨਾ ਸੀ।

ਅਸਲ 'ਚ ਏ.ਕੇ. ਹੰਗਲ ਸਾਹਿਬ ਭਾਰਤੀ ਮਿ-
ਨੇਮਾ ਜਗਤ ਦੀ ਅਜੀਬ ਸਥਾਨੀਅਤ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋ ਭਾਰਤ
ਦੇ ਆਮ ਸਮਾਜ ਦੀ ਪਛਾਣ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਸਿੱਧੀ ਸਰਲ ਭਾਸ਼ਾ

‘ਚ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੰਗਲ ਸਾਹਿਬ ਬੇਹੁੰਦ ਸੰਜੀਦਾ ਤੇ
ਘੱਟ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ। ਅਣਗਿਣਤ ਫਿਲਮ
ਵਿੱਚ ਯਾਦਗਾਰੀ ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਦੀ ਬਦੋਲਤ ਜਦੋਂ
‘ਪਦਮਵਿਭੂਸ਼ਨ’ ਦੀ ਗੱਲ ਆਈ ਤਾਂ ਹੰਗਲ ਸਾਹਿਬ ਟੇ
ਕਿਹਾ, ”ਇਸ ਸਨਮਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਲੈਣਾ
ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਫਿਲਮਾਂ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਹੰਦ
ਆ ਜਾਵਾਂ।” ਬੇਬਾਕੀ ਤੇ ਸ਼ਰਾਫਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ
ਤਾਕਤ ਸੀ।

ਅਦਾਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁਖ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਟੇਜ ਦੇ ਕਲਾਕਾਰ ਸਨ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕਲਾਕਾਰ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਜੀਅ ਭਰ ਕੇ ਜੀਅ ਕੇ ਵੇਖਿਆ ਪਾਰ ਕਦੀ ਵੀ ਫਿਲਮੀ ਰਸ਼ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਏ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਠੀਕ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਟੀ.ਵੀ. ਸੀਰੀਅਲ 'ਮਹੁਬਾਲ' ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੱਚ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੀਵੀ ਹੰਗਲ ਵਰਗੇ ਆਰਟਿਸਟ ਹੀ
ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕਲਾਕਾਰ ਮੁੱਦਤਾਂ ਬਾਅਦ ਇਸ
ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਉਤਰਦੇ ਹਨ।

‘ਅਭਿਮਾਨ’ ਅਤੇ ‘ਨਮਕ ਹਰਾਮ’ ਵਰਗੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮਰਦਾਜ਼ ਚਰਿੱਤਰ ਅਭਿਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸ੍ਰੋਟੀ ਵਿੱਚ ਨਵੀ ਉਰਜਾ ਭਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਸਟੇਜ ਦੇ ਅਰਟਿਸਟ ਸਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਟੀ.ਵੀ. ਸੀਰੀਅਲ ‘ਜੁਬਾਨ ਸੰਭਾਲ ਕੇ’ ਤੇ ‘ਚੰਦਰਕਾਂਤਾ’ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਛੋਟੇ ਪਰਦੇ ’ਤੇ ਆਏ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ‘ਚ ਆਪਣੀ ਛਾਪ ਨੂੰ ਐਨਾ ਪੁੱਖਤਾ ਕਰ ਗਏ ਕਿ ਅੱਜ ਤਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੇ ਦੋਸਤ ਹੰਗਮ ਜੀ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਤੇ ਫਿਲਮਾਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਹਨ। ਰੱਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੰਨਤ ਬਖਸ਼ੇ।

-ڈا. کیمپن کے مار رکھ

ਇੱਕ ਯੌਗ ਖੁਰਸ਼ ਦਾ ਚਲਾਣਾ

20 ਨੂਹਾਈ 1969 ਨੂੰ ਚੰਦ ਉਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਰ ਧਰਨ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ, ਨੀਲ ਆਰਮਸਟਰਾਂਗ 82 ਸਾਲ ਦੀ ਲੰਮੀ ਉਮਰ ਭੋਗ ਕੇ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਗਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਈਪਾਸ ਸਰਜਰੀ ਹੋਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਜਾਨਲੇਵਾ ਸਾਬਤ ਹੋਈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਇਸ ਮਹਾਨ ਪੁਲਾਤ ਯਾਤਰੀ ਨੇ ਅਪੋਲੋ 11 ਪੁਲਾਤ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕੋਲੰਬੀਆ ਪੁਲਾਤੀ ਵਾਹਨ ਦੀ ਛੋਟੀ ਪੁਲਾਤੀ ਗੱਡੀ 'ਈਗਲ' ਰਾਹੀਂ ਚੰਦ ਉਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੈਰ ਰੱਖ ਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਾਹਨ ਰਾਹੀਂ ਨੀਲ ਆਪਣੇ ਦੂਜੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਬਜ਼ਾਅਲਡਰਿਨ ਨਾਲ 4 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ 4 ਲੱਖ ਕਿ-ਲੋਮੀਟਰ ਦਾ ਸਫਰ ਤੈਅ ਕਰਕੇ ਚੰਦ 'ਤੇ ਪੁੱਜੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਗਪਗ ਢਾਈ ਘੰਟੇ ਚੰਦ ਉਪਰ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਥੋਂ ਦੀ ਮਿਟੀ ਅਤੇ ਤਸਵੀਰਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਨਮੂਨੇ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸਨ। ਚੰਦ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਡੰਡਾ ਲਹਿਰਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਵਾ ਪੁਲਾਤੀ ਯਾਤਰੀਆਂ ਯੂਰੀ ਗਾਗਰਿਨ ਤੇ ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਕਾਮਾਰੋਵ ਅਤੇ ਅਪੋਲੋ ਇੱਕ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਯਾਦਗਾਰੀ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਥੇ ਛੱਡਿਆ। ਚੰਦ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਸੱਜਾ ਪੈਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਲ ਸਮੇਂ ਨੀਲ ਆਰਮਸਟਰਾਂਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, "ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਕਦਮ ਪਰ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਛਾਲ!" ਸੱਚਮੁਚ ਨੀਲ ਆਰਮਸਟਰਾਂਗ ਦਾ ਇਹ ਕਦਮ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਅਦੁੱਤੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਫਲਤਾ ਨੇ ਹੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਚੰਦ ਅਤੇ ਪੁਲਾਤ ਸਬੰਧੀ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲੰਦੀਆਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ। ਚੰਦ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ 30ਵੀਂ ਵਰ੍਷ੀ ਗੰਢ ਦੇ ਮੌਕੇ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸਮਾਜਾਮ ਵਿੱਚ ਨੀਲ ਨੇ ਇਸ ਮਹਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੋਲੋ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖਤਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਵਾਸਤੇ ਧਰਤੀ ਨਾਲ ਬੱਝੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ। 'ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਅਗੇਰੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬੇਅੰਤ ਹਨ।'

ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਨੀਲ ਆਰਮਸਟਰਾਂਗ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋਹਨ ਐਫ. ਕੈਨੇਡੀ ਵੱਲ 1961 ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਉਸ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰ ਵਿਖਾਇਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਚੰਦ ਉਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਲਕ ਦਾ ਬੰਦਾਂ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਰ ਧਰੁਗਾ। ਨੀਲ ਦੀ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਵਲ ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋ ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਪ੍ਰਲਾਤੀ ਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਮਹੱਖਤਾ ਲਈ ਬੇਹੁੰਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਵਾਲੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਪਰੋ ਚੰਦਰਮਾ ਉਤੇ ਧਰਤੀ ਦੀ ਹੋੜ੍ਹ ਦਾ ਸਪਨਾ ਸ਼ਾਈ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਿਆ ਸੀ।

5 ਅਗਸਤ 1930 ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਓਹੀਓ ਸੂਬੇ ਦੇ ਵਾਪਕੋਨੇਟਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜਨਮੇ ਨੀਲ ਆਰਮਸਟਰਾਂਗ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਉਡਣ ਦਾ ਸੌਂਕ ਸੀ। ਸਕੁਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆਂ ਹੀ 15 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਫਲਾਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਾਈਂਸ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਉੱਚ-ਵਿੱਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ 'ਨੇਵੀ' ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚਾਲਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਪਰ ਮਨ ਦੀ ਉਡਾਣ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਛੱਡ ਕੇ ਅਰਨਾਟਿਕਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵੱਲ ਪਿਚਲੀ ਲਿਆਂਦਾ। ਉਹ ਥੋੜੀ ਮਨ ਨਾਲ ਇਸ ਪਾਸੇ ਤੁਰਿਆ ਅੱਡੇ ਜਲਦੀ ਹੀ 'ਨਾਸ' ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਿਆ ਜਿਥੋਂ ਉਸ ਨੇ 1962 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਲਾਤੀ ਜਹਾਜ਼ ਲਈ ਚੁੱਣੇ ਜਾਣ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ

ਕੀਤੀ। ਸਾਹਮ ਅਤੇ ਦਲੇਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਖਮੀਅਤ ਦੇ ਕਈ ਹੋਰ ਉਘਡਵੇਂ ਪੱਖ ਵੀ ਸਨ। ਚੰਦ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਆਪਣਾ ਮਿਸ਼ਨ ਪੁਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਤੜਕ-ਬੱਤਰਕ ਅਤੇ ਅਖਬਾਰੀ ਸੁਰਖੀਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੇ। 1971 ਵਿੱਚ ਨਾਸ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਉਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਰਹੇ।

ਇਸ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਰਾਜਸੀ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨੇ ਅਹਿਮ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਬ ਨਾਲ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1994 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਆਟੋਗ੍ਰਾਫ਼ ਦੇਣੇ ਵੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੁਲਾਤੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਇਸ ਮਹਾਨ ਸਿਤਾਰੇ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜ ਕੇ ਵੀ ਢਿੱਪੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਛੁਪ ਟਰ ਜਾਣ ਦੀ ਚਾਹਤ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖੀ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਨੀਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੁਰਵਾਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਮਹਾਨ ਸਥਾਨੀਅਤ ਦੀ ਅਦੁੱਤੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਨਾ ਕੇਵਲ ਇਸ ਮਾਰਗ ਦੇ ਪਾਂਧੀਆਂ ਲਈ ਹੀ ਬਲਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਸ਼ਵ ਲਈ ਹੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਾ ਸਰੋਤ ਬਣੇ ਰਹਿੰਗੇ। ਪੁਲਝੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਵਰਤਣਾ ਹੀ ਉਸ ਨੰ ਸੱਚੀ ਸਰਧਾਂਜਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।

**ਇਕ ਦਿਨ 'ਚ 21 ਵਿਆਹਤੀਆਂ
ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ 'ਤੇ ਲਟਕਾਇਆ**

ਬਗਦਾਦ- ਇਕਾਕ 'ਚ ਅੱਤਵਾਦ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਚ ਸਜ਼ਾ ਯਾਦਦਾ 21 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਹੀ ਦਿਨ 'ਚ ਫਾਂਸੀ 'ਤੇ ਲਟਕਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ 3 ਔਰਤਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਸਾਲ ਹੁਣ ਤੱਕ 91 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ 'ਤੇ ਲਟਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਨੁਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਵੀਂ ਪਿਲੈ ਵੱਲੋਂ ਇਕਾਕ 'ਚ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਇਕ ਹੀ ਦਿਨ 'ਚ ਇਨੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈਦਰ ਅਲ ਸਾਦੀ ਨੇ ਇਕ ਬਿਆਨ 'ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਅੱਤਵਾਦ ਨਾਲ ਜੁਤੇ ਅਪਰਾਧਾਂ 'ਚ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਗਏ 21 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੱਲ ਸਵੇਰੇ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ 3 ਔਰਤਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਦੇਸ਼ 'ਚ ਇਸ ਸਾਲ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਇੱਕਠਿਆਂ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। 7 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ 14 ਅਤੇ 31 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ 17 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਪਿਲੋਂ ਨੇ ਇਸ ਸਾਲ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤ 'ਚ ਇੱਨ੍ਹੀਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਹੈਰਾਨੀ ਜਾਹਿਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਦੀ ਅਲੋਚਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਰੋਕਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਸੈਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਵਰਤੀ ਵੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਇਕ ਹੀ ਦਿਨ 'ਚ ਇੱਨ੍ਹੀਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਖ਼ਤਰਨਕ ਹੈ।

ਕੁਰਾਨ ਸਾੜਨ ਵਾਲੇ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇਵੇਗਾ ਸਜਾ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ - ਅਮਰੀਕਾ ਆਪਣੇ 6 ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ ਇਸ ਸਾਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 'ਚ ਪਹਿੱਤਰ ਕੁਰਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਡਣ ਦੀ ਘਟਨਾ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੇ ਬਾਅਦ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ 'ਚ ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ੀ ਮੰਗਣੀ ਪਈ। ਅਮਰੀਕੀ ਕਮਾਨ ਨੇ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਫੌਜ ਦੇ ਇਕ ਉੱਤਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਜਾਂਚ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ। ਜਾਂਚ 'ਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਲੜੀ ਵਿੱਚ 100 ਕਾਰਜ ਸਾਡੇ।

ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਆਦਮਿਤ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਘਰੇਲੂ ਉਡਾਣਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮੰਗੀ

ਅਜੀਤਗੜ੍ਹ - ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਸੁਖਕੌਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਅੰਦਰ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਏਜੰਡੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸ਼ੇਖਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਫਤਵਾ ਦੇ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਨਵਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਿਆ ਹੈ। ਇਥੇ ਸਥਾਨਕ ਫੇਜ਼-6 ਸਥਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਆਜਾਦੀ ਦਿਵਸ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਤਿਰੰਗਾ ਲਹਿਰਾਉਣ ਉਪਰੰਤ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿਚ ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਲੋਕ ਫਤਵੇ ਨੇ ਸਾਡੇ ਅੱਗੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਗੇ ਨਾਲੋਂ ਵਧੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਅਤੇ ਖਾਹਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਏਜੰਡੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਸਿੰਦਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਮੰਚ ਤੋਂ ਨੰਬਰ 1 ਰਾਜ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਟ੍ਰਿੜੂ ਸੰਕਲਪ ਹਨ। ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਗਠਿਤ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਦੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਅਗਲੇ 25 ਸਾਲ ਦਰਪੇਸ਼ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਆਪਣਾ ਭਵਿੱਖੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਕੀਤ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਭਰ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਯੋਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਇਸੇ ਤੱਥ ਨੂੰ

ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖ ਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਾਲ 2014 ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅਜਿਹਾ ਸੁਭਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਹਿਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਸਬੇ 4/6 ਮਾਰਗੀ ਸੜਕਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਣਗੇ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨਾਲ ਜਿਥੇ ਹੋਰ 60 ਕਿਲੋਮੀਟਰ 'ਤੇ ਕੋਮਾਂਤਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਤੱਕ ਰਾਜ ਅੰਦਰ ਰਿਹਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲੀਆ ਰਹੀ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਕਮੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਸਦੀਵੀ ਹੱਲ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਗਲੇ ਵਰ੍਷ ਤੱਤੀਕਾਰੀ ਵਿਖੇ ਬਹੁਤ ਸ਼ਹੀਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਤੇ ਨਵਾਂ ਟਾਰਮੀਨਲ ਅਗਲੇ 16 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ ਲੋਤੀਂਦੀ ਜਾਮੀਨ ਖਰੀਦ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਥੇ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਉਤਰਨ ਲਈ ਲੋਤੀਂਦੀ ਉਪਰਕਰਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਸਥਾਰ ਦਾ ਮਕਸਦ ਉਥੇ ਬੋਇੰਗ 320 ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਉਤਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਾਠਿੰਡਾ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਘਰੇਲੂ ਉਡਾਣਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਭਰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਾ ਦੁਹਾਊਂਦਿਆਂ ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਛੱਡ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਫਿਰ ਜੇਲੂ ਅੰਦਰ ਜਾਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਲੈਣ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਤਸਕਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਂ ਦੀ ਨਿਲਾਗੀ ਸਮੇਤ ਇਕ ਬਹੁ-ਪੜਾਵੀ ਰਣਨੀਤੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਭੈੜ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਸੁਰੱਖਿਆ ਘੇਰਾ ਤੌੜ ਕੇ ਅਮਰਿੰਦਰ ਗਲੇ ਲੱਗ ਕੇ ਰੋ ਪਈ ਮਹਿਲਾ

ਮੋਹਾਲੀ - ਅਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇੰਪਰੁਵਮੈਂਟ ਟਰੈਸਟ ਘੋਟਾਲੇ ਦੇ ਮਪਲੋ 'ਚ ਇੰਦੇ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਪੇਸ਼ੀ 'ਤੇ ਆਏ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਵਸਥਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ 'ਚ ਆ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਘੇਰਾ ਤੌੜ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲਿਪਟ ਗਈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕੈਪਟਨ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਜੜਾਂ ਪੈ ਗਈਆਂ, ਪਰ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਹਿਲਾ ਦੀ ਗੱਲ ਸਹੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪੁੱਛਿਗੱਛ ਲਈ ਰੋਕ ਲਿਆ। ਬਾਅਦ 'ਚ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਕੋਰਟ ਕੰਪਲੈਕਸ ਦੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਸਖ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

'ਓਬਾਮਾ ਮੜ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਖਾਨਾਜ਼ੀਗੀ ਛਿੜ ਜਾਵੇਗੀ' ਟੈਕਸਾਸ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈਰਾਨਕੀਨ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ

ਆਸਟਿਨ - ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੁਣੇ ਲਈ ਮਾਹੌਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਖ ਚੁਕਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਮੁੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਜਿੱਤ ਲਈ ਜੋਰ ਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਟੈਕਸਾਸ ਸੁਥੇ ਦੀ ਲੱਬੋਕ ਕਾਊਂਟੀ ਦੇ ਇਕ ਜੱਜ ਨੇ ਹੈਰਾਨਕੀਨ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਮੁੜ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਖਾਨਾਜ਼ੀਗੀ ਛਿੜ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਕ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਚੈਨਲ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਜੱਜ ਟੈਮ ਹੈਡ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਓਬਾਮਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਖਦਮਖਤਿਆਰੀ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਸੌਂਪਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਓਬਾਮਾ ਟੈਕਸ ਦਰਾਂ ਵਿਚ ਵਧਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਨਵੰਬਰ ਵਿਚ ਮੁੜ ਚੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸੈਰਿਟ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਪਾਸੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਗਤ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇਉਂ ਕਹਿ ਲਵੇ ਕਿ ਖਾਨਾਜ਼ੀਗੀ ਛਿੜ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਹਿਰ ਦੇ ਸੈਰਿਟ ਨੂੰ ਆਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇਸ ਦੀ ਹਾਮੀ ਵੀ ਭਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।' ਉਧਰ ਲੱਬੋਕ ਦੇ ਸੈਰਿਟ ਕੈਲੀ ਰੋਅ ਨੇ ਇਕ ਅਖਬਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਮੁੜੇ 'ਤੇ ਜੱਜ ਟੈਮ ਹੈਡ ਨਾਲ ਕੋਈ ਰਚਾ ਹੋਈ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਜੱਜ ਟੈਮ ਹੈਡ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਮੇਰੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਤੋਡ-ਮੋਤੇ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਾਉਂਟੀ ਦੇ ਹੰਗਮੀ ਹਾਲਾਤ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਵਾਲੇ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਐਨਾ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ

ਸਚਿਨ ਤੇਂਦੂਲਕਰ ਵੱਲੋਂ ਸਾਇਨਾ ਨੂੰ ਬੀ ਐਮ ਡਬਲਿਊ ਕਾਰ ਦਾ ਤੋਹਨਾ

ਹੈਦਰਾਬਾਦ - ਲੰਡਨ ਉਲੰਪਿਕਸ 'ਚ ਕਾਂਸੇ ਦਾ ਤਮਗਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੀ ਬਟਲਰ ਸਾਇਨਾ ਨੇ ਹਵਾਲ ਨੂੰ ਸਚਿਨ ਤੇਂਦੂਲਕਰ ਨੇ ਬੀ ਐਮ ਡਬਲਿਊ ਕਾਰ ਤੋਹਨੇ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸਚਿਨ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਇਨਾ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਾਲੀ ਖੇਡ ਤਾਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੇ ਹਾਲੇ ਵੇਖਣੀ ਹੈ। ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਮੀਡ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚਾਮੁੰਡੇਸਵਰ ਨਾਲ ਵੱਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਇਕ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਸਚਿਨ ਨੇ ਇਹ ਕਾਰ ਸਾਇਨਾ ਨੂੰ ਛੋਰ ਸਕਦੇ ਹੋਏ ਨੌਜਵਾਨ ਕਿਡਾਰੀ ਪੀ ਵੀ ਸੰਘੂ ਨੂੰ ਕਾਰ ਤੋਹਨੇ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ। ਸਾਇਨਾ ਦੇ ਕੋਚ ਪ੍ਰਲੇਲਾ ਗੋਪੀਰੰਦ ਅਤੇ ਉਭਰਦੇ ਹੋਏ ਨੌਜਵਾਨ ਕਿਡਾਰੀ ਪੀ ਵੀ ਆਉਣੀ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਸਾਇਨਾ ਨੇ ਹੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ 9 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਹੀ ਉਲੰਪਿਕ ਚੈਪੀਅਨ ਬਣਨ ਦਾ ਸੁਫ਼ਨਾ ਵੇਖਦੀ ਸਾਂ।

ਦਿਗੜੇ ਕੰਮ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਹੀ ਠੀਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੁਪਨੇ ਭੈੜੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਣ ਤੇ ਢਰ ਲੱਗਦਾ ਹੋਵੇ। ਕੋਈ ਦਵਾਈ ਨਾ

ਲੱਗਦੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸਿਹਤ ਨਾ ਬਣਦੀ ਹੋਵੇ। ਕੋਈ ਗ੍ਰਹਿ ਨਫ਼ਤਰ ਠੀਕ ਨਾ ਹੋਣਾ।

ਮਰੇ ਹੋਏ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਗਤੀ ਨਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇ।

ਘਰ ਵਿਚ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੇ ਝਗੜੇ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਘਾਟਾ

ਕਲ-ਕਲੇਸ਼, ਬੱਚੇ ਕਹਿਣਾ ਨਾ ਮੰਨਦੇ ਹੋਣ

ਘਰ ਦਾ ਨੰਬਰ ਚੈਕ ਕਰਾਉਣਾ ਹੋਵੇ,

ਬੱਚੇ ਦਾ ਨਾਮ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇ

ਹਰ ਕੰਮ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਹੀ ਠੀਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਉਹਾਂ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ

ਜਗਾਤਾਰ ਸਿੰਘ

510-557-7009

TANDOOR Indian Restaurant

ਵਿਆਹ ਸਾਦ

ਊਦਾਸੀਨਤਾ ਦੀ ਜਵੜ 'ਚ ਫਸੀ ਲੋਕਾਈ

ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ 'ਤੇ 'ਏਮਜ਼ 'ਚ ਡਾਕਟਰੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਖਦਕਸ਼ੀ' ਦੀ ਖਬਰ ਸੁਣਦੇ ਹੀ ਮੂਡ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਿਆ। ਆਖਿਰ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਅਜਿਹਾ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਮਹਿਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਆਈ.ਆਈ.ਟੀ. 'ਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ 'ਆਈ ਹੋਟ ਆਈ.ਆਈ.ਟੀ.' ਲਿਖ ਕੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮੇਰਾ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਵੀ ਇਸੇ ਰਾਹ ਤੁਰ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਹਿਰਾਗਾਗਾ ਹਲਕਾ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਖਦਕਸ਼ੀਆਂ ਕਰਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੌਮੀ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੀਡੀਆ ਦੀਆਂ ਸੁਰਖੀਆਂ 'ਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਖਦਕਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋੜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾ ਕੇ ਮੈਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਦੁਖਤੇ ਸੂਣੇ ਹਨ। ਖਦਕਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀ ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਜਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਲੋਕਾਂ 'ਚ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਮਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹਿਣ ਸ਼ਕਤੀ ਖਤਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿੰਡਾਂ ਅੰਦਰ ਖਦਕਸ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਕੇਸਾਂ ਬਾਰੇ ਸਮਸ਼ਾਨਘਾਟ 'ਚ ਰੱਖੇ ਚੌਕੀਦਾਰਾਂ ਵੱਲ ਰਜਿਸਟਰ 'ਚ ਜਿੰਥੇ ਸਾਧਾਰਨ ਮੌਤ ਲਿਖ ਕੇ ਮਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਹੇਠ ਆ ਕੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਹੀ ਕੇਸਾਂ 'ਚ 'ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਨ' ਲਿਖ ਕੇ 174 ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਕੇ ਮਸਲਾ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੱਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਖਦਕਸ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 10 ਤੋਂ 15 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਲੋਕ ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਦਾ ਸਿਕਾਰ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਖੇ ਵੀ ਹੋਰ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਪਿੰਡਾਂ ਅੰਦਰ ਸਵੇਰੇ ਸਕੁਲ ਜਾਂਦੇ ਬੱਚੀਆਂ ਦੇ ਮੋਦਿਆਂ 'ਤੇ ਭਾਗੀ ਝੋਲਿਆਂ ਦੇ ਬੋਥ ਥਲੇ ਦੱਬੇ ਨਿਰਾਸ ਸਿਹਰੇ, ਮੰਡੀ 'ਚ ਦਿਹਾੜੀ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ

ਡੰਘੀਆਂ ਸੋਚਾਂ 'ਚ ਢੁੱਬੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਉਦਾਸੀ, ਗਾਹਕ ਦੀ ਉਡੀਕ 'ਚ ਬੈਠੇ ਛੋਟੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਦੇ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਲਕੀਂ, ਜਵਾਨ ਹੋ ਰਹੀ ਲੱਤਕੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚਿੰਤਾ ਬਾਪ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਅੱਲਾਦ ਦੀ ਬਦੋਲ ਮਿਲਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਵੇਦਨਾ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਅੱਖ ਲਗਦੇ ਜਿਵੇਂ ਹਰ ਪਾਸੇ ਹੀ ਉਦਾਸੀ ਦਾ ਅਲਮ ਹੈ ਜਾਂ ਮਨੁਖ ਖੁਦ ਇਸ ਉਦਾਸੀ ਲਈ ਹੀ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਆਖਰ ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ/ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਕੀ ਹੈ? ਡਾਕਟਰੀ ਭਾਸਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿਮਾਗ 'ਚ ਕੈਮੀਕਲਾਂ ਦਾ ਅਸੰਤੁਲਨ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ/ਅਲਾਦਾਲਾ ਆਧਾਰਿਤ ਵਿਕਾਸ ਭਾਵ ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਹੈ। ਮੈਡੀਕਲ ਮਾਹਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਰੇ ਮਨੁਖ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਨਿਉਰੋਟਾਂਸਮੀਟਰ ਹੈਪੀ ਕੈਮੀਕਲ ਭਾਵ, ਸੀਰੋਟੋਨਿਨ ਦੀ ਘਾਟ ਕਰਕੇ ਹੀ ਮਨੁਖ ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਦਾ ਸਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਨ 2020 ਤੱਕ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਅੰਦਰ ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਅਤੇ ਦਿਲ ਦੇ ਰੋਗ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸ਼ਕਤੀ ਖਤਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿੰਡਾਂ ਅੰਦਰ ਖਦਕਸ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਕੇਸਾਂ ਬਾਰੇ ਸਮਸ਼ਾਨਘਾਟ 'ਚ ਰੱਖੇ ਚੌਕੀਦਾਰਾਂ ਵੱਲ ਰਜਿਸਟਰ 'ਚ ਜਿੰਥੇ ਸਾਧਾਰਨ ਮੌਤ ਲਿਖ ਕੇ ਮਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਹੇਠ ਆ ਕੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਹੀ ਕੇਸਾਂ 'ਚ 'ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਨ' ਲਿਖ ਕੇ 174 ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਕੇ ਮਸਲਾ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੱਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਖਦਕਸ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 10 ਤੋਂ 15 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਲੋਕ ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਦਾ ਸਿਕਾਰ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਖੇ ਵੀ ਹੋਰ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਪਿੰਡਾਂ ਅੰਦਰ ਸਵੇਰੇ ਸਕੁਲ ਜਾਂਦੇ ਬੱਚੀਆਂ ਦੇ ਮੋਦਿਆਂ 'ਤੇ ਭਾਗੀ ਝੋਲਿਆਂ ਦੇ ਬੋਥ ਥਲੇ ਦੱਬੇ ਨਿਰਾਸ ਸਿਹਰੇ, ਮੰਡੀ 'ਚ ਦਿਹਾੜੀ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਰਕੇ

ਆਈ.ਆਈ.ਟੀ. ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਖਦਕਸ਼ੀ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਗੰਭੀਰ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਖਦਕਸ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ 'ਚ 10 ਤੋਂ 35 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਲੋਕ ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਪੀਤੜ ਹਨ। 15 ਤੋਂ 24 ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੇ ਮਰਦਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਖਦਕਸ਼ੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸਮੇਂ ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤੀਜਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਫੋਰਸਾਂ 'ਚ ਵੀ ਸਾਲ 2006 'ਚ 61 ਜਵਾਨ ਕੰਮ ਦੇ ਬੋਥ ਕਰਕੇ ਆਏ ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਵਧੇਰੇ ਗਿਣਤੀ ਜੰਮ੍ਹ-ਕਸਮੀਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰ-

ਅਸਫਲ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਨਾਂਹਧੋਖੀ ਸੋਚ ਦਾ ਵਧਣਾ ਵੀ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਸਮਾਜਿਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ 'ਚ ਆ ਰਹੇ ਨਿਘਾਰ, ਨਿਜਵਾਦ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥਵਾਦ ਯੁੱਗ ਦਾ ਭਾਰੂ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਮਨੁਖ ਖੁਦ ਨੂੰ ਇਕੱਲਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੈਸੇ ਦੇ ਪਸਾਰ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਤੇਜ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਟੁੱਟ ਰਹੇ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਨਾ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਦੂਜੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਹੋਈਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੇਣਾਂ 'ਚ ਕਾਮੇਡੀਅਨ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਤਾਂ ਕੁਝ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਮੇਰੇ ਬਾਈਪਾਸ ਕਰਵਾਏ ਦਿਲ 'ਤੇ ਹੱਥ ਮਾਰ ਕੇ ਹਰ ਵਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਆਖਦਾ 'ਜੇ ਦਿਲ ਖੋਲ੍ਹ ਲੈਂਦਾ ਆਪਣੇ ਯਾਚਾਂ ਨਾਲ, ਤਾਂ ਅੱਜ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਨਾ ਪੈਂਦਾ ਐਜ਼ਾਰਾਂ ਨਾਲ' ਗੱਲ ਉਸ ਦੀ ਠੀਕ ਵੀ ਸੀ ਪਰ ਅੱਜ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਦੁਜੇ ਲਈ ਸਮਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਾਂਤ ਦੋਸਤ-ਮੁਹੱਈਆ ਦਲਾਂ 'ਚ 110 ਅਤੇ ਸਾਲ 2010 'ਚ 115 ਜਵਾਨ ਵੀ ਇਸ ਰਸਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਤੁਰ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਫੇਜ਼ 'ਚ ਮਨੋਚਿਕਿਤਸਾ ਅਤੇ ਯੋਗ ਕੇਂਦਰ ਵੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਨਿਰਾਸਤਾ/ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ/ਉਦਾਸੀ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਆਰਥਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਰਜਨੀਤਿਕ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਵਾਤਾਵਰਨ, ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ ਉਹ

ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਮੌਸਮ 'ਚ ਰੱਖੋ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਖਾਸ ਖਿਆਲ

ਮੀਂਹ ਦਾ ਮੌਸਮ ਆਉਂਦੇ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗਰਮੀ ਦੁੱਤ ਤੋਂ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹੀ ਮੀਂਹ ਦਾ ਮੌਸਮ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਰੋਗ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਨਾ ਹੈ ਕੰਜੈਕਟਿਵਾਇਟਸ। ਇਹ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਇਸ ਮੌਸਮ 'ਚ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲਦੀ ਹੈ। ਕੰਜੈਕਟਿਵਾਇਟਸ ਬਰਸਤ ਦੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਆਮ ਵਾਇਰਲ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਹੈ, ਜੋ ਕਦੇ ਕਦੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਨਾਲ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਆਮ ਭਾਸਾਂ 'ਚ ਅੱਖ ਆਉਣਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੁਝਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਅੱਖਾਂ ਲਾਲ ਹੋਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਚਾਰ ਪੰਜ ਘੰਟਿਆਂ 'ਚ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੌਸਮ 'ਚ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲਦੀ ਹੈ। ਕੰਜੈਕਟਿਵਾਇਟਸ ਬਰਸਤ ਦੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਆਮ ਵਾਇਰਲ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਹੈ, ਜੋ ਕਦੇ ਕਦੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਨਾਲ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਆਮ ਭਾਸਾਂ 'ਚ ਅੱਖ ਆਉਣਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੁਝਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਅੱਖਾਂ ਲਾਲ ਹੋਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਚਾਰ ਪੰਜ ਘੰਟਿਆਂ 'ਚ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੌਸਮ 'ਚ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲਦੀ ਹੈ। ਕੰਜੈਕਟਿਵਾਇਟਸ ਬਰਸਤ ਦੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਆਮ ਵਾਇਰਲ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਹੈ, ਜੋ ਕਦੇ ਕਦੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਨਾਲ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਆਮ ਭਾਸਾਂ 'ਚ ਅੱਖ ਆਉਣਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੁਝਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਅੱਖਾਂ ਲਾਲ ਹੋਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਚਾਰ ਪੰਜ ਘੰਟਿਆਂ 'ਚ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੌਸਮ 'ਚ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲਦੀ ਹੈ। ਕੰਜੈਕਟਿਵਾਇਟਸ ਬਰਸਤ ਦੇ ਦਿਨਾਂ 'ਚ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਆਮ ਵਾਇਰਲ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਹੈ, ਜੋ ਕਦੇ ਕਦੇ ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਨਾਲ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਆਮ ਭਾਸਾਂ 'ਚ ਅੱਖ

ਫਿਲਮੀ ਦੁਨੀਆਂ

'ਰੌਲਾ ਪੈ ਗਿਆ' ਦਾ ਹੈ ਪੂਰਾ ਰੌਲਾ : ਸੁਰਭੀ

ਸੁਰਭੀ ਜੋਤੀ ਆਪਣੀ ਇਸ ਪਹਿਲੀ ਰਿਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਿਵੇਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ, 'ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ। 'ਰੌਲਾ ਪੈ ਗਿਆ' ਮੇਰੀ ਪਹਿਲੀ ਮੂਵੀ ਹੈ, ਇਸੇ ਫਿਲਮ 'ਤੇ ਮੇਰਾ ਭਵਿੱਖ ਟਿਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਆਸ ਹੈ ਕਿ 31 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋ ਰਹੀ ਇਹ ਫਿਲਮ ਮੇਰੀਆਂ ਆਸਾਂ, ਸੱਧਰਾਂ, ਖੁਸ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਉਤਰੇਗੀ।'

ਸੁਰਭੀ ਜੋਤੀ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਫੋਨ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਤਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਬੜੀ ਬੱਚੀ ਜਿਹੀ ਜਾਪਦੀ ਤੇ ਫਿਰ ਝੱਟ ਸਿਆਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ, ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਕੋਈ ਇਕ ਅਧਿਆਪਕ ਹੋਵੇ। ਸੁਰਭੀ ਜੋਤੀ 'ਰੌਲਾ ਪੈ ਗਿਆ' ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਦੀ ਹੀਰੋਇਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸਦੀ ਪਹਿਲੀ ਫਿਲਮ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, "ਇਸ ਫਿਲਮ ਲਈ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੇ। ਉਸਨੇ 'ਰੌਲਾ ਪੈ ਗਿਆ' ਫਿਲਮ ਦੀ ਸਟਾਂਗ ਕਰਦਿਆਂ ਕੋਈ ਕੰਪ੍ਰੋਮਾਈਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਥ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਸ਼ੋਰ ਸੀਨ ਨੂੰ ਰੀ-ਸ਼ੂਟ ਕਰਨ ਲਈ ਝੱਟ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸਾਂ।"

ਸੁਰਭੀ ਜੋਤੀ ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਜੰਮਪਲ ਹੈ ਅਤੇ ਮੱਧ ਵਰਗ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਇਸ ਹੋਣਹਾਰ ਵੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚਕਾਚੋਧ ਵਾਲੇ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਸੁਧਾਰ ਤਾਂ ਦੇਖਿਆ ਹੀ ਸੀ ਪਰ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਰਵੀ ਜੋਤੀ ਨੇ ਵੀ ਸੁਰਭੀ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਚਿਣਗ ਤੱਕੀ, ਜਿਸ 'ਚੋਂ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬੇਟੀ ਦਾ ਚੰਗੇ ਭਾਵ ਤੱਕੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਸੁਰਭੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, "ਪਾਪਾ ਮੈਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦੇ ਹਨ, ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਇਸ ਫਿਲਮ ਲਾਈਨ 'ਚ ਜਾਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ਾ ਦੱਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਏ। ਮੇਰੀ ਮੰਸੀ (ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਿਰਨ ਜੋਤੀ) ਬੇਸ਼ਕ ਦੁਚਿੱਤੀ 'ਚ ਸੀ ਪਰ ਪਿਛੋਂ ਉਹ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਏ।" ਸੁਰਭੀ ਜੋਤੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਰਵਿੰਦਰ

ਗਰੇਵਾਲ ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਰੌਲਾ ਪੈ ਗਿਆ' ਵਿਚ ਰਵਿੰਦਰ ਗਰੇਵਾਲ ਨਾਲ ਹੀ ਹੀਰੋਇਨ ਵਜੋਂ ਰੋਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਸਕੂਲਿੰਗ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਸਿਵਦੇਵੀ ਗਰੇਵਾਲ ਹਾਈ ਸਕੂਲ 'ਚੋਂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਗੈਜੂਝੇਸ਼ਨ ਤੇ ਪੋਸਟ-ਗੈਜੂਝੇਸ਼ਨ ਐੱਚ. ਐਮ. ਵੀ. ਕਾਲਜ 'ਚ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਪਿਛੋਂ ਪੀ. ਜੀ. ਡੀ. ਸੀ. ਏ. ਏ. ਪੀ. ਜੇ. ਕਾਲਜ ਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਹੋਰ ਐਮ. ਏ. ਵੀ. ਕਾਲ ਲਈ।

ਇਸਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਰੁਝਾਨ ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਟਕਾਂ, ਸਿਏਟਰ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵੱਲ ਵੀ ਵਧਿਆ।

ਸੁਰਭੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ, "ਉਸਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲ ਇਹ ਵੀ ਮਨ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਏਅਰ ਹੋਸਟੈਂਸ ਬਣ ਜਾਏ। ਅੰਬਰਾਂ 'ਚ ਉੱਡਣਾ ਚਾਹੇਦੀ ਸਾਂ, ਫਿਰ ਆਰਟ ਵੱਲ ਰੁਝਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਆਰਟ ਦੀ ਲਾਈਨ ਚੁਣੀ। ਪਾਪਾ ਨੇ ਮੇਰੀ ਹਰ ਅੰਕੜ ਆਸਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੱਲ ਸੈਂਤੇਰੇ ਨਾਲ ਚੱਲਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਥੇ ਵੀ ਜਾਣ ਹੈ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੇ, ਜਦੋਂ ਅਜੇ ਮੈਂ ਇਸ ਖੇਤਰ 'ਚ ਨਵੀਂ-ਨਵੀਂ ਆਈ ਸਾਂ। ਅੱਜ ਤਾਂ ਮੈਂ ਖੁਦ ਹੀ ਦਿੱਲੀ ਤਕ ਆਪਣੇ ਸ਼ੋਅ ਕਰਨ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹਾਂ। ਪਾਪਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਠੀਕ ਹੋ ਤਾਂ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਤੱਕ ਸਕਦਾ।"

ਸੁਰਭੀ 'ਰੌਲਾ ਪੈ ਗਿਆ' ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਆਪਣੇ

ਰੋਲ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ, "ਮੇਰਾ ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਰੀਤ ਨਾਂ ਦੀ ਕੁਝੀ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਰਾਜਵੀਰ (ਰਵਿੰਦਰ ਗਰੇਵਾਲ) ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਬੜੀ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਲਾਈਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਥਰਵ ਬਲੂਜਾ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਹਾਣੀ 'ਤੇ ਡਾਇਲਾਗ ਅਤੇ ਸਕ੍ਰੀਨ ਪਲੇਅ ਬੌਬੀ ਸੰਘੂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸੁਭਾਵਿਕ ਕਹਾਣੀ 'ਚ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਰੋਮਾਂਸ ਹੈ, ਐਕਸ਼ਨ ਹੈ, ਡਰਾਮਾ ਹੈ, ਕਾਮੇਡੀ ਹੈ, ਵਧੀਆ ਗੀਤ ਹਨ, ਉੱਤਮ ਫੇਟੇਗ੍ਰਾਫੀ ਹੈ, ਗੱਲ ਕੀ ਇਹ ਫਿਲਮ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰੇਗੀ।" ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ

ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਰੋਲੋਂ ਵਿਚ 'ਰੌਲਾ ਪੈ ਗਿਆ' ਫਿਲਮ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਰੌਲਾ ਹੈ?

ਸੁਰਭੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, "ਇਸ ਫਿਲਮ 'ਤੇ ਬੜੀ ਮਿਹਨਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਫਿਲਮ 'ਚ ਸਭ ਕੁਝ ਹੈ। ਫਿਰ ਹਰ ਸੀਨ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਡਿਮਾਂਡ ਮੁਤਾਬਿਕ ਫਿਲਮਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਦੀ ਐਡੀਟਿੰਗ ਰਾਹੁਲ ਬਜਾਜ ਨੇ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੁਰਭੀ ਜੋਤੀ ਆਪਣੀ ਇਸ ਪਹਿਲੀ ਰਿਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਿਵੇਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ, 'ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ। 'ਰੌਲਾ ਪੈ ਗਿਆ' ਮੇਰੀ ਪਹਿਲੀ ਮੂਵੀ ਹੈ, ਇਸੇ ਫਿਲਮ 'ਤੇ ਮੇਰਾ ਭਵਿੱਖ ਟਿਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਆਸ ਹੈ ਕਿ 31 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋ ਰਹੀ ਇਹ ਫਿਲਮ ਮੇਰੀਆਂ ਆਸਾਂ, ਸੱਧਰਾਂ, ਖੁਸ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਉਤਰੇਗੀ।" - ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ

ਨੰਬਰ ਗੇਮ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਖੇਡ : ਸੋਨਮ

ਇਹ ਤਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮਰ ਹੈ

ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਚੌਪਤਾ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਕਾਰਾ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਹੌਟਨੈਸ ਕਾਰਨ ਹੀ ਦਰਸ਼ਕਾਂ 'ਚ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯੂ ਹੈ। 'ਅਦਾਕਾਰ' ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਦੀ 'ਸੈਸੂਐਲਟੀ' ਫਿਲਮ 'ਤੇ ਰੀਤੀ ਮੇਰੀ ਕਾਹਨੀ' ਤੱਕ ਵਧੀ ਹੀ ਹੈ। ਉਝ ਹੌਟਨੈਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸ 'ਚ ਅਦਾਕਾਰੀ ਦੀ ਵੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਹੀ ਉਹ ਹਰ ਨਿਰਮਾਤਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਸੰਦ ਹੈ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ 'ਚ 'ਬਰਫੀ', 'ਕ੍ਰਿਸ-3' ਅਤੇ 'ਜੰਜੀਰ' ਆਦਿ ਮੁਖ ਹਨ। ਪੇਸ਼ ਹਨ ਉਸ ਨਾਲ ਇਕ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਅੰਸ-'ਅੰਦਾਜ਼' ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 'ਅਗਨੀਪਥ' 'ਚ ਤੁਹਾਡੇ 'ਚ ਕੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਆਈਆਂ ਹਨ?

— ਇਕ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਵਧੇਰੇ ਪਰਪੱਕ ਹੋ ਗਈ ਹਾਂ। ਵੱਡੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖ ਗਈ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਜਾਣੀ ਹਾਂ ਕਿ ਇਥੇ ਸਿਰਫ ਮੈਂ ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਆਪ ਹੀ ਰੱਖਣਾ ਪਏਗਾ ਅਤੇ ਇਕੱਲਿਆਂ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ।

ਬਾਕਸ ਆਫਿਸ ਦਾ ਬੈਰੋਮੀਟਰ ਹੇਠਾਂ ਜਾਣ 'ਚ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ?

— ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਲੋਕ 90 ਦਿਨ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਦੇ ਘੰਟਿਆਂ 'ਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਮੇਰਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਡਰ ਮੇਰੀ ਹਾਰ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਯਕੀਨ ਮੰਨੋ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੇਰੀ ਕੋਈ ਫਿਲਮ ਬਾਕਸ ਆਫਿਸ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਚਲਦੀ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਖਰਾਬ ਦੌਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ 'ਚ ਕਈ ਹਾਫ਼ਤੇ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਹੁਣ ਲੋਕ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨੰਬਰ-1 ਦੀ ਅਦਾਕਾਰਾ ਮੰਨਣ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਸਕੂਨ ਤਾਂ ਮਿਲਦਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ?

— ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਇਥੋਂ ਦਾ ਰਾਗ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। 2 ਫਿਲਮਾਂ ਫਲਾਪ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਟੋਪ ਟੈਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ, 2 ਫਿਲਮਾਂ ਹਿੱਟ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਸਿੱਧਾ ਨੰਬਰ-1 ਦਾ ਤਜ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਕੰਮ ਦੇ ਜਨੰਨ ਕਾਰਨ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਨਾਲ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ?

— ਅਜੇ ਤਾਂ ਮੈਂ 30 ਦੀ ਵੀਂ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਇਹੀ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਜਦੋਂ ਵੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਬਾਲ-ਬੱਚੇਦਾਰ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੀ ਅਤੇ 45 ਦੀ ਉਮਰ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵਾਂਗੀ ਤਾਂ ਅਰਾਮ ਕਰਾਂਗੀ ਪਰ ਫਿਲਮਾਲ ਮੇਰਾ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਆਪਣੇ ਕੰਮ 'ਤੇ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਮਝਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਉਮਰ 'ਚ ਸਭ ਨੂੰ ਦਿਲ ਲਗ ਕੇ ਸਿਰਫ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹ

PUNJAB CULTURAL CLUB TRACY

Presents

ਸਰਦਲ ਦੇ ਆਰ ਪਾਰ

Punjabi Play by Punjab Lok Rang

THE GRAND THEATER

715 Central Ave, Tracy, CA 95376

Saturday, September 1st, 2012 @ 7:00 PM

Door Opens: 6:00 PM - First Come First Serve

~~~~~

Tickets Available at All Punjabi Stores
Tracy, Lathrop & Manteca

Writer: Late S. Sarabjit Singh Aulukh, Director: Surinder Singh Dhanoa, Lighting: Vivek Popli
Stage Manager: Amritap Sra, Lavi Sra, Technical Director: Dr. Teginder Singh Dhanoa

Casting

Jaswinder K. Dhanoa, Ramneet Alhuwalia, Sonu Rana, Darshan Kehal, Kulwinder Hundal, Deepu Aulukh, Baljeevan, Dilawar Chehal, Jaspal Saini, Gurshan Sekhon, Jasleen, Seva Singh, Monica Uppal, Jassi Sra, Dashan Aujhla, Gurjeet Jeeti, Dilkirat Hundal, Jaggi Hundal

For More Info Call:

Mandeep Thiara 209.321.6586 | Harbaksh Randhawa 209.321.2561 | Pali Dhanaula 408.661.5879